

De eerste vrijdagen der XII maanden toegewijd aan Jesus' hart

<https://hdl.handle.net/1874/236353>

mm 13341

Vak 89

385

te cepit. O bona Pax, quae uero
rem ex membris Domini suscepisti,
diu desiderata, sollicitè amata, sine in-
termiſſiōe quaesita, & aliquādo
cupiēti animo preparata; accipe me
ab hominibus, & redde me magistro
meo: ut per te me recipiat, qui per
te me redēmit. Itaque cruci affixus
est: in qua bīduum uiuus pendens, &
Christi fidem praedicare numquam
intermittens, ad eum migrāuit, cuius
mortis similitudinē concupierat.
Quae omnia Presbyteri & Diaconi
Achaiae, qui eius passiōem scripsē-
runt, se ita ut commemorata sunt,
audisse & uidisse testantur. Eius ossa
primū Constantino Imperatore
Constantinopolim, deinde Amāl-
phim translata sunt. Caput, Pio
secundo Pontifice, Romam allā-
tum, in Basilica sancti Petri collo-
cātum est.

Expādi manus meas tota die in cru-
ce ad pōpulum non credentem, sed
contradicentem mihi: * Qui ambulat
vias non bonas, sed post peccata sua.
Deus vltionum Dominus, Deus
vltionum liberè egit: exaltare qui iu-
dicas terram, redde retributionem su-
perbis. Qui ambulat Gloria. Qui.

In tertio Nocturno, Antiphona.

Non me permittas Domine famulum
tuum à te separari: tempus est ut com-
mendetur terrae corpus meum, & me
ad te venire iubeas. Psalmus 74.

Confitebimur tibi Deus: * con-
fitebimur, & inuocabimus no-
men tuum.

cabo.
Liquefacta est terra, & omnes qui
habitant in ea: * ego confirmāui co-
lumnas eius.

Dixi iniquis: Nolite iniquè agere: *
& delinquentibus: Nolite exaltare
cornu:

Nolite extollere in altum cornu ve-
strum: * nolite loqui aduersus Deum
iniquitatem.

Quia neque ab Oriente, neque ab
Occidente, neque à desertis inopi-
bus: * quoniam Deus iudex est.

Hunc humiliat, & hunc exaltat: *
quia calix in manu Domini vini me-
ri plenus misto.

Et inclinauit ex hoc in hoc: verum-
tamen fax eius non est exinanita: *
bibent omnes peccatores terrae.

Ego autem annuntiabo in seculum: *
cantabo Deo Iacob.

Et omnia cornua peccatorum con-
fringam: * & exaltabuntur cornua
iusti.

Antiphona. Non me permittas Dōmi-
ne famulum tuum à te separari: tem-
pus est ut commendetur terrae corpus
meum, & me ad te venire iubeas.

Ant. Andreas verò rogabat pōpulum,
ut non impediret passiōem ipsius.

Psalmus 96.

Domine regnauit, exultet ter-
ra: * latentur insulae multae.
Nubes & caligo in circūitu eius: *
iustitia & iudicium correctio sedis
eius.

Ignis ante ipsum praecedet, * & in-
flammabit in circūitu inimicos eius.

Vak 89
305

DE EERSTE VRIJDAGEN

DER

XII MAANDEN

TOEGEWIJD

AAN

Jesus' Hart.

„Dit is de dag, dien de Heer gemaakt heeft; verheugen en verblijden wij ons op dezen dag!“ Psalm 117, 24.

DOOR

R. J. PIERIK, S. J.

SNELPERSDRUK

van P. STOKVIS & ZOON, te 's Hertogenbosch.

...faciar, cum...
...etiam, quò minus
...tur. Andream ve-
...dominus liberè
...pro salute huma-
...endum obtulit.
...nterpellat, ac de-
...bi consulens, dicit
...Andreas: Ego
...qui vnus & vnus
...non tantum
...n sanguinem, sed
...um in altari: cu-
...nam omnis po-
...manducaverit,
...as est integer per-
...amborem ira ac-
...tum in carcere
...Andream faci-
...edatit militu-
...rogans, ne se ad
...coronam pro-

IMPRIMATUR.

Datum in HAAREN, 15 *Jan.* 1879.

J. CUYTEN, Libr. Cens.

INHOUD.

BLADZ

I. De Vrijdag.	1
II. De eerste Vrijdag.	8
III. De groote belofte.	13
IV. Zegeningen in de Parochies waar de eerste vrijdagen gevierd worden.	23
V. Wijze, om de eerste vrijdagen te vieren.	27
De eerste vrijdag van Januarij, gewijd aan het Hart van het goddelijk Kind.	
I. Punten voor de overweging. 1. De Besnijdenis 2. Drie Koningen. 3. De vlugt naar Egijpte. 4. Het verblijf in, en de terugkeer uit Egijpte.	29
II. Verzuchtingen bij wijze van Litanie tot het Hart van het goddelijk Kind	32
III. Voorbeeld. De Eerb. Moeder Anna-Margareta Clement, van de Orde der Visitatie	35
IV. Gebed	38
De eerste vrijdag in Februarij, gewijd aan het Verborgten Hart van Jesus.	
I. Punten voor de meditatie. 1 Maria-Zuivering. 2. Jesus in den Tempel. 3. Jesus te Nazareth.	39
II. Litanie tot het eenzaam Hart van Jesus	43
III. Voorbeeld. De Eerb. Moeder Maria der Mensch- wording, Ursulien	45
IV. Gebed.	48

De eerste vrijdag in Maart, toegewijd
aan het lijdend Hart van Jesus.

- I. Punten voor de overweging. 1. Jesus Hart in Gethsemane. 2. Jesus Hart voor de Regters. 3. Jesus Hart en zijn volk. 4. Jesus Hart en zijn leerlingen. 5. Jesus Hart en zijn ligchaams-smarten. 6. Jesus Hart en zijn zielesmarten. 7. Jesus Hart, en gij 50
- II. Litanie tot het lijdend Hart van Jesus. 55
- III. Voorbeeld. De H. Angela van Foligni 58
- IV. Gebed 61

De eerste vrijdag in April, toegewijd aan
het stervend Hart van Jesus.

- I. Punten ter overweging. 1. Jesus Hart op Golgotha, gezien. 2. Jesus Hart op Golgotha, gehoord: de Zeven woorden. 3. Jesus Hart op Golgotha, overwogen 62
- II. Litanie tot het stervend Hart van Jesus 70
- III. Voorbeeld. De gelukzalige Maria der Menschwording, Karmelietes 72
- IV. Gebed. 76

De eerste vrijdag in Mei, gewijd aan het
verheerlijkt Hart van Jesus.

- I. Punten der meditatie. 1. Jesus Hart en de vrome vrouwen. 2. Jesus Hart en de Apostelen. 3. Jesus Hart op den Olijfberg. 77
- II. Litanie tot het verheerlijkt Hart van Jesus. 84
- III. Voorbeeld. De Orde der Visifatie van Maria. 87
- IV. Gebed 89

De eerste vrijdag in Junij, gewijd aan Jesus
Hart in het H. Sacrament.

- I. Punten voor de overweging. 1. Jesus Hart en het H. Sacrament. 2. Jesus wensch nopens zijn Hart in het Sacrament. 3. Jesus leer aangaande dit H. Sacrament 90
- II. Litanie tot Jesus in het H. Sacrament. 95
- III. Voorbeeld. Jesus Hart in de Sociëteit van Jesus. 98
- IV. Gebed. 101

De eerste vrijdag in Julij, gewijd aan Jesus
Hart met de menschen verkeerend.

- I. Punten ter overweging. 1. Jesus Hart en de armen. 2. Jesus Hart en de rijken. 3. Jesus Hart en de kinderen. 4. Jesus Hart en de scharen. 5. Jesus Hart en de zieken. 6. Jesus Hart en de zondaren. 7. Jesus Hart en zijn vrienden. 102
- II. Litanie ter eere van Jesus Hart met de menschen verkeerend 109
- III. Voorbeeld. Jesus Hart en de Orde der Visitatie (II) 111
- IV. Gebed 113

De eerste vrijdag in Augustus, gewijd aan
Jesus Hart door Maria te vinden.

- I. Punten ter overweging. 1. Maria brengt altijd tot Jesus. 2. De H. Kerk leert Maria eeren als het kanaal tot Jesus Hart. 3. Maria heeft dit door talloze feiten bewezen . . . 114

II. Litanie tot het allerbeminnelijkst Hart van Jesus	120
III. Voorbeeld. De dienstmaagd Armella Nicolas.	123
IV. Gebed	125

De eerste vrijdag in September, gewijd aan
Jesus Hart, als den Koning der Engelen
en Zaligen.

I. Punten ter overweging. 1. Jesus Hart het middelpunt des hemels. 2. Jesus Hart de Lief- dezon en Liefdebron der Gelukzaligen . .	127
II. Litanie tot Jesus Hart	132
III. Voorbeeld. De H.H. Franciscus van Sales, Gertrudis, Angela, Lidwina.	135
IV. Gebed	137

De eerste Vrijdag in October, gewijd aan
Jesus Hart, volgens de Geheimen van
den Rozenkrans.

I. Punten ter overweging. De XV Geheimen van den Rozenkrans	138
II. Litanie ter eere van Jesus Hart.	145
III. Voorbeeld. De H. Mechtildis	147
IV. Gebed	149

De eerste vrijdag in November, gewijd aan
Jesus Hart als den Troost der geloovige
zielen.

I. Punten voor de overweging. 1. Jesus Hart, het allerbarmhartigst Hart. 2. Het Hart van	
---	--

den getrouwsten en besten Vriend. 3. De devotie tot Jesus Hart een der beste middelen om de zielen der afgestorvenen bij te staan	
2. Datzelfde leert ons Jesus door zijne Heiligen.	150
II. Litanie	155
III. Voorbeeld. De Z. Margareta-Maria	157
IV. Gebed	160

De eerste vrijdag in December, gewijd aan de verwachting en komst van Jesus Hart.

I. Punten ter overweging. 1. De Advent. 2. De Onbevleete Ontvangenis van Maria. 3. De reis van Maria en Joseph naar Bethlehem. 4. De geboorte van het goddelijk kind Jesus.	162
II. Litanie tot Jesus Hart	173
III. Voorbeeld. De H. Franciscus van Sales. Z. Margareta	176
IV. Gebed	177

DE EERSTE VRIJDAGEN.

I.

De Vrijdag.

1. Er zullen wel niet veel of liever geen goede Christenen gevonden worden, die lang zoeken moeten naar het antwoord op de vraag: waarom inzonderheid de *Vrijdagen* aan het goddelijk Hart van Jesus zijn toegewijd.

De *Vrijdag* herinnert ons den grooten strijd, de roemrijke overwinning en het heilig offer van onzen goddelijken Verlosser. Op een *Vrijdag* wilde Hij den dood sterven, om ons de eindelooze liefde van zijn minnend Hart volmaakt te toonen. Op een *Vrijdag* liet Hij zijne handen en voeten doorboren, ten einde ons met bloedige letterteekens daarin te griffen. Op een *Vrijdag* liet Hij zijn H. Hart openen, om er ons te gelijk en een toevlugtsplaats en een altoos vloeijende Bron van zegen in te geven.

De *Vrijdag* is bovendien de dag, waarop Jesus zijn Testament voor ons maakte, uitgestrekt als Hij was aan het hooge kruis, — een Testament, waarin Hij ons zijne Moeder gaf tot Moeder en zijn Hartebloed tot rantsoen. De *Vrijdag* is de dag, waarop de hemel ge-

opend, het Hart Gods op de zoetste wijze ons geschonken werd, opdat ook ons hart deelen zou in zijn triomf en voortaan zou opzien tot Hem, „die voor ons werd doorstoken, en verhoogd van de aarde” om alle harten tot zich te trekken.

Een uitmuntende dag is aldus *de Vrijdag*, een dag „van de blijdschap des harten” van onzen goeden en goddelijken Meester.

II. Is de *Vrijdag* zulk een dag, die de bijzondere aandacht der Vereerders van Jesus Hart verdient, dan moet zeker ook de bevoorregte Apostel van Jesus Hart, de Z. Margareta-Maria, hen op dien dag geweest hebben. Zij heeft het gedaan, en herhaaldelijk en dringend gedaan.

I. In de eerste plaats heeft zij zelve verschillende gunsten van Jesus Hart juist op dien dag, *den Vrijdag*, ontvangen.

„Op een *vrijdag*, — zoo verhaalt zij onder anderen, — „nadat ik mijn Zaligmaker ontvangen had, hield Hij mijn mond op de wonde zijner *H. Zijde* gedurende drie of vier uren gehecht, en dit met zulk een genot, dat ik het onmogelijk kan uitdrukken, terwijl Hij mij onophoudelijk deze woorden liet hooren: „Nu ziet gij, dat niets verloren wordt in de magt, en dat alles gevonden wordt in mijn genot.” (1) Troostrijke woorden, en wèl in

1) Oeuvres I p 57.

staat om ook ons naar Jesus liefde te doen verlangen.

„Op een anderen *vrijdag*, — meldt zij nog, — na de H. Communie te hebben ontvangen met eene H. Hostie, die ter vereering was uitgesteld geweest, zeide mij Jêsus: „Mijne dochter, ik kom in het hart, dat ik u gegeven heb, opdat gij door diens ijver de beleedigingen vergoeden moogt, die ik ontvangen heb van de laauwe en trage harten, welke mij onteeren in het H. Sacrament.” (1) Het herinnert ons de eereboete en eerherstelling op den vrijdag.

Nogmaals op een *vrijdag* onder het Octaaf van het H. Sacrament, sprak Jesus mij toe na de H. Communie: „Mijne dochter, ik ben tot u gekomen, om mijne ziel in de plaats der uwe te stellen, mijn Hart en mijn geest in de plaats van de uwen, ten einde gij niet meer levet dan door mij en voor mij.” (2) Evenzoo werd op een *vrijdag* de *Groote belofte* door Jesus gedaan, een der grootste gunsten door den goeden Meester beloofd. (3)

Welke uitstekende gunsten en genaden! En zouden nu deze en meer andere voorregten van Jesus Hart zonder *bijzondere* en *eigenaardige redenen juist op een vrijdag* geschonken zijn? Dat kunnen wij niet gelooven. Doch er is meer dan de bloote mededeeling van gunsten en voorregten.

1) Ib. I. p. 152.

2) I. p. 114. 3) Zie beneden, Hoofdst. III.

2. Onze Lieve Heer heeft er zelf en met eigen mond, meer dan eenmaal eenige *bijzondere oefeningen* voor den Vrijdag bijgevoegd.

„Bij de eerste bovengemelde gunst — gaat de Zalige voort, — „zeide mij Jesus, dat ik „elken nacht van den donderdag op den vrij- „dag zou opstaan, op het uur dat Hij mij „zou aanwijzen, om ter aarde neêrgebogen, „vijf *Onze Vaders* en vijf *Wees-gegroeten* te „bidden, met vijf akten van aanbidding, welke „Hij mij geleerd had, om Hem hulde te be- „wijzen in den bangen doodstrijd, welchen Hij „heeft doorgestaan in den nacht des lijdens.”(1) Alzoo, het *begin* van het *Heilig uur*, thans zoo algemeen geworden, als eene voorbereiding tot het vieren van den *vrijdag*.

„Op een anderen vrijdag, tijdens de H. Mis,— zegt de Zalige elders, (2) gevoelde ik eene groote begeerte om de smarten van mijn gekruisten Bruidegem te vereeren. Alstoen zeide Hij mij vol liefde, hoe het zijne begeerte was, dat ik *alle vrijdagen* Hem drie en dertig maal kwam aanbidden op den boom des kruises, dat de troon zijner barmhartigheid is; dat ik mij dan ootmoedig aan zijne voeten moest houden, trachtende die gevoelens in mij op te wekken, welke de H. Maagd tijdens zijn H. lijden koesterde, toen zij alles aan den hemelschen Vader opofferde met de smarten

1) I. p. 58. 2) I. pag. 68.

van haar goddelijken Zoon, om van Hem de bekeering der versteende harten te vragen." Eene oefening, waarbij de Zalige in Jesus Naam het loon voorspeld heeft: „*Hun, die deze oefening getrouw volbrengen, zal Hij gunstig zijn in de ure des doods.*” (1)

Als eene *derde oefening*, door Jesus voor *al de vrijdagen* opgegeven, kunnen wij nog melden de eigenlijke devotie van het *Heilig uur* reeds boven aangeduid.

„Al de nachten, zeide haar Jesus, van *den donderdag op den vrijdag* zal ik u doen deel hebben aan de doodelijke droefheid die ik heb willen ondervinden in den Hof der Olijven. Om mij daarbij gezelschap te houden in mijn ootmoedig gebed tot den Hemelschen Vader, zult gij tusschen elf en twaalf ure opstaan, om u een uur lang met mij, het aanschijn ter aarde, in het gebed neder te werpen, zoowel om de goddelijke gramschap te stillen, door vergiffenis voor de zondaars te vragen, als om eenigzins de bitterheid te verzoeten, die ik gevoelde wegens de verlatenheid van den kant der Apostelen.” (2) Zoo als we straks zeiden, wordt thans dit *Heilig uur* door velen onderhouden, en is er zelfs eene bijzondere vereeniging voor opgericht, (3) waardoor van zelf *de vrijdag* met meer ijver gevierd wordt.

1) I. p. 69. 2) Vie II p. 328. 3) Zie Maandrozen en Schat der harten.

Door al deze *oefeningen*, welke de Heer zelf heeft voorgesteld, is wel zeker de *bepaalde wil* van Jesus nopens de *vrijdagviering* ten duidelijkste blijkbaar.

Het kon niet anders, of de Zalige Apostel van Jesus Hart moest van haren kant op deze viering van den vrijdag met kracht aandringen. Ook dit heeft zij gedaan.

III. In een harer brieven (den 25) (1) schrijft de Z. Margareta aan de ijverige Moeder de Saumaise, hare hartvriendin, het volgende: „Het komt mij voor, dat gij eene zeer „aangename zaak voor het H. Hart zult doen, „als gij het uw hart geheel opoffert, en dat „wel *op een vrijdag* na de H. Communie.” „Elders raadt de Zalige haar aan, *op een „vrijdag* eene H. Mis te laten lezen, en vooral „drie of vijf Missen ter eere der *vijf wonden*.” (2)

Op die H. vijf wonden komt zij nogmaals terug.

Als zij immers de H. wonden van Jesus op de verschillende dagen der week wil vereerd zien, bewaart zij voor den *vrijdag* de zoete wond van Jesus *H. Zijde*, (3) gelijk zij op nieuw, onder de „*woningen in Jesus Hart*” voor den *vrijdag* diegene bewaart, welke zij noemt: de woning van *het kind der liefde*, in het lijdend Hart van den Heer Jesus. (4)

1) II. p. 50. 2) Vie. I. p. 291. 3) II. p. 461.

4) II. p. 470.

Mogen wij niet tevens die gunst hier vermelden, welke het hart der zalige zoo zeer verblijdde, dat namelijk verschillende Religieusen, (waarvan sommigen haar nooit gezien hadden) door den Heer Jesus werden aangespoord, om op den eersten *vrijdag* der maand, of zelfs op *alle vrijdagen*, de H. Mis tot hare intentie op te dragen. (1) Er blijkt althans op nieuw uit, hoezeer de Zalige de *vrijdagen* vierde, en hoezeer deze devotie den goddelijken Meester aangenaam was.

IV. Den heiligsten aller *vrijdagen*, den *Goeden Vrijdag*, en den *Vrijdag na het Octaaf* van het H. Sacramentsfeest, waarop het Feest van Jesus Hart zou ingesteld worden — behoeven wij slechts te noemen; daar het van zelf klaar is, dat die dagen bijzonder gevierd werden en zoowel voor Jesus als voor zijne uitverkoren Bruid, zalige dagen „van blijdschap des harten” waren. Gewis, hadden wij behoefte aan klemmende bewijzen, wij zouden die bloot hieruit ten overvloede trekken kunnen, doch wat zijn nog bewijzen noodig voor een Christen, die Jesus kent, en zijnen wensch verneemt: „vereer mij altoos, maar vooral in mijn Hart en mijn H. lijden op den *Vrijdag*.”

2) Oeuv. II. p. 160.. 193.

II.

De eerste Vrijdagen der maanden.

Is de *Vrijdag*, gelijk wij hoorden, uit den aard der zaak, als de sterfdag van Jesus en de dag der doorboring van zijn H. Hart, met eigenaardig regt aan Jesus Hart gewijd, van de *eerste vrijdagen* elker maand kan men niet juist hetzelfde zeggen; dat is: er moet eene *bijzondere reden* gevonden worden, waarom wij juist dezen dag, dezen vrijdag meer dan elken anderen aan Jesus Hart wijden, op dezen *eersten vrijdag* met bijzondere godsvrucht Jesus Hart vereeren. Die reden wordt toch ook gevonden; en zij ligt in den eigen *uitdrukkelijken wil* van den Heer Jesus, die ons juist *dien dag* heeft aangewezen, en aan de viering van *dien dag* eigenaardige en uitstekende gunsten verbonden heeft.

Het is van het hoogst belang, deze waarheid wel in te zien. Wij willen daarom in het kort de gegrondheid onzer bewering staven.

1. In een der visioenen van de Gelukzalige *Margareta - Maria*, ter gelegenheid dat Jesus haar zijn H. Hart opende, en een brandende vlam uit zijn Hart in het hart der Zalige overstortte, gaf Hij haar uitdrukkelijk dit gebod:

„Gij zult op den EERSTEN VRIJDAG van elke

maand ter H. Tafel gaan." (1) Dat gebod was duidelijk; en het was niet minder innig gemeend van den kant des Goeden Herders. Dit zou te over blijken na eenige jaren, toen de Heer zelf het door een wonder bevestigde. De toenmalige Overste der Zalige Margareta meende trouwens, om anderen te voldoen, genoegzame reden te vinden, om aan Margareta te verbieden nog langer op de *eerste Vrijdagen* ter H. Communie te gaan. Natuurlijk onderwierp zich de Gelukzalige zonder tegenspraak; doch waar de zorg aan den Heer wordt overgelaten, wordt wèl gezorgd; en wat Hij verzorgt, hoe zou het mislukken? Zie! Eene der kloosterzusters wordt gevaarlijk ziek. De liefdevolle Margareta begint aanstonds voor haar te bidden en vraagt van Jesus hare genezing. Jesus antwoordt: ja, indien men u de Communie's *der eerste vrijdagen* weder toestaat; anders neen. — Hoeveel het der Zalige gekost heeft, eer zij er toe kon besluiten, deze uitspraak des Meesters aan hare overste kenbaar te maken, kunnen wij ligt denken, en is ook door de geschiedschrijfsters, door de zieke zelve, geboekt. Toen echter onze Zalige zag, dat de zieke ondanks alle geneesmiddelen niet genas, en integendeel reeds vijf of zes maanden vele smarten moest doorstaan, toen vermande zij zich, en gaf eindelijk aan hare Overste

1) Oeuvr. I. pag. 78.

den wil van Jesus en *de gestelde voorwaarde* te kennen. Onmiddellijk werd haar de *Communie der eerste vrijdagen* weêr toegestaan. Plotseling herstelde ook de zieke; en het was eens te meer gebleken dat de *Communiën op de eerste vrijdagen* bijzonder aangenaam aan Jesus zijn. (1)

2. Zijn ernstig gebod door een wonder bekrachtigd te hebben, dat was echter den Heer Jesus op verre na niet voldoende. Hij wilde op het krachtigst en inzonderheid door een aantal *bijzondere gunsten* zijne begeerte, om de *eerste vrijdagen* gevierd te zien, doen blijkbaar worden.

Eene der grootste gunsten bestond in eene reeks van uitstekende visioenen, welke der Zalige telkens op al de *eerste vrijdagen* te beurt vielen. „Zij zag dan het goddelijk Hart „schitterend als eene zon, welker brandende „stralen loodregt op haar hart nederschoten, „en het van goddelijke liefde deden vlammen. „Bij dezelfde gelegenheden, en dus op de „eerste vrijdagen vooral, leerde haar de goddelijke Meester wat Hij van haar begeerde, „en openbaarde Hij haar de diepste geheimen van zijn goddelijk Hart.” (2).

Een andere gunst bestond daarin, dat de Heer zelf een heiligen Religieus, die wel 200 uren van de Zalige verwijderd was en haar

1.) Oeuvr. II. p. 214. 2.) Ib. I. p. 75.

nooit gezien had, aanspoorde, om *elken eersten vrijdag*, zoo lang zij leven zou, de H. Mis tot hare intentie op te dragen, — eene gunst, welke de Zalige Margareta aan Jesus Hart plagt toe te schrijven; (1) en die gewis Jesus voorliefde voor de *eerste vrijdagen* bewijst.

Het geluk, door de Zalige genoten, toen zij zag dat de devotie der *eerste vrijdagen* begon toe te nemen, kunnen wij insgelijks onder de gunsten van Jesus Hart rekenen. Zoo meldt zij uitdrukkelijk, hoe het haar hart bovenmate verblijdde, toen zij vernam, dat de Paters der Societeit hunnen broeders en al die nog geen priester waren hadden toegestaan, op *de eerste vrijdagen* de H. Communie te mogen ontvangen; (2) zelve droeg zij hare Communiën der eerste vrijdagen gaarne voor hare vrienden op. (3) En zij leerde van Jesus in persoon, hoe aangenaam het Hem was op de eerste vrijdagen iemand te zien *Mis lezen of hooren* ter eere van zijn goddelijk Hart. (4)

3. Na dit alles kan het ons niet bevreemden, dat de Zalige Margareta, zooveel in haar vermogen was, de devotie der *eerste vrijdagen* trachtte te verspreiden en aan te bevelen.

1) Brieven II. p. 160.

2) Deze heilrijke gewoonte bestaat nog, doch was in dien tijd een grooter bewijs van *buitengewonen ijver* om Jesus Hart te eeren, daar de H. Communien toen minder menigvuldig waren.

3) I. p. 184. 4) II. p. 145.

Haar grootste en voornaamste vriendin, de Eerwaarde Moeder de Saumaise, mogt dit het eerst vernemen. „Gij moet, — schreef zij haar, „reeds den 24 Aug. 1665, — ter Communie „gaan op een *eersten vrijdag*, en na de H. „Communie u zelve aan het H. Hart opdragen, door u geheel toe te wijden, ten einde „ Hem alle eer en liefde, die gij kunt, te bezorgen.” (1)

Kenden wij niets anders, dan deze vurige begeerte der Gelukzalige Margareta, om de *eerste vrijdagen* gevierd te zien, het zou zeker reeds voldoende zijn om ons aan te sporen tot die bijzondere oefening van godsvrucht. Zij is en blijft immers de door Jesus onder- rigte en afgezonden Apostel van zijn H. Hart. Zij zoekt alleen datgene te zien uitgevoerd, wat haar goddelijke Leeraar zelf haar heeft geleerd. Er is echter eene veel grooter en dringender reden, dan die vurige begeerte der Zalige. Zij ligt in eene belofte, met regt de *grootte belofte* genoemd; eene belofte door Jesus gedaan voor allen, die de *eerste vrijdagen* volgens zijne begeerte zullen vieren; eene belofte zóó groot en zóó heilzaam, dat wij verplicht zijn, haar afzonderlijk te behandelen.

Denkt echter, Vereerders van Jesus Hart, denkt alleen reedsover het nu gezegde na, en oordeelt, of gij de EERSTE VRIJDAGEN der maanden niet ijverig vieren moet als gij Jesus Hart wilt lief hebben en aan zijn hartewensch voldoen.

1] H. pag. 65.

III.

*De groote belofte voor hen die negen eerste
Vrijdagen ter H. Tafel gaan.*

1. De zoogenaamd *groote belofte* van Jesus Hart, (ter onderscheiding van de vele andere gunsten door den Zaligmaker beloofd aan hen, die zijn H. Hart eeren) wordt ons met de volgende woorden door de Zalige Margareta-Maria bekend gemaakt.

„Op een Vrijdag, tijdens de H. Communie, sprak Hij (Jesus) als ik mij niet bedrieg, deze woorden tot zijne onwaardige slavin:
„*Ik beloof u in de overmatige barmhartigheid van mijn Hart, dat zijne almachtige liefde aan allen, die negen eerste vrijdagen der maand achtereenvolgend te Communie gaan zal verleenen de eind-genade der boetvaardigheid; zij zullen niet in zijne ongenade sterven; noch zonder hunne Sacramenten te ontvangen, daar mijn Hart hunne veilige schuilplaats zal wezen in dat laatste oogenblik.*”

Zoo schrijft zij in haren brief aan de Eerw. Moeder de Saumaise, in Mei 1668. (1) In het leven door hare tijdgenooten geschreven, vinden wij dezelfde woorden opgenomen, (2) en nog onlangs heeft een ijverige Directeur

1) Oeuvres II. p. 159. 2) Vie I. p. 251

van het Apostolaat des gebeds in België den tekst laten vergelijken met het oorspronkelijke Handschrift der Gelukzalige, dat te Paray-le-Monial berust. (1)

De belofte is dus zeker echt, en juist met de bovenstaande woorden door de Z. Margareta verkondigd; er blijft slechts over die een weinig te verklaren. Vooraf echter eene opmerking.

Er zijn, die gemeend hebben, dat de woorden: „*als ik mij niet bedrieg*” eenigen twijfel zouden verraden. Dit is toch niet zoo. De Zalige spreekt dikwijls op dergelijke wijze. Nu eens schrijft zij: „*het komt mij voor,*” „*het schijnt mij toe,*” dan eens, zoo als hier, „*indien ik mij niet bedrieg,*” „*gelijk ik meen.*” De beteekenis dier uitdrukkingen is echter

-
- 1) De E. P. *Dufau*, die het Handschrift der Zalige vergeleken heeft, geeft deze lezing, die nog iets duidelijker is, dan die, welke wij in de 2 aangehaalde gedrukte plaatsen vinden: „Dans l'excès (elders excessive) de la miséricorde de mon Coeur, je te promets, que son amour tout puissant accordera, à tous ceux qui communieront, les Iers Vendredis, neuf mois de suite. (Brief. tout de suite) la grâce de la pénitence finale (Br. la grâce finale de la pénitence); qu'ils ne mourront point dans ma disgrâce (B. en sa), ni sans recevoir leurs Sacrements, et qu'il se rendra (se rendant) leur asile assuré à cette heure dernière (Br. en ce dernier moment.)

bekend en sedert lang, onder anderen door den even geleerden als godvruchtigen P. de Gallifet, verklaard. De woorden Gods tot de Heiligen, leert hij, zijn dikwijls niet tot het oor maar tot het verstand gerigt; zij zijn inwendig, niet uiterlijk verneembaar. De zaak, die God mededeelt, is dus van God, de woorden waarmeê ze zijn uitgedrukt zijn van den mensch; van daar het verschil van stijl bij de verschillende personen die de door God meêgedeelde zaken bekend maken. Zoo sprak ook de Heer Jesus *tot het hart* der Zalige; en zij vertaalde die in de ziel gehoorde woorden in de haar eigen uiterlijke taal. Van daar de aarzeling en eene soort van vreeze, of zij wel klaar en juist genoeg het gehoorde woord terug had gegeven. (Zie b. v. Bougaud, *vie de la B. Marg.* p. 209.) „*Als ik mij niet bedrieg*” wil dus in ons geval zeggen: „Dit zijn de woorden, en uitdrukkingen, die naar mijne meening overeenkomen met hetgeen de Heer Jesus mij in de ziel geopenbaard heeft. Dit is de ware wijze, waarop ik meen Jesus openbaring te moeten weêrgeven.”

Wij kunnen hier aanstonds bijvoegen, dat deze belofte, (die men ook wel *de twaalfde belofte* noemt, wijl zij op de twaalfde plaats na de *elf* algemeen bekende beloften, tot welke men de door Jesus Hart beloofde gunsten teruggebracht heeft, pleegt gedrukt te worden) sedert langen tijd *kerkelijk* is goedgekeurd.

Zij draagt zelfs, gelijk al de Geschriften der Gelukzalige, de hoogste aanbeveling der Apostolische Kerk met zich; „dat er niets, wat de theologische censuur verdienen zou, in gevonden wordt,” en de bisschoppelijke: „dat zij van harte wordt aanbevolen.” (1) Wij behoeven dus niet immer te duchten, gelijk sommigen, die maar altoos te ligt meenen, dat Jesus te veel zou gezegd hebben. De *Belofte* hebbe verklaring noodig; maar echt is zij.

2. Komen wij nu tot haar inhoud dan moeten wij natuurlijk acht geven, op de door Jesus gestelde *voorwaarden*, zoowel als op de *voorregten*.

De *voorwaarden* zijn: *negen H. Communiën*, gedaan op *negen achtereenvolgende eerste vrijdagen* van negen maanden.

Waarom de Heer Jesus deze voorwaarden aldus gesteld heeft, voegt ons niet te vragen. Het is zijn wensch, zijn Heilige wil; wat willen wij meer? —

Toch kunnen wij wel eenige redenen gissen, die den goddelijken Zaligmaker hebben aangespoord, om juist deze voorwaarden te stellen.

1) Zie *Nilles, de Rat Fest.* SS. *Cord* I. p. 405. (4de Edit.) over de Roomsche II. Congr. — *Vie de la Bienh. par ses contemporaines Approb.* — Verder, voor België b. v. *Célébration du 1er Vendredi.* — Imprimatur, 13 Dec. 1873, Theodor. Episc. Leod. — Voor Frankrijk, de *Briefjes* gedrukt met de 12 *Beboften*, te *Toulouse*, enz. enz.

Het boven aangeduide nopens de *vrijdagen* en *eerste vrijdagen* geeft ons licht. De Heer zal *den vrijdag* gekozen hebben, wijl die dag bijzonder aan zijn H. Hart is gewijd; Hij zal *negen* en wel *negen* op elkander *volgende* vrijdagen gewild hebben, wegens de gewoonte der geloovigen, om eene *Novene* of negendaagsche oefening te houden; Hij zal *negen eerste vrijdagen* hebben vastgesteld, dewijl Jesus in 't bijzonder de viering der *eerste vrijdagen* wilde aanbevelen; Hij zal eindelijk *negen Communieën* verordend hebben, wijl Jesus wilde, dat de devotie tot zijn goddelijk Hart inzonderheid door middel der *H. Communie* zou beoefend worden. Is er meer noodig, om de keuze der bijzondere voorwaarden genoegzaam te begrijpen? Wij gelooven het niet. In elk geval moeten wij Jesus wil volgen, en aan de eens gestelde *voorwaarden* geen stipje veranderen.

3. De *voorregten*, aan de vervulling der genoemde voorwaarden geschonken, zijn allertuimuntendst. Zij zijn zelfs zóó groot, dat zij voor sommigen eenige verklaring noodig hebben, om niet verkeerd te worden begrepen, en dat zij door anderen, ligt voorbarig, zonder verklaring niet geloofd zouden worden.

Om gansch duidelijk te spreken, dienen wij althans *drie* voorregten in de *Groote belofte* te onderscheiden. Anderen nemen er *vier*, en dan wel op deze wijze.

1ste voorregt: „*Zij, die negen eerste vrijdagen achtervolgens Communiceren, zullen de genade der boetvaardigheid voor het einde huns levens ontrangen.*”

2de Voorregt: „*Zij zullen niet in mijne ongenade sterven.*” Zij, die deze twee punten als onderscheiden voorregten beschouwen, „de-wijl, zeggen ze, Jesus niet tweemaal dezelfde zaak zal gezegd hebben,” — nemen aan, dat het eerste beteekent: „zij zullen niet sterven in verstoktheid, als onboetvaardigen,” — daar de onboetvaardige dood de grootste aller rampen is; — en dat door het tweede wordt aangeduid: „zij zullen ook niet in ééne enkele doodzonde sterven,” — en dus: in mijne genade sterven.. Want, zeggen ze, is het ook eene onbegrijpelijke ramp in doodzonde te sterven, zij is toch niet zóó groot als die, waardoor men in eigenlijke verstoktheid sterven zou.— Is dit verschil misschien wat ver gezocht; en heeft de Heer Jesus veelligt enkel het eerste door het tweede nader willen verklaren, dan wordt de gunst er niet geringer om; wijl immers de hoofdzaak daarop neêrkomt, dat wij door de doodzonde niet voor eeuwig van het H. Hart gescheiden, maar door Hetzelve eeuwig gelukkig worden. En dit ten minste heeft de Heer Jesus duidelijk beloofd.

Hoe Hij dit op twee wijzen ten uitvoer kan brengen, is bekend. Hij kan ons zoovele

genaden geven, dat wij, zoo wij goed mede-
werken, niet in doodzonde vallen; Hij kan
ook zorg dragen, dat wij, door onze onbegrij-
pelijke zwakheid in doodzonde gevallen, daar-
uit weêr opstaan met zijne genade, en ons
bekeeren vóór dat wij sterven. In beide ge-
vallen volbrengt Hij zijne belofte, en worden
wij gelukkig. In beide gevallen zullen wij
eenmaal getuigen, hoe goed het geweest is
Jesus Hart lief te hebben, en het vooral in
de H. Communie, en bijzonder door *negen*
Communiën op negen achtereenvolgende *eerste*
vrijdagen der maand te hebben vereerd. Geve
ons de Heer eenmaal die zalige getuigen te
mogen zijn!

4. Het 2de *voorregt* houdt in: „*zij zullen*
niet sterven, zonder HUNNE Sacramenten te
ontvangen.”

Dit voorregt is zeker nog uitstekender dan
het vorige. Verstaan wij door *hunne* Sacra-
menten, juist diegenen waaraan zij het meest
behoefte hebben, of, in 't algemeen, al die
Sacramenten, die wij in 't bijzonder de Sacra-
menten der Stervenden heeten, het voorregt
blijft altoos uitmuntend. Het H. Sacrament
der biecht is de reddende plank bij de schip-
breuk, door sommigen te regt beschouwd als
een tweede doopsel, dat de berouwvolle en
daardoor weêr rein gewasschen zielen niet
slechts den hemel waardig, maar ook Gode

gevalliger en meer gelijkvormig maakt. Het H. Sacrament der *Eucharistie* is, vooral dan als de ziel van het ligchaam scheiden zal, de krachtige teerspijs der reizenden naar de gewesten des lichts en der zaligheid. En het *H. Oliesel*, — o hoeveel genaden schenkt ook dit H. Sacrament aan de christelijke ziel! Het zuivert haar immer meer; het lenigt hare smarten, het versterkt het hart tegen de verschrikkingen des doods, het doet de ziel met vertrouwen opzien naar de eeuwige glorie, welke weldra, met Gods genade, voor haar beginnen zal.

Het ontvangen der laatste H. Sacramenten is dus wel degelijk een eigenaardig voorregt; en mogt dan ook de Heer Jesus het goedvinden, niet altijd in letterlijken zin de H. Sacramenten in het laatste uur te laten ontvangen, maar op eene andere wijze (b. v. door het schenken van een volmaakt berouw met de begeerte om te biechten) in den nood der scheidende ziel te voorzien, wie zou ook dan nog zeggen, dat Hij zijner belofte niet getrouw en voor zijn dienaars niet de barmhartige Zaligmaker geweest was?

5. Het 3de *vooregt* overtreft nog de twee vorigen in zekeren zin. „*Mijn hart*, zegt Jesus, *zal in de laatste ure hunne veilige schuilplaats zijn.*”

Het kan bij den eersten aanblik schijnen,

dat deze belofte hetzelfde zegt, wat in de 5de (der bekende XI) reeds is opgesloten, als de Heer zegt: „*Ik zal hunne toevlugt zijn in het leven en bij den dood.*” Geven wij echter wèl acht, dan vinden wij, al is het eenigzins dezelfde gunst, die gunst toch veel krachtiger hier verkondigd. Jesus immers spreekt hier vooreerst uitdrukkelijk van zijn Hart: „*mijn Hart*, zegt Hij, zal hun schuilplaats zijn, of liever, *het zal zich tot hunne schuilplaats maken.* Vervolgens spreekt Hij niet alleen van eene toevlugt in het algemeen, maar van een *schuilplaats (un asile)*, en nog wel van *eene gewisse, zekere, veilige schuilplaats (un asile assuré.)*

Wat zal de vereerder van Jesus Hart dan nog te vreezen hebben? Wat zal de vijand vermogen, als hij ziet, dat het hart van Jesus vriend in Jesus Hart als in eene onverwinnelijke, ja onaantastbare vesting is opgesloten? De bekoorder moge dan nog komen, „wetende dat hij weinig tijd meer heeft,” hij moge zijne vergiftigde pijlen afschieten naar het hart, dat voor zijn Regter gaat verschijnen: de Vriend van het goddelijk Hart is veilig in zijn goddelijk schuiloord, en zegt slechts met liefde en in vervoering: „*Op U, o Heer, heb ik gehoopt, ik zal in eeuwigheid niet beschaamd worden!* „Gij zijt mijne rots, mijne vesting, mijne hooge wijkplaats; in U schuil ik veilig. In vrede zal ik in U sluimeren en rusten!”

6. Zullen wij nu, ten slotte, nog vragen, of Jesus zijne beloften vervullen zal? — Wie zou het durven? —

Mag dan diegene, die de *negen eerste vrijdagen* gevierd heeft, er maar vrij op aan leven, in de gedachte: nu ben ik toch zalig? Die dwaling zou even groot als de eerste zijn.

Jesus heeft, — bij voorbeeld, — ook gezegd: „*Die mijn vleesch eet, en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem.*” Wil dat nu mede zeggen, dat al wie ter H. Tafel geweest is, niet meer van Jesus kan gescheiden worden? Immers, neen. — De waarheid is deze. Zoo gij begint met het vieren der *negen eerste vrijdagen*, volgens den wil en het voorschrift van Jesus; zoo gij dan later medewerkt met de genaden, die Hij u onfeilbaar geven zal ter uwer zaligheid; zoo gij u niet roekeloos en opzettelijk weêr in het verderf stort door de doodzonde, of zoo gij althans, ongelukkig gevallen, weder opstaat met zijne genade: dan, ja dan, zal de viering der negen eerste vrijdagen u een onderpand der zaligheid zijn, en u beter leeren, dan ik het u leeren kan, hoeveel gunsten en genaden gij door deze oefening van het goddelijk Hart ontvargen hebt. Eenige roekeloozen mogen hierop letten, om niet door de gunst zelve zich te misleiden.

7. Nog een paar opmerkingen. Heeft de Heer Jesus op zoo krachtige wijze de devotie der

eerste vrijdagen aanbevolen — welk is de Christen, die ze niet *van harte* zou willen beoefenen?

Verder: de *Aflaat*, door de H. Kerk verleend, kan insgelijks op de *eerste zondagen* der maand verdiend worden; het *bijzonder voorregt*, door *Jesus* beloofd, blijft uitsluitend aan de *eerste vrijdagen* verbonden. Eindelijk: *Jesus* belofte maakt gewag van de *overmaat* zijner barmhartigheid, alsmede van *de almacht zijner liefde*. Het mag dus niemand verwonderen, dat deze zijne belofte ons zóó groot voorkomt, dat men ze bijna niet zoude gelooven, als ze niet ten klaarste gedaan en ten sterkste bevestigd was.

Geve de goede *Jesus*, dat wij allen eens deel hebben aan deze gunst; maar laat ons dan ook van onzen kant beproeven al wat wij kunnen, om die gunst te verdienen.

IV.

Bijzondere zegeningen van Jesus Hart in de parochies, waar de eerste vrijdagen gevierd worden.

Reeds ten tijde der Z. *Margareta-Maria* begon men de gunsten en zegeningen te bewonderen, welke eene ijverige viering der *Eerste Vrijdagen* van *Jesus Hart* verwierf.

Sedert die dagen hebben diezelfde zogeningen niet opgehouden. Waarlijk opwekkend zijn dan ook de berigten dienaangaande door honderden monden en pennen verkondigd. In het bijzondere te treden zou ons veel te ver voeren. Wij verwijzen derhalve naar de *Zendboden* van Jesus Hart (ten onzent *de Maandrozen*) die elke maand, in alle landen der wereld en in vele talen, de gunsten van Jesus Hart mededeelen. (1) Wij herinneren daarbij de rijke getuigenissen van tallooze priesters, vooral zielenherders en Missionarissen, die allen eenparig deze waarheid bevestigen.

Hetgeen het meest en het zekerst verkregen wordt is: het toenemen der leden van het Aartsbroederschap van Jesus Hart, het bijwonen der kerkelijke plegtigheden en het veelvuldiger gebruik der H. Sacramenten.

Niets zou ligter zijn; dan eene wolk van getuigen hier op te roepen. De Herders, die de Parochies besturen, de Religieusen die Missies prediken, vooral de Directeurs van het Apostolaat des gebeds, allen komen overeen in het getuigenis, dat de *devotie der eerste vrijdagen* steeds wondervol gewerkt heeft en nog werkt. Vraagt gij eenige feiten? Zie hier een overzicht onlangs in België gegeven: „Een eerbiedwaardige Heer Deken zeide met tranen in de oogen: Geen maand gaat voorbij, dat

1) Zie b. v. den *Maandrozen-Almanak*. 1879.

ik niet 5 of 6 merkwaardige gunsten moet bekend maken." En zulke getuigenissen ontvangen wij dagelijks. Verschillende Eerw. herders en directeurs van Seminariën hebben betuigd: „de oprigting van het Apostolaat heeft de uitwerking gehad van eene missie of retraite." Anderen: „mijne parochie is vernieuwd sedert de instelling van het Apostolaat; al onze leden, op weinige uitzonderingen na, willen de Novene der eerste vrijdagen houden; en velen gaan daarna voort met de H. Communie te ontvangen op de dagen aan Jesus Hart dierbaar." Weêr anderen melden: „de gewoonte van het gemeenschappelijk gebed is weêr ingevoerd wegens het ingevoerde Apostolaat des gebeds;" weêr anderen, en zeer velen: „het gebruik der II. Sacramenten heeft zoozeer toegenomen op den eersten vrijdag, dat wij verplicht zijn de priesters uit den omtrek te verzoeken, ons bij te staan in het biecht hooren. Het aantal Communiën op de Zon- en Feestdagen is er niet door verminderd; integendeel, er zijn ook op die dagen nog meer Communiën dan vroeger." Anderen zeggen: „al de kerkelijke diensten worden ijveriger bijgewoond, al de andere goede werken hebben er bij gewonnen." Weêr anderen: „Zoo gij 's avonds voor den eersten Vrijdag onze kerk bezoekt, zoudt gij denken dat het de vooravond van een Aanbiddingsfeest of van Paschen was."

In Frankrijk, Italië, Spanje, Portugal heeft de viering der eerste vrijdagen niet minder zegenrijke vruchten gedragen. In vele andere katholieke landen begint dezelfde oefening veld te winnen. „Het is, zegt een godvruchtig schrijver, of de *Groote Belofte* door Jesus gedaan ten gunste van hen, die negen eerste vrijdagen achtereenvolgens Communiceren, gezegend wordt gelijk de aflaat van *Portiuncula*, die ook door Hem gegeven is, en waarvoor men nog, na zoovele eeuwen, de bevolking des lands hunnen oogst en hun dagwerk ziet verlaten, om in de steden aan die gunst te gaan deelnemen. Kunnen wij zeggen: Gods vinger is daar, — hier geldt het: *Jesus Hart is hier*. Overigens kunnen niet weinigen nog beter op een donderdag dan zaturdags te biechten gaan, terwijl de Herders beter op een vrijdag dan op een zondag eenige bijzondere oefeningen ter eere van *Jesus Hart* kunnen houden. En in elk geval, al moest men ook een klein offer aan *Jesus Hart* brengen, is zijne *almagtiye liefde* niet in staat, ons duizendvoudig te beloonen, en de familiën, die Hem eeren, te zegenen?”

Gelukkig mogen we dus hen noemen, die de devotie der eerste vrijdagen beoefenen; nog gelukkiger, zoo zij die aan anderen leeren; en driewerf gelukkig *die* Parochies, waar de viering der eerste vrijdagen reeds gewoon en door allen gewenscht en gezocht is.

V.

Wijze, om den eersten Vrijdag te vieren.

1. Er is niets bepaalds voorgeschreven. Alles wordt overgelaten aan den ijver der Herders, gestichten, of predikers.

1. Op sommige plaatsen kondigt men des Zondags te voren den aanstaanden Eersten Vrijdag aan. In België wordt zelfs 's Donderdags tegen den avond door het luiden der klokken de plegtigheid geopend.

2. 's *Vrijdags* wordt vroegtijdig eene H. Mis gelezen, en zoo mogelijk een godvruchtig gezang daaronder gezongen. Na het Evangelie (of na de H. Mis) doet men de Akt van toewijding, of wordt eene korte toespraak over het H. Hart van Jesus gehouden.

3. Tegen den avond zingt men een *Lof*, of houdt men eene korte predikatie, of bidt men den kruisweg, toegepast op Jesus Hart.

4. De *algemeene Communie* heeft plaats onder de H. Mis; en de Zélatricen dragen zorg, dat het beeld van Jesus Hart met licht en bloemen versierd zij. Deze sieraden laat men staan tot Zondag-avond.

5. Op vele plaatsen neemt men deze, op andere eene andere gelegenheid te baat ter uitdeeling van platen, prentjes of medailles ter eere van Jesus Hart.

II. Kan van dit alles niets plaats hebben, of heeft althans niets van dit alles in eene parochie plaats, dan kunnen de Vereerders van Jesus Hart des niettemin op eigen wijze den Eersten Vrijdag waardig viëren. De H. *Communie* blijft de hoofdzaak. Het bijwonen der H. *Mis* gaat er van zelf meê gepaard; en juist daardoor ten minste kunnen zij toonen, dat hun deze oefening ter harte gaat. — Willen zij verder iets meer doen, wat belet hen eene afbeelding van Jesus Hart te verspreiden, Jesus in het H. Sacrament te bezoeken, zelf de Akt van toewijding te vernieuwen, al hun werk met *bijzondere* aandacht aan Jesus Hart op te dragen, — en zoo vele andere oefeningen meer, Jesus Hart ter eere ondernomen?

Zooveel is zeker, zeide reeds de Z. Margareta-Maria (1) dat: „zij die er hun lust in vinden het H. Hart te vereeren, tot dat einde *al de eerste vrijdagen der maand* nemen, om aan hetzelfde eenige bijzondere huldebewijzen te brengen, een ieder volgens zijne godsvrucht!” Zij zelve offerde vaak voor hare vrienden de *Communiën der eerste vrijdagen* op, (2) en zij raadde aan, op Jesus woord, eene H. *Mis* te lezen of te hooren *op de eerste vrijdagen*. (3)

1) Oeuvr. II. P. 95. 2) I. p. 184. 3) II. p. 145.

De eerste Vrijdag

der maand Januarij,

toegewijd aan het goddelijk kind.

I. Punten voor de meditatie.

In het kort kunt gij allernuttigst de volgende punten overwegen, om die dan later voor de andere vrijdagen te verdeelen. De hoofdzaak is, dat gij alleraandachtigst let-op de gevoelens en de gedachten van het goddelijk Kind. Herinner u tevens, dat het *eindvoorwerp* der devotie tot Jesus Hart, niets anders is, als de persoon zelf van onzen goddelijken Zaligmaker, *Jesus*.

I. *De Besnijdenis* O. H. J. C. 1. Het goddelijk kind ontvangt op dezen dag den zoeten Naam *Jesus*, dat is : *God-Zaligmaker*. Op dezen dag begint dus eigenlijk de Naam van *Jesus Hart*. 2. De Heer Jesus moet, om dien Naam te verdienen, zich diep vernederen en zijn eerste bloed voor u vergieten. 3. In dien Naam moeten alle knieën buigen, in den hemel, op aarde, en onder de aarde; Hij verdient dus al uwen *eerbied*. In dien Naam alleen is de zaligheid te vinden, maar ook ligt te vinden; Hij vraagt dus al uw *vertrouwen*. Noem dan in 't vervolg, en vereer dien II. Naam met allen eerbied en hoop. „*O mijn Jesus! barm-*

hartigheid!” (100 dagen aflaat.) *Zoet Hart van Jesus! wees mijne liefde!* (300 dagen afl. Maandrozen 1875 p. 300.)

II. *H. Driekoningen.* 1. Het Hart van het goddelijk Kind trekt de drie Wijzen uit het Oosten tot zich. 2. Ofschoon in de kribbe liggend, toont het zijne glorie in de schitterende *Ster* aan den Hemel. 3. Tusschen Maria en Joseph laat het zich vinden, en ontvangt het de hulde van het oprecht geloovig hart: het goud der liefde, den wierook des gebeds, en de mirrhe der versterving. — Zie of gij u ook zoo gemakkelijk tot het goddelijk kind laat trekken; of gij zoo moedig alle hinderpalen overwint; of gij het goddelijk Hart altijd door Maria en Joseph zoekt. Ook kunt gij beschouwen, hoe *Jesus Hart* zelf als een schitterende *Ster* is, die vooral in onzen tijd de verstrooide harten tot den God van Bethlehem trekt. Niemand leert de devotie tot *Jesus Hart* kennen en beoefenen, of hij wordt weldra een hartevriend van *Jesus*.

III. *De vlugt naar Egipte.* 1. Gelijk Joseph en Maria aan het bevel des Engels, zoo gehoorzaamt het goddelijk Kind aanstonds aan Maria en Joseph. 2. Hoe lang ook de togt is, eene reis van vele dagen, hoe eenzaam de dorre zandwoestijn, hoe talrijk de gevaren en bezwaren, het goddelijk Kind rust kalm en bedaard in de armen zijner Moeder, en leert

ons op Hem vertrouwen, zonder wiens toedoen, gelijk Hij later leeren zal, geen haar van ons hoofd valt. 3. Het goddelijk Kind verlaat alles, bezittingen, hoe klein ook, vaderland, vrienden, bloedverwanten, den Tempel Gods, alles, om in een vreemd land geruimen tijd als balling door te brengen. Verbeeld u, met de H. Familie over Bethgabara en Gaza, en dan nog *zereu* dagreizen, door de barre zandwoestijn af te leggen. Waarheen? Voor hoe lang? Dit weet de Vader, die Daarboven woont. Houd uw hart kalm, als gij ook soms naar een of ander Egijpte vertrekken moet. Rust, gelijk Jesus in de moederlijke armen van Maria. Volg Jesus Hart altoos.

IV. *Verblijf in, en terugkeer uit Egijpte.* 1. Te Matarieh. (het oude *On* of *Heliopolis*) toont men nog de plaats, waar de H. Familie zal gewoond hebben. Eene fontein van helder water en een wilde vijgeboom van wel twintig voet omvang met twee dikke loverrijke armen wijzen de plek aan. Doch wat was die plek, waar Israël vroeger in ballingschap leefde, vergeleken bij het koninklijk Bethlehem of het liefelijk Nazareth? 2. In Egijpte zag het goddelijk Kind rondom zich de dwaasste afgoderij plegen. Het zag zijne dierbare ouders onder vreemden, nog meer dan te Bethlehem, verstooten. 3. Het zag echter ook den wil Gods, die het weldra, gelijk eertijds Israël, uit Egijpte

terugriep en nooit verlaten zou. De Engel spreekt, en het Hart van den kleinen Jesus springt van blijdschap op, als het op nieuw aan Gods bevel en aan zijn teer beminde Ouders mag gehoorzamen. (Den 7 Januarij herdenkt de H. Kerk dezen terugtogt). Leer *kalmte*, leer *vertrouwen*, leer *gehoorzaamheid*, als gij het goddelijk Hart van Jesus niet onwaardig wilt blijven. Mijn God! hoeveel leert Gij ons niet, reeds in uwe eerste kinderjaren! Spreek tot mijn hart, en trek het tot U.

II. VERZUCHTINGEN

*bij wijze van Litanie tot het H. Hart van
het goddelijk Kind,*

(ook voor den Kersttijd dienstig.)

Heer, ontferm u onzer!

Christus, ontferm u onzer!

Heer, ontferm u onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, Hemelsche Vader, ontferm u onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. u onzer.

God Heilige Geest, ontferm u onzer.

H. Drievuldigheid, één God, ontferm u onzer.

Hart van het goddelijk Kind Jesus, ontf. u onzer.

Hart van Jesus, gevormd in den schoot der

H. Maagd Maria, ontferm u onzer.

Hart van Jesus, in wien de Eeuwige Vader

zijn welbehagen heeft, ontferm u onzer.

Hart van Jesus, in één persoon met den Zoon
Gods vereenigd, ontferm u onzer.
Meesterstuk van den H. Geest,
Tabernakel der Allerheiligste Drievuldig-
heid,
Brand-oven van liefde,
Troon van liefde,
Woonplaats der gerechtigheid en liefde.
Magtig in de zwakheid,
Wonder van gehoorzaamheid,
Afground van ootmoedigheid,
Oceaan van goedheid,
Zoet middelpunt van mijn hart,
Mijne opperste zaligheid,
door de liefde tot ons gebracht,
voor allen geopende Schat,
Bron van zegeningen,
Grondslag der heiligheid,
door de Engelen verheerlijkt op Bethlehems
velden,
welwillend de arme Herders ontvangend,
de Koningen van verre tot U trekkend,
in de kribbe reeds aan Golgotha denkend,
tusschen Maria en Joseph gevonden,
den stal in een Paradijs veranderend,
op een handvol stroo uwen liefdetroon
opslaande,
vooral de kinderkens tot U roepend,
Bethlehem een waar Huis des Broods
makende,

Hart van Jesus,

ontferm u onzer.

Hart van Jesus, van het begin af zoo warm
voor ons kloppend, ontferm u onzer.

zoo vroeg reeds, in ballingschap ons voor-
beeld,
in Egijpte zelve, ons toonbeeld en onzetroost,
in Nazareth, vol liefde gehoorzaam,
toevlugt van alle kleinen en ootmoedigen,
Hart van het Kind Jesus, onze vreugde
en onze roem,
Hart van het Kind Jesus, onze lust en
onze troost,
Hart van het Kind Jesus, onze liefde
en onze zaligheid,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, ontferm u onzer.

Christus hoor ons! Christus verhoor ons.

Vers. O God der harten, schep in mij een
zuiver hart;

Antw. En vernieuw in mijn hart den waren
geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Almagtige God, die in den maagdelijken schoot
van Maria het Hart van Jesus door den H. Geest
heilig en onbevlekt hebt gecvrmd, en voor ons hebt
willen geboren worden; neem het onreine hart van
ons weg, en schep een nieuw hart in onzen boezem,
opdat wij U met een rein hart dienen en voor eeuwig
uw aanschijn mogen zien. Door denzelfen, onzen Heer
J. C. die met U en den H. Geest leeft en heerscht in
alle eeuwigheid. Amen.

III. VOORBEELD.

De E. Moeder *Anna-Margareta Clément*, in geur van heiligheid overleden, den 3 Januarij 1661, in het klooster te Melun, dat zij gesticht had, kan ons voor deze maand tot voorbeeld strekken. Zij heeft vooreerst het getuigenis afgelegd, dat de H. Franciscus van Sales, haar geestelijke Vader (feest 29 Jan.) gewoon was, zijn verblijf in Jesus Hart te houden. Gelijk Mozes, zeide zij, plagt hij om te gaan met God en werd alzoo de zachtmoedigste der menschen, en door zijn gemeenzaam verkeer met zijn beminde, kwam hij tot de volmaakte beoefening der twee deugden van Jesus Hart, de *ootmoed* en de *zachtmoedigheid*. Derhalve werd hij door God geroepen, om eene Orde in de H. Kerk in te stellen (die der Visitatie) waarin Jesus Hart en zijne twee dierbaarste deugden op bijzondere wijze zouden geëerd worden. (1)

Dezen, haar Vader in Christus, volgde Anna-Margareta getrouw na. In een brief aan de H. Joanna de Chantal legt zij elders den toestand van haar hart bloot. „De liede Gods deed mij zooveel geweld aan, dat ik mij moeilijk kon inhouden; mijn hart voelde zich zoo krachtig tot Hem getrokken, dat het mij toescheen, of het uit mijn binnenste wilde wegvliegen. Werp ik de oogen op het Eeuwig Woord, dan gevoel ik zulk een lust in mijn hart, dat het altoos op nieuw gewond wordt door dien blik. Mijne gewone verblijfplaats is het H. Hart van mijn Zaligmaker. Het komt mij voor, dat Hij mij daarin opgesloten houdt, en dat Hij onze vereeniging steeds inniger maakt.” „Ja, ik moet u alles zeggen. Die goedheid van Jesus schijnt niet meer te willen dan mijn hart, dat Hij voor Hem alleen geschapen heeft; ten einde dat hart nergens meer ruste dan in den schoot des Vaders, of in zijn eigen Hart. Altijd trekt Hij het derwaarts

(1) Leven, door P. Augustinus Galice, later Generaal der Barnabieten. Trés. VIII. 471.

door zijne liefde. Ten mijnen opzigte doet Hij hetzelfde, daar Hij mijn nietig hart tot zijne woning kiest.' (1)

Den 1 Jannarij 1630, terwijl ze 's morgens met de gansche H. Kerk den Zoeten Naam van Jesus vereerde, ontving zij voor al dien ijver eene uitstekende gunst van haar goddelijken Meester. De Heer Jesus kwam namelijk tot haar, en graveerde zijn aanbiddelijken Naam rondom haar vurig hart. Ook verklaarde hij haar den wondervollen zin, die in de letteren van dien verheven Naam gelegen is. Hij verzekerde haar, dat die H. Naam als een zegel op haar hart zoude zijn, om hetzelfde tot zijn eigendom te maken en den ingang daarvan voor ieder ander te beletten. Hierna ging Hij nog verder in het bewijs zijner liefde en sprak haar toe: „Ik leg mijn Hart op het uwe;” en terstond gevoelde zij, hoe haar hart vereenigd werd met het Hart van haar goddelijken Bruidegom, op eene onbegrijpelijke wijze.

Bij eene andere gelegenheid maakte de Heer haar bekend, dat Hij haar hart tot een slagtoffer wilde maken, dat a. n. het goddelijk Hart onverpoosd zijne hulde zou brengen. Om hieraan op eene meer waardige wijze te voldoen, zocht zij in het heelal de harten aller schepselen, ten einde door hunne hulp den grooten God te vereeren; doch dit alles was nog weinig; zij wendde zich dan tot het aanbiddelijk Hart van Jesus, alleen in staat eene God waardige hulde te geven, en zij bad dit goddelijk Hart, te willen aanvullen wat haar ontbrak om den eeuwigen Vader te eeren.

Eens, op het feest van den H. Joannes den Dooper, riep Jesus haar toe: „Luister, mijne dochter, let op en hoor naar mijne stem.” Daarop schoot Hij de pijlen zijner liefde uit zijn Hart op het hare af, en wondde het zoo zeer, dat zij uitriep: „O Liefde, hoe

1.) Trés. II. 124.

doordringend zijn uwe pijlen, en wat maken zij diepe wonden!" „De eidelooze goedheid van mijn God, zoo verhaalt zij verder, werd niet moede mij nieuwe liefdegunsten te doen toestroomen." Zoo behaagde het Hem, op eene wijze, die ik niet begrijpen en veel minder uitdrukken kan, mijn hart uit mij zelve te nemen en er het *zijne* voor in de plaats te stellen; zoodat het mij thans voorkomt, dat ik geen ander hart meer heb, dan het eigen Hart van mijnen Heer Jesus. Vervolgens heeft Hij mijn hart genomen, en het zoo diep in zijn aanbiddelijken boezem geplaatst, dat ik het niet meer zie!" (1)

Leeren wij, onder anderen, van deze deugdzame vereerster van Jesus Hart, vooral in deze maand met het goddelijk Kind Jesus vertrouwelijk om te gaan. De vier boven aangeduide punten kunnen ons overvloedige stof leveren. Plaats u inzonderheid dikwijls voor de kribbe van het goddelijk Kindje; volg het in den geest van Bethlehem naar Egijpte; luister aandachtig naar de zoete lessen van het goddelijk Hart; overweeg ook de verschillende waarheden in de bovenstaande Litanie bevat; zoo zult gij ligt al de vrijdagen dezer maand, ja al de dagen, het goddelijk Kind met ijver eeren en vurig liefhebben. Wat Jesus Hart u van zijnen kant zal terugschenken, — kan geen mensch u verhalen.

-
- (1) Trés. VI. 214. Uit haar leven, in der tijd goedgeurend geprezen door den beroemden Kardinaal *Bona*. Het is hier de plaats niet, om over die mystieke hartverruiling verder uit te weiden. De gewone lezer zij gewaarschuwd, het niet te stoffelijk op te nemen. Immers *liefde voor liefde*, dat kan een ieder begrijpen.

IV. GEBED.

Wat zie ik hier, mijn liefste Jesus,
Mijn Heer! mijn Koning! En mijn God!
U, in een dieren-kribbe liggend,
En in een enge, koele grot!

Zal dan een stal uw woning wezen,
Een handvol stroo uw Koningstroon!
Wat arme doekjes, al uw purper,
Twee arme aanbidders, heel uw kroon!

En toch, hoe minlijk speelt uw lachje
Om uw nog sprakeloozen mond,
En laat ge uw Hart in de oogjes lezen,
Als of Ge niets dan lust hier vondt!

Hoe dankbaar lacht Ge uw Herders tegen,
Als kendet Gij noch leed, noch smart,
En trekt Ge 's Oostens verre Wijzen
Door 't sterrenlicht aan 't juichend Hart!

Hoe lief ook rigt Ge op mij uw blikken,
Uws Harten spiegel, goddlijk Kind!
En lacht me toe met goddlijke oogjes,
Waarin ik 't licht des hemels vind.

O Kindje lief! O liefste Kindje!
Wie hoort hier niet uws Harten stem?
Of antwoordt niet met hart voor Harte,
O zoete God van Bethlehem!

Mijn hart is 't uwe! Neem het, Kindje!
En speel er meê als zoeten last,
En, — dat het nooit we-r U ontglippe, —
Zoo houd het met uw handjes vast! —

De eerste Vrijdag

der maand Februarij,

gewijd aan 't goddelijk Hart in zijn
verborgen leven.

I. Punten voor de meditatie.

Overweeg inzonderheid de volgende punten, waarvan gij een of ander op de volgende vrijdagen hervatten kunt.

I. Den 2en Februarij valt het feest in van *Maria-zuivering*, ook genoemd *de Opdragt* van het goddelijk kind in den Tempel te Jerusaleem, in de Oostersche kerk *de ontmoeting* (van *Simeon* en *Anna*), bij ons: *Maria-Lichtmis*. Al die namen zijn leerrijk voor u.

1. Het goddelijk Hart geeft er 't voorbeeld van vele deugden, vooral van : *gehoorzaamheid*, zelfs aan eene wet, die den Heer Jesus niet verbond ; van *nederigheid*, door zich te stellen in de rij der gewone menschen ; van *armoede*, door het offer der armen (twee duifjes) voor zich door zijne arme Moeder te laten aanbieden ; van *godsdiens*t en *godscrucht*, door zich vroegtijdig naar den Tempel Gods te laten dragen en zich den hemelschen Vader te laten offeren.

2. Het Hart van Jesus wijst aldus bij voorbaat op het *grootte offer*, dat Hij voor u een-

maal op Golgotha brengen zal. Het biedt zich van nu af aan, om alles voor u te doen, wat het doen kan. Onderzoek, wat gij van uwen kant uwen Zaligmaker offert? --

3. Jesus Hart lijdt met zijne H. Moeder, als Simeon haar voorspelt, dat een *zwaard van droefheid* hare ziel zal doorboren. Jesus denkt aan zijn eigen Hart op het kruis te openen, en aan het Hart van Maria, met Hem doorboord. Aanschouw met aandacht dit leerrijk tafereel: Jesus met Maria, en Maria de teedere Moeder met Jesus lijdend.

4. Het goddelijk Hart verblijdt zich om Simeon's levendig *geloof*, en Anna's gestadige *godsvrucht*. Hoevele lessen voor u, als ge wel acht geeft op de gevoelens van Jesus Hart, en daarbij tracht zoowel Simeon als Anna na te volgen. Simeon *begeert* vurig, Anna bidt. Beider wensch wordt door Jesus voldaan. Verlang veel, en bid nog meer; het Hart Gods zal u verhooren.

II. Jesus op nieuw *in den Tempel* gekomen, als Hij 12 jaren oud was, leert u, o. a. het volgende:

1. Hij verlaat de Hem dierbare cenzaamheid, als het noodig of nuttig is voor de zaken zijns hemelschen Vaders. Zoo vertoont Hij tevens zijne *godsvrucht* en vlamme *liefde* voor de Eer Gods, die boven alles gaat. Zijn Hart is altijd met het goddelijke bezig; doch

het vergeet daarom de menschen niet. — Vergeet gij niet soms een van beiden, of misschien beide te gelijk? —

2. Het Hart van Jesus toont bovendien de schatten zijner goddelijke wijsheid. Jesus antwoordt of vraagt, maar brengt bij elk woord iets goeds voort „*uit den goeden schat zijns harten.*” Hij zit te midden der leeraars, en in den Tempel Gods, om u een nieuw voorbeeld te geven. Zie, waar gij u het liefst bevindt, en of gij gaarne den Tempel Gods bezoekt?

3. Het Hart van Jesus toont ook de *ware liefde* jegens zijne ouders. Jesus wil hen niet bedroeven; maar herinnert hun, hoe de hemelsche Vader Hem geroepen heeft. Roept God ook u misschien? Wat doet en zegt gij dan met betrekking tot uwe ouders of vrienden? Geeft gij gehoor aan Gods stem? Weet gij getrouw die te volgen? Gelukkig hart, dat altoos luistert naar de inspraken des Heeren!

III. In *Nazareth* wordt het H. Hart op een eigenaardige wijze uw voorbeeld in de liefde tot het *verborgen leven*, in de *nederigheid* en de *eenzaamheid*.

1. Nazareth heet en is *de Bloem van Galilea*, doch het is zoo weinig bekend, zoo weinig geacht dat men vraagt: „of wel van Nazareth iets goeds kan komen.” Het is een klein, stil en vergeten stadje, in een aangenaam dal gele-

gen, omringd van bergen beplant met vijge-, olijf- en granaatboomen, waartusschen zijne witte huisjes liefelijk uitkomen. Maar die stille eenzaamheid en die schoone natuur zijn juist de lievelingen van Jesus Hart. In de schoone natuur leest Het Gods grootheid en Goedheid als in een open boek; op de eenzame bergen bidt Het met liefde tot den Hemelschen Vader. Het kon u niet duidelijker leeren: *Aanschouw de leliën des velds!* en: *Onze Vader, die in de hemelen zijt.*

2. Hoe *gehoorzaam* is verder het minnend Hart van Jesus aan Maria en Joseph, die voor Hem de plaats des hemelschen Vaders bekleeden, — hoe onderdanig in alles, — altijd, — en dat wel in de meest gewone bezigheden, — als Hij b. v. water haalt uit de frissche bron, (thans nog te Nazareth vereerd), of medewerkt met den H. Joseph in zijn nederigen winkel; waarom men later zeide: „*Is deze niet de Zoon van den timmerman?*” Pas dat alles op *uwe* gehoorzaamheid toe. —

3. Denk verder aan het stille lijden van Jesus Hart, als de H. Joseph komt te sterven, en de H. Moedermaagd, onder andere smarten, ook die der weduwen moet ondervinden. O hoe zoet waren anders deze dertig jaren, met God en zulke ouders te Nazareth doorgebracht! — Overweeg, wat uw hart doet en denkt in den huiselijken kring. Bemint gij de eenzaamheid?

Zoekt gij die misschien *te veel* als uw pligten u elders roepen? Zoekt gij die *genoeg*, als het Hart Gods er u toe roept? En hoe is het met uwe stille opgeruimdheid, gezelligheid, minzaamheid, onderdanigheid gesteld? — Och, denk toch aan Jesus Hart, als gij volmaakt wilt worden. Zoo gij uw hart naar dit toonbeeld vormt, zult gij het spoedig zijn.

G E B E D

bij wijze van litanie tot het eenzaam Hart van Jesus.

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, Hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!

God, H. Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer!

Hart van Jesus, eenzaam Hart, ontf. U onzer!

rustend in den schoot des eeuwigen Vaders,

verborgen in den reinen schoot van Maria,

Minnaar der eenzaamheid,

Hemel der eenzaamheid,

altijd wakend over uwe uitverkorenen,

afgescheiden van de wereld,

de nachten doorbrengend in het gebed,

in beschouwing opgetogen,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, den Vader in geest en waar-
 heid biddend,
 boven de bekoringen verheven,
 van hemelsehe liefde ontvlamd,
 mystieke cel,
 Geheimzinnige Tempel,
 Eenzaam Paradijs,
 lust van het eenzaam hart,
 sprekend tot de eenzame harten,
 de eenzame harten vruchtbaar makend,
 uwe geheimen aan de eenzamen openbarend,
 sterkte van het eenzaam hart,
 toevlugt van het eenzaam hart,
 zoete verkwikking van het eenzaam hart,
 U vereenigend met het eenzaam hart,
 in vrede heerschend in het eenzaam hart,
 Voorbeeld van het eenzaam hart in uw
 verborgen leven,
 Toonbeeld van allen, die de eenzaam-
 heid liefhebben,
 in de eenzaamheid het hart wondend,
 door de eenzaamheid het hart tot U
 trekkend,
 in de eenzaamheid ons nooit verlatend,
 in de eenzaamheid onze lust en troost,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
 reld, verhoor ons, Jesus!
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
 reld, spaar ons, Jesus!
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
 reld, ontferm U onzer, Jesus!

Hart van Jesus,

ontferm U onzer!

Christus, hoor ons ! Christus, verhoor ons !

Vers. Ik zal de ziel in de eenzaamheid leiden.

Antw. En tot haar hart spreken.

LAAT ONS BIDDEN.

Heer Jesus, minnaar der eenzaamheid, stort in onze harten de liefde tot de eenzaamheid, ten einde zij, van het gewoel der wereld verwijderd, bij het zwijgen der schepselen, uwe zoete stem mogen hooren, en met de taal des harten en der liefde U in de eenzaamheid getrouw mogen antwoorden. Die leeft en heerscht met den Vader en den H. Geest door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

III. VOORBEELD.

Onder de ijverigste vereerders van Jesus Hart die nog vóór de Zalige Margareta-Maria in de devotie tot het goddelijk Hart hebben uitgemunt, wordt met regt de Eerb. Moeder *Maria d r Menschwording*, van de Orde der Ursulinen, geteld.

Maria Guyard, (zoo heette zij in de wereld) werd geboren te Tours, in Frankrijk, den 28 October 1599. Na den dood van haren echtgenoot, gaf zij h ren zoon geheel over aan de zorgen van het goddelijk Hart, hetwelk zoo goed daaraan beantwoordde, dat haar lieveling Claudius Martin niet slechts een geleerd priester, maar een door deugd uitmuntend Benedictijn werd, die later het heilig leven van zijne godvruchtige Moeder te boek stelde.

„Er gaat geen dag voorbij, zoo schreef zij hem zelve later, waarop ik u niet offer aan de goddelijke

liefde, *op het altaar van Jesus Hart.*" (p. 252). En wat zij met haar zoon deed, deed zij voor haar zelve, voor al de anderen, die zij aan God wilde aanbevelen, altoos het aanbiddelijk Hart van Jesus als een altaar beschouwende, waarop zij al haar gebeden, verzuchtingen en offers aan God het aangenaamst kon maken. (p. 281)

Dagelijks bad zij ook haar hartelijk gebed, van ouds bekend en door velen gebezigd: O eeuwige Vader, door het Hart van Jesus, mijn weg, mijne waarheid en mijn leven, nader ik tot U. Door dat goddelijk Hart, aanbid ik U, voor allen, die U niet aanbidden; bemin ik U, voor allen die U niet beminnen; erken ik U, in de plaats van al die vrijwillig verblinden, die, uit verachting, U niet willen erkennen." En tot Jesus: „Gij weet, o Welbeminde mijner ziel, al wat ik uwen Hemelschen Vader door uw goddelijk Hart en uwe heilige ziel zeggen wil. Tot Hem sprekend, zeg ik het ook tot U; want Gij zijt in den Vader, en de Vader is in U." (p. 280.)

Elders vat zij dat alles zamen in de zoetste verzuchtingen. „O mijne Liefde! roept zij daar uit, al mijn lust en mijn genoegen! Gij weet, wat ik begeer; want mijn hart ligt open voor uwe oogen, bij het altaar van uw H. Hart. Dat ik dan geheel aan U zij, gelijk Gij de mijne zijt. Nog eens, o heilig Altaar van het Hart van mijn God! dat op U dit offer worde opgedragen! o aanbiddelijke vuurgloed, ontvlam haar, die niet anders als in uwe vlammen leven wil. Of kan ik dan zoo dicht bij U zijn, en op een altaar van vlammen, zonder door de liefde verteerd te worden." (p. 91).

De vurigheid dezer verzuchtingen behoeft ons overigens niet te verwonderen, zoo wij er den grond van nagaan. Reeds in 1635, en dus nog voor de geboorte der Z. Margareta-Maria (1647) had onze Maria der Menschwording een woord uit 's Heeren mond vernomen, dat ons alles verklaren kan. Zij bad toen om

groote gunsten, doch scheen niet verhoord te worden. Maar eensklaps dringt „een goddelijke lichtstraal in haar hart, en plotseling volgt daarop eene zoete stem: „*Vraag Mij door het Hart van Jesus, mijn beminnelijken Zoon; door Hem zal ik u verhooren, en u verleenen wat gij vraagt.*” Van toen af, zegt zij zelve vereenigde haar de Geest die haar leidde met het goddelijk en aanbiddelijk Hart van Jesus, in dier voege, dat zij slechts sprak en ademde door Hetzelve, en altoos nieuwe genaden door dat goddelijk Hart van Jesus vond.” (p. 136.) Eene dezer gunsten had zij reeds vroeger genoten. „Nimmer toch, schrijft zij, liet die goddelijke Liefde mij met rust. Zekeren nacht zag ik den goddelijken Bruidegom, die twee harten in zijne handen hield; en ik begreep dat dit zijn en mijn hart was. Toen plaatste hij het eene hart in het andere, maar op zoo kunstige wijze, dat het slechts één hart scheen te zijn, hoewel ik de vereeniging der twee harten aanschouwde. Terwijl Hij die vereeniging daarstelde, sprak Hij: Ziedaar, op welke wijze de vereeniging der harten plaats heeft. Daarbij gevoelde ik iets goddelijks, dat zoo zoet was, dat ik het onmogelijk kan uitdrukken.” (p. 71.)

Hoezeer de Dienares Gods aan de goddelijke genaden beantwoordde, ligt bloot in haar levensgeschiedenis (door den Ew. Hr. *Richardseau*, Tournai, 1873). Zij verliet de wereld, en daarin haar eenigen, jeugdigen zoon, om zich geheel aan God te geven in de Orde der H. Angela van Merici. Zij verliet haar vaderland, om zich geheel en al aan het heil der zielen in het Nieuw-Frankrijk (Canada) te wijden. Zij verliet eindelijk nog eens de wereld, in een anderen zin, (den 30 April 1672) om rijk aan verdiensten en goede werken, één der treffendste bewijzen te leveren, dat ook in het werkzame leven de hoogere beschouwing en vereeniging met God hare plaats kunnen vinden. De woorden dezer *Teresia der Nieuwe-Wereld* (gelijk reeds Bossuet haar noemde) en vooral haar visioen

van 1635 zijn dan ook van ouds reeds te Rome aangehaald ten bewijze der zoete kracht en hooge nuttigheid van de devotie to. Jesus Hart. De zaak harer zaligverklaring is onlangs te Rome ingeleid, en haar *gebed* wordt door duizenden gebeden. (1).

1 V. G E B E D.

O Nazareth! wat blijde dagen
Zie ik voor U den Schepper vragen,
Nu gij der Englen Liefdezon
Moogt bergen bij uw frissche bron, —
En 't Licht, dat uit het Licht gesproten,
De starrenzee heeft uitgegoot.
Aan 't blaauw en maatloos firmament,
In U zijn bakermat erkent.
Zie! 't Kindje, dat daar zit te spelen
Heeft de Englen om zijn Hart te streelen,
Maar kiest uw blinkend marmierzand.
Het knaapje, wiens nog zwakke hand
Uit uwe bron gaat water scheppen,
Gebiedt, dat zich de starren reppen,
Of roept zijn bliksemen: „Komt voort!”
En t „Heer, hier zijn wij,” wordt gehoord.
Doch neen! niet met die donderkolen
Kwam Hij op uwe bergen dolen,
Die jong'ling in het ambachtskleed.
Aanschouwt! uw ploegen zijn gereed,
Uw wagens en uw ossenjuken,
Door Hem, wiens voet de sterren drukken,
Wiens hand de heemlen meten kan,
En door wiens zorg uw akkerman
Thans rustiger uw rots bebouwen
En op een rijker oogst mag schouwen.

(1) Dit gebed is afzonderlijk gedrukt en verkrijgbaar bij de Zélatricen van Maastricht.

Aanschouw! En lees reeds in dit Hart
De vreugde ja van zoete smart,
Maar afgewisseld door gebeden,
Die u herscheppen in een Eden;
Een Eden, ach! ook U niet gansch
Nog blinkend in zijn hemelglans,
Maar toch waarachtig, boven 't oude,
Waar Adam eens zijn God in trouwde.
O Nazareth! O blanke bloem
Van Galileë! wie schetst uw roem?
Wie zou, die werken moet en strijden,
U niet dat zalig lot benijden,
Het lot, van 's Vaders eeuwgen Zoon
Te strekken tot een werkmanswoon;
Het lot, zijn zoete stem te hooren
Die 't Hallel stuit der hemelkooren,
Of zelfs den harden hamerslag
En 't zaaggeknars, dat elken dag,
Als leefde Hij alleen voor smarte,
Hem Golgotha weêrklinkt in 't Harte!
Doch neen! — wat zegen Hij u biedt, —
Uw lot benijden mag ik niet.
Dan wil ik liever met u roemen
En brengen Hem uw lievlingsbloemen:
Gehoorzaamheid en stille vreë,
Met nedrigheid en zoete beë,
Opdat ook ik in u moog' leven
Om 't hart aan 't Harte Gods te geven,
En juichen in mijn zoetst genot,
In u verborgen met mijn God!

De eerste Vrijdag

in Maart,

toegewijd aan het lijdend Hart van Jesus.

I. Punten voor de overweging.

De beschouwing van Jesus lijdend Hart biedt u zooveel stofs ter overweging aan, dat gij u noodzakelijk tot eenige hoofdpunten bepalen moet. Tot de voornaamste kunt gij de volgende rekenen.

I. Jesus Hart in den tuin van Gethsemane.
Deze tuin herinnert den tuin van het Paradijs, maar met welk verschil! Hij ligt in het dal *Josaphat* (het dal des Oordeels) aan den voet des *Olijfbergs*, tusschen *Jerusalem* en *Bethanië*, — welke herinneringen! Overweeg wat Jesus op al die plaatsen gedaan heeft of doen zal, en wat op dit oogenblik zelf zijn goddelijk Hart nopens dat alles gevoelt. Aanschouw zelf in 't verschiet de geeselkolom en het kruis, en bedenk, hoe Jesus hartelijden vermeerderd wordt 1o. door zijn allerteederst gevoel en zijne goddelijke kennis; 2o. door de grievendste ondankbaarheid van het menschelijk hart; 3o. door de beledigingen den hemelschen Vader aangedaan in den loop der eeuwen, waarvoor Hij de voldoening op zich heeft genomen. Let vooral op het bloedig zweet, dat

juist door de smart *des harten* uit al zijne aderen wordt geperst, en alzoo vooraf heenwijst op het bloed en water, dat weldra zijn goddelijk Hart op het kruis zal ontvloeijen. Zulk eene zee van smarten is voor ons ondoorgrondelijk. Maar Jesus zelf zegt: dat Hij tot sterfens toe bedroefd is; en de angst en walging, die Hem doen beven, zeggen genoeg, dat Hij hier „den doodstrijd” lijdt, gelijk ook de Evangelist geboekt heeft. Let nog: op het goddelijk *Fiat!* dat wel het *Fiat van Jesus Hart* mag genoemd worden, gelijk het *Fiat* der schepping dat zijner Wijsheid, en Maria's *Fiat*, bij de Menschwording, dat zijner barmhartigheid mag heeten. Beschouw het kort maar krachtig *Fiat* als een uwer schoonste en beste gebeden. Er is ter wereld geen zoeter, en geen krachtiger te vinden, — vooral in het lijden.

II. *Jesus Hart voor de Regters.* Bedenk, hoe grievend het is alleronschuldigst voor vele regters te staan, en door geen enkelen hunner krachtdadig te worden verdedigd. Een Annas is de opruijer van allen; een Caïphas huichelt; een Herodes veinst als een nieuwsgierige; een Pilatus beeft uit menschenvrees. En als Pilatus ook vijfmaal Jesus onschuldig verklaart, durft hij Hem nog niet vrijspreken; of liever ja, hij spreekt Hem vrij en levert Hem terzelfder tijd aan zijne Hoofdvijanden ter kruisiging

over. — Bedenk hierbij, hoe Jesus Hart, altoos kalm en rustig als God, op zijn eigen toekomstigen regterstoel wijst, hoe Hij door zijn zwijgen den nieuwsgierigen antwoordt; en zelfs den Heidenschen Pilatus aan den éénen God van Daarboven, die alles beschikt, doet denken. Denk ook gij aan uwen toekomstigen Regter, en „hoe zoet het zijn zal te sterven, na eene standvastige devotie gehad te hebben tot Hem, die uw regter zijn zal,” gelijk de Z. Margareta u leert.

III. *Jesus Hart en zijn volk.* Zijn uitverkoren volk, ja, 1o. zoozeer met alle gunsten en weldaden overladen, 2o. zoo vreeselijk ondankbaar en verblind, 3o. zoo verhard en verstokt in zijn boos opzet, dat het Jesus bloed, ook zijn Hartebloed, over zich en zijne kinderen durft afeischen. Mijn God! wat moet Gij geleden hebben in uw zoo teeder minnend Hart? — Hoe verdraag ik op mijne beurt de ondankbaarheid der menschen? — Denk aan Jesus Vaderhart, aan zijne liefde, zijne eindelooze zorgen, en zoo wijders.

IV. *Jesus Hart en zijne leerlingen.* De leerlingen, zoo aanhoudend in zijne school onderwezen, zoo zorgvuldig gevormd, zoo minzaam met alle genaden voorkomen; en nu? O wat moet zijn Hart niet gevoelen, niet verduren, als het ijselijkst lijden, — van een Judas, — van een Petrus zelfs, — ja van allen, die van

Hem wegvlugten, uit angst en vreeze. — En hebben wij ten minste meer moed, dan zijne leerlingen toonden? Zijn wij dankbaarder voor zijne lessen? Verlaat gij uwen Jesus niet ligter nog dan zijne discipelen, en bij minder gevaar, om nietiger redenen, voor beuzelingen dezer aarde?

V. *Jesus Hart en zijne ligchaamsmarten.* Denk aan de boeijen, de gevangenis, de bespottung; aan de geeselskolom, de kroon van doornen, de kruisdraging, de kruisiging, het kruis. Al wist gij hiervan niets anders als de namen; het ware meer dan voldoende. Doch gij weet meer, veel meer; en zoo gij wèl acht geeft op hetgeen gij weet, en u daarbij afvraagt: *welk* Hart heeft dit alles moeten lijden? Hoe heeft Hij het geleden? *Waarom? Voor wien? met welke gevoelens?* o dan zult gij nooit ten einde komen van deze stof bij uwe dagelijksche overweging. — Jesus lijdt alles; zelfs het wreedste; — en Hij lijdt het voor u, — en door u, — en met de grootste liefde lijdt Hij dat alles. — O wat zult gij niet moeten wedergeven voor zulk eene wederliefde; en met welk eenen moed en volharding zult gij de u geschonken kruisjes, als kostbare parels van Jesus kruis moeten dragen.

VI. *Jesus Hart en zijne zielesmarten.* Hier staat gij voor een grondelooze zee. Let echter vooral daarbij op de gevoeligheid van het

allerheiligste Hart, — op de eindelooze liefde van het goddelijk Hart, op de versmadede goedheid van de eindelooze Goedheid en Liefde zelve. Denk aan zijne alwetendheid. Geef acht op het doel van zijn bitter lijden. Overweeg, wat gij zelf gevoelt, als de geheele wereld u schijnt te verlaten, te vervolgen, en gij bij niemand, bij God zelve, geen troost meer kunt vinden. Want, in dat woord van Jesus ligt de overigens voor ons onpeilbare diepte van de smart zijns Harten uitgedrukt: „*Mijn God! Mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten!*” — Beschouw dus voor dit oogenblik de heilige ziel van uwen Jesus. Indien gij ooit iets geleden hebt, vergelijk uwe zielesmart bij die van Jesus, als een druppel bij den ganschen Oceaen. Bedenk dan, wat gij aan Jesus moet wedergeven voor zulk een bewijs zijner goddelijke liefde, en offer althans uw hart aan het zijne, om met Hem kloekmoedig te strijden en te lijden.

VII. Eindelijk, *Jesus Hart en gij zelf*. — Want ook uw hart stond Hem levendig voor oogen. Hij kende u, Hij zag u, en Hij wist, wat gij eenmaal Hem geven zoudt? — Is het azijn? of bittere galle? — Zijn het doornen, en geeselslagen? — O bedenk dan, wat gij voortaan te doen hebt, en hoe gij van nu af het goddelijk Hart des te ijveriger vertroosten moet.

Er zijn gewis nog vele andere punten dien-
aangaande die gij overwegen kunt. Oefen u
echter bijzonderlijk in het beschouwen van Jesus
Hart. Stel u dat goddelijk Hart zoo levendig
mogelijk voor den geest. Verbeeld u het te
zien, en tracht te gevoelen wat het gevoelt.—
Zoo zult gij allengs dieper in dat goddelijk
Heiligdom binnendringen, en er een schat van
zegen en genaden vinden. Hoe zalig toch het
hart, dat zijne kruisjes vergelijkt bij het kruis
van den Heer Jesus! Hoe zalig reeds op aarde,
als het zijn zoetsten troost in het Hart van
den Heer zoekt! — Maar nog eens: overwegen
moet gij, als gij den honig uit deze goddelijke
bloem wilt smaken.

II. G E B E D

*bij wijze van litanie tot het lijdend Hart
van Jesus..*

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, Hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!

God, H. Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

Lijdend Hart van Jesus, ontferm U onzer,

Hart van Jesus, gevoelig aan Maria's smarten,
Lust van den Hemelschen Vader,
Brandend van liefde naar het kruis,
Met bittere droefheid gevoed,
Bron van rouwe,
Beangst in Gethsemane's tuin,
Tot stervens toe bedroefd,
Door Judas verraden,
Bedroefd om de lauwheid der Apostelen,
Door een Engel vertroost,
Afgemat tot den doodstrijd toe,
Onderworpen aan het bevel uws Vaders,
Door uwe liefde met koorden geboeid,
Alle soort van smaad verdurend,
Overgeleverd aan de woede der menschen,
Door Petrus verloochening miskend,
Voer de aardsche regters gehoend,
Door niemand verdedigd,
Door allen onregtvaardig behandeld,
Door de wreede geeseling verscheurd,
Met scherpe doornen doorboord,
Onder het zware kruis bezwijkend,
Bij den aanblik uwer Moeder doorwond,
Door Veronica getroost,
Met gal en azijn gelaafd,
Met wreede nagelen doorboord,
Drie uren aan het kruis lijdend,
Om ons, door uw hemelschen Vader be-
proefd,
Na den dood, met eene lans doorstoken,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, met versmadingen verzadigd,
ontferm U onzer.

Hart van Jesus, Troost van alle bedrukte
harten, ontferm U onzer.

Hart van Jesus, Middelpunt aller smarten,
ontferm U onzer.

Goddelijk Hart, onze lust en onze liefde,
ontferm U onzer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, ontferm u onzer.

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

v. Zoo wij met Jesus lijden,

r. Zullen wij met Hem verheerlijkt worden.

G E B E D.

Aanbiddelijke Zaligmaker, wiens Hart, met smarten en bitter lijden vervuld, zoo dikwijls over de misdadige vermaken der menschen gezucht heeft; wij bidden U, door de oneindige verdiensten van uw bitter lijden, verleen ons, dat onze harten de begoochelingen der wereld en des vleesches mogen versmaden, om met U te lijden en daardoor te verdienen om eenmaal aan uwe glorie te mogen deel hebben. Die leeft en heerscht met den Vader en den H. Geest in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

III VOORBEELD.

Kunnen alle Heiligen tot voorbeeld dienen van de devotie tot het *Lijdend Hart* van Jesus, eenigen hanner hebben toch meer bepaald in deze devotie uitgemunt. Onder dezen verdienen diegenen te worden opgemerkt, die zelve in hun hart of in hun ligchaam de bittere smarten van den Godmensch mogten gewaar worden en gevoelen. Onder deze laatster neemt de *H. Angela van Foligni* op hare beurt eene nog uitstekende plaats in. Zij leert ons trouwens nog twee bijzondere waarheden. Ten eerste: hoe ook diegenen, die ver zijn afgedwaald, toch nog het digst tot het goddelijke Hart kunnen naderen; ten tweede: op welke wijze de smarten door Jesus verduurd juist tegenover de zonden staan, welke Hem die smarten hebben berokkend.

Uit vrome ouders te Foligni geboren werd Angela godvruchtig opgevoed. Doch, helaas! hare schoonheid, zoo als het dikwijls gaat, stond bij haar hooger dan hare deugd, en werd de strik, waarin de wereld haar boeide. Ofschoon vroegtijdig gehuwd en moeder van verschillende kinderen, liet zij zich verschalken door de schijnvermaken der wereld, en bleef verre van het Hart Gods. Het goddelijk Hart liet echter het hare niet gerust; het trok haar met geweld door allerlei middelen. Lang duurde de strijd; doch Jesus Hart zegevierde, en van dan af was *Angela* een ware *Engel*, gelijk haar naam vorderde, en werd zij eene der meest bevoorregte kinderen der goddelijke liefde.

Zoo sprak haar eenmaal de goede Jesus liefelijk toe: „Angela, mijne liefde voor u is zoo groot, dat ik als het ware al uwe misslagen uit het geheugen verloren heb, hoewel ik die ken; ik zie in u niets als den rijken schat, welke *mijn Hart* er in geplaatst heeft. Gij moogt dan ook geene vertroosting meer verwachten, tenzij *van mijn Hart.*”

Zoo leerde haar ook de Heer Jesus zelf, wat wij boven aanduiden, hoe Hij zelf voldaan had voor al de fouten en zonden, waaraan zij zich had pligtig gemaakt, en hoe Hij zijn bitter lijden, — in het hoofd, de oogen, de ooren, in de handen, in de voeten, en in het gansche ligchaam verduurd had, ja, wegens hare misslagen, maar insgelijks om daarvoor te boeten, en die aldus als ongedaan te maken in de oogen des hemelschen Vaders. Al de deelen des ligchaams werden hierbij opgenoemd; al de smarten van Jesus daarbij opgeteld.

„En wat uw *hart* betreft, zeide Jesus in het bijzonder, wegens de zonden van uw hart, als gramschap, drift, verkeerde grillen, en zoo wijders, *is mijne zijde met eene scherpe lans doorboord*; ook is daaruit het krachtigst geneesmiddel voortgekomen, om al de kwalen en driften van het hart te genezen: water, ter verfrissing en afkoeling der driften, bloed ter vergeving van allen nijd, draefheid en wrok.” (Boll. p. 203). Evenzoo verhaalde haar Christus zelf zijn H. lijden, waarbij Hij, Oeder anderen, haar toesprak: „Vraag: ik ben meer bereid om te geven, dan gij om te ontvangen.” (p. 194). Toen Angela hare moeder, haren echtgenoot, en al hare zonen in korten tijd verloor, zegt zij zelve, kwam het haar voor, dat van toen af haar hart altijd in Gods Hart, en Gods Hart in het hare was. (p. 189). Daarna vroeg zij, door de voorspraak van Maria en den H. Joannes, den leerling van Jesus Hart, om een zeker teeken, waardoor zij altijd het lijden van Christus in het geheugen zou houden. En wat gebeurde? Zij had een geheimzinnigen droom, en daarin werd haar het *Hart van Jesus* getoond, terwijl zij de woorden vernam: „*In dat Hart is geen leugen (geen bedrog), maar alles daarin is waarheid.*” Weldra vertoont zich de Heer aan haar, terwijl zij waakt, en nu roept Hij Angela en beveelt haar, den mond aan de wonde zijner H. Zijde te brengen, en het is haar, of zij den mond aan Jesus

boezem legt en als 't ware zijn versch vloeijend bloed uit zijne H. Zijde drinkt. Haar lust was onbeschrijfelijk, en hare eenige begeerte, om insgelijks voor Jesus te sterven. (p. 189.) Zij spreidde zich derhalve een geheimzinnig bed op het kruis van Christus, gelijk zij het noemde, door de *navolging* zijner deugden; zij maakte in haar hart eene cel, waarin zij aanhoudend met God verkeerde (p. 197. 198); terwijl Jesus van zijnen kant haar rijkelijk met alle soort van geestelijke gunsten overlaadde. Nu eens kwam het haar voor, dat Christus haar met den arm, die aan het kruis geklonken was, omhelsde; dan weêr scheen het haar toe, dat hare ziel binnenging in de Zijde van Jesus; en daarbij gevoelde zij zulk eene hemelsche vreugde, dat die niet uit te drukken is. (bl. 204).

Bij eene andere gelegenheid sprak Jesus haar toe: „het Hart van den almachtigen God is op uw hart; ja, de Almagtige vindt in uw hart zijnen lust.” Doch genoeg over de gunsten Gods. Trachten wij vooral hare deugden na te volgen, om ook iets van die groote genaden te verwerven. Wijl de Heilige Jesus lijden ook in haar ligchaam mogt gevoelen, wordt zij mede onder de gestigmatiseerden geteld. Doch wijl haar hart onophoudelijk Jesus lieden overwoog, en hare ziel niet ophield zich te vormen volgens het goddelijk toonbeeld, daarom werd zij zoo heilig. In haar leven had zij dan ook altoos den Gekruiste voor oogen. Bij haar afsterven riep zij uit: „Ik ben rein gewasschen in het bloed, dat als versch en frisch uit de wonden des Gekruisten vloeit.” (Boll. En zoo is zij een levendig en sprekend voorbeeld voor ons, dat ons leert Jesus lijden te overwegen, en er zijn Hart in te zoeken en te vereeren. Overweeg aandachtig d't kleine voorbeeld, het zal ook u leeren, het goddelijk Hart vooral in zijn H. lijden te vinden.

IV. GEBED.

Mijn Jesus! God van alle harten,
Met uwe liefde in vrede of strijd, —
Wat woord of beeld beschrijft de smarten,
Die Gij voor ons uit liefde lijdt?
Naauw bidt Ge: „Uw wil geschiede, o Vader!“
Of 't Hart geperst door naamloos leed,
Perst U het goddlijk Bloed uit de adren
En doopt U met een bloedig zweet.
En zie! daar staat reeds uw verrader
U kussend met zijn helschen mond,
En knellen U de felste boeijen
En loopt uw kudde siddrend rond.
Straks volgen slagen, duwen, stooten.
Waarbij uw hemelsch Sion treurt,
Terwijl men U naar 't aardsehe Sion
Voor uw gezworen haatren sleurt
Daar ploft een vuistslag op uw wang,
Als beeld van 't U geschonken regt,
Terwijl men liegend tal van misdæen
Uw schuldloos Hart ten laste legt.
Daar sleurt men U van straat tot straten
Dan op- dan afwaaris zonder end,
Terwijl geen enkele regt durft spreken,
En Jood, en Heiden U miskent.
Daar kwelt men U met geeselslagen
En kroont U met een doornenkroon,
Als waart Gij niets dan foltring waardig
En aller afschuw, smaad en hoon.
Ja, 't kruis, dat foltertug der slaven,
De wreedste en schandelijkste dood,
Het wordt uw aandeel, wordt uw vonnis,
Als waar geen smart voor U te groot.
Mijn Jesus! Jesus, God der harten,
Wie meet, wie peilt die diepe zee,
Van zooveel smaad en zooveel smarten,
Van zooveel ondank, zooveel wee?

Och ! mogt mijn hart althans gevoelen
Wat omging in uw minnend Hart,
Toen U der boozen dolle woede
Zoo wreed verzadigde met smart !
Mogt ik althans steeds met U lijden,
En zoo uw troosten aan uw zij,
Die zoo onnoemlijk veel geleden
En dit geleden hebt -- voor mij !
Dat wil ik, Heere ! Neem mijn harte,
Zie hier, hier is het, roof het vrij,
Opdat het, door uw lijden zalig,
Door lijden eeuwig 't uwe zij !

De eerste Vrijdag

der maand April,

toegewijd aan het stervend Hart van Jesus.

I. *Punten ter overweging.*

Dewijl het hier een tafereel geldt, dat allerlevendigst voor uwen geest moet blijven, een tafereel bovendien, dat al de anderen, die ooit plaats gehad hebben of zullen hebben, in elk opzigt overtreft, dient gij uwe aandacht zooveel mogelijk, daarop te vestigen, en vooral van ganscher harte te *zien*, te *hooren* en te *overwegen*.

I. En wat *ziet* gij dan ? Vooreerst een dorren staak in den rotsgrond bevestigd, waarvan de dwarsbalk u aantoonst, dat het een schandhout der moordenaars en oproermakers

is. Daaraan hangt de eeuwige Onschuld, de eindeloos Heilige, het Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld. Zijn Hart krimpt van angst bij de bloote gedachte aan zulk eene stervenssponde. Zijn Hart schrikt bij den aanblik zijner twee medgezellen, — moordenaars. Zijn Hart smelt weg van smart en angst bij het gevoel van naamlooze pijnen. Welk een tafereel! Welk een hartroerend en hartverteederend schouwspel!

Wat *ziet* gij verder? Naast Hem, vlak naast Hem, zijne moedige, maar in tranen smeltende Moeder; den leerling, dien zijn Hart liefheeft op eigenaardig krachtige wijze; de getrouwste vriendinnen, die men kan uitdenken, maar die nu mede alleen door hare aanwezigheid zijn minnend Hart dubbel doen lijden. Daarnaast de reeds genoemde moordenaars, „dezelfde straf met Hem lijdend,” en, even als Hij, vastgehecht aan een kruis. — Welk eene omgeving! — Doch zie nog verder:

Rondom Hem — zijne bitterste vijanden, zij, die zijn dood hebben gezworen, thans in de voltrekking hunner misdaad juichend, en als woedende leeuwen hunne gefolterde prooi omringend. Daartusschen de Engelen des vredes, die met weemoed de oogen bedekken, en weenen, om de smarten van hun eeuwigen Koning.

Boven Hem, den eeuwigen Vader, altijd ja,

zijn welgevallen hebbende in de Heiligheid van zijn eenigen Zoon, doch nu, als ware de hemel van staal, de ooren sluitend voor het gezucht van het goddelijk Lam, en slechts antwoordend met het woord der gerechtigheid : „bloed en voldoening.”

Mijn God ! welk een schouwspel ! 't wordt *middag* ; maar de zon weigert haar licht, en in dezen ongekenen nacht schijnt de natuur te getuigen tegen de verstoktheid en ongevoeligheid van den ondankbaren mensch. Het wordt *drie ure* ; alle smarten vereenigen zich, als in één brandpunt, in het goddelijk Hart ; alle folteringen gaan als van het Hart tot de ledematen, van de ledematen tot het Hart terug ; (1) een zee van lijden overstroomt dit brandpunt der liefde ; ziels- en lichaamspijnen doen het smelten als was ; eindelijk moet het bezwijken, bezwijkt het werkelijk, en breekt (zoo als wij dit uitdrukken) als ware het — onder den last des lijdens, zijn laatsten zucht slakend, voor u, voor uwe ziel, en voor uwe zaligheid, o mensch ! —

Nog eens, welk een schouwspel ! En moet gij niet van steen, van staal zijn, als gij aan-

(1) Aldus de H. Birgitta in hare Revelaties. [Z. Maandrozen.] De H. Birgitta is de eenige Heilige, bij welke wij lezen van een *breken des harten*. Wij verstaan dit echter volstrekt niet in een physischen, maar in een zedelijken zin.

dachtig dit tafereel aanschouwen kunt, zonder uw hart in u te voelen branden van wederliefde jegens uwen God en Zaligmaker, die zóó veel en zóó liefderijk voor u en uwe zonden lijdt! - -

II. Indien gij de gewaarwordingen en gevoelens van het goddelijk Hart, reeds zoo duidelijk, in zijne oogen en in de Hem omringende personen en zaken kunt *zien*, hoeveel te ligter zult gij die kunnen *hooren*, als Hij zelf tot uw hart zal willen spreken! En dat wil Hij. Luister derhalve met alle aandacht naar de laatste woorden van uw stervenden Leeraar. Zoo ooit *het hart* in een Testament heeft gesproken, dan is het hier. En zoo gij altoos „uit de woorden Gods Gods Hart moet leeren kennen,” (1) hier meer dan ooit. Ik wijs u derhalve niet op het geruisch der boomen in dezen vreemden nacht, niet op het gesnik der vrouwen, het gevloek der vijanden, den weêrklank der hamerslagen, of al wat gij al zoudt kunnen hooren op Golgotha's kruin; ik stel u alleen Jesus voor, sprekend uit zijn Hart, en u, in alle zijne woorden, eene eindelooze stof ter overweging gevend. Laat ons, om het geheugen zoowel als het hart te helpen, aan elk woord een of anderen toenaam geven.

(1) H. Gregorius de Grootte.

Het eerste woord heette dan het woord der *vergevende liefde*. Naauw toch wordt Jesus gekruisigd en overvallen Hem de vreeselijkste smarten, of zijn Hart gaat open voor hen, die ze Hem aandoen. „*Vader, bidt Hij, vergeef hun; zij weten niet wat zij doen.*” Ziedaar waarachtig het Hart Gods! Overweeg elke letter, zou ik willen zeggen, sta althans lang stil bij elk woord in dit Woord Gods; 't biedt u een goudmijn aan voor uw teergevoelig, ligt toornend, misschien wrokdragend hart. Als God zóó bidt voor u; wat moet gij doen?— En wat doet gij? (1)

Het 2de woord is een woord der *barmhartige liefde*: „*Heden zult gij met mij in het Paradijs zijn.* Bedenk tot wien, — in welk oogenblik, — bij welke gelegenheid het gesproken is. Hoor den moordenaar: „*Heer! gedenk mijner!*” — en zie, hoe Jesus *hoort*, en zijn Hart zich opent, als bij den eersten zucht, om al de schatten zijner genade over den rouwmoedige te doen uitstroomen. „*Zalig zijn de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid verwerken.*” Gij echter, leer van Jesus, en volg zijne barmhartigheid na.

Hierna is het de tijd voor de *kinderlijke liefde*. „*Zoon! zie uwe Moeder! — Vrouwe,*

(1) Zie verder het groote werk: *De Lijdende Jesus*
(2 deelen. *Stokvis 's Bosch*, prijs f 5.)

zie uwen zoon;” het geldt de twee harten, die het dierbaarst aan het goddelijk Hart zijn, en wier aanwezigheid Hem troost, ja, maar Hem ook een nieuwe smart doet gevoelen, terwijl zij tevens de gelegenheid geeft, om voor ons al de teederheid van het kinder- en vriendenhart op het duidelijkst te toonen. Neen, Jesus vergeet *de zijnen* niet! Hij zou het niet kunnen. — Hoe draagt gij zorg voor *de uwen*?

Hierop volgt eene stilte van drie uren, — welsprekende stilzwijgendheid, waarin wij het Hart Gods zijne gevoelens zien uitdrukken, niet meer in woorden, maar in het koude doodzweet, in bittere tranen, en goddelijk bloed.

Tegen drie ure komt de tijd der *gekruisigde liefde*. Aan het Hart Gods ontvliedt de kreet: „*Mijn God! Mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten!*” en die kreet ontsluit ons het Heiligdom, waarin wij een zee van smarten, voor ons onpeilbaar, aanschouwen. Waag het, er ootmoedig in te gaan, en te leeren voor uw hart: onderwerping, ootmoed, en geduld. Zoo-veel als Jesus leed, zult gij in der eeuwigheid niet kunnen lijden; maar hoe lijdt gij in het weinige dat Hij u overzendt, om u deelachtig aan zijn bitter lijden te maken? —

Wat Hij verder van u vragen zal, zegt u het woord zijner *onverzadigbare liefde*: „*Sitio,*

ik heb dorst." Het leert, op de treffendste wijze, hoezeer Hij lijdt; want de *natuurlijke dorst* is als de vreeselijkste foltering der gekruisigden bekend; het leert echter nog veel meer, hoezeer Hij voor u lijden *wil*; want de dorst *zijns Harten* is de zucht naar uwe zaligheid. Bedenk, welke dorst het Hart van Jesus kwelt, en welke misschien uw hart? Ach! dorst toch niet naar vergankelijke dingen; als het Hart van Jesus u leert dorsten naar het heil uwer ziel.

Het 6e woord is het woord der *getrouwe liefde*: „*Het is volbragt.*” Al wat het goddelijk Hart voor u uitgedacht had, al wat het wilde, al wat het kon doen, het is gedaan. Tot den dood toe was het getrouw. Het herinnert u die waarheid. Aan u is het, die te overwegen, en op u toe te passen, met de vrage: zijt ook gij *getrouw*, en zal Jesus woord ook eenmaal het uwe kunnen zijn: *het is volbragt!* O wat zult ge zalig zijn, als ge in uw laatste oogenblikken op aarde met Jesus Hart dezen zucht zult kunnen slaken!

Nog één woord blijft Jesus over te spreken. Zijn Hart wordt ten uiterste benauwd; de ure der overwinning is daar; de laatste zucht is voor u geslaakt; het woord moet nog slechts komen der geheel zich *overgevende* of *vertrouwende liefde*, en het komt: „*Vader, in uwe handen bevel ik mijnen geest,*” en het Hart Gods sterft, na u als ware het al de toonen

zijner goddelijke liefde te hebben doen hooren, als ware het al de kleuren van zijn goddelijk liefdelicht te hebben doen zien. Christelijk hart! wat kunt gij niet leeren uit deze ontboezemingen van het Hart Gods, uit de *zeven woorden* van uwen Jesus op het kruis? Ja, waarlijk, het is een goudmijn voor uw hart, waaruit gij dagelijks en geheel uw leven lang de rijkste schatten moet putten.

III. Na *gezien* en *gekoord* te hebben, wat het Hart Gods u voorhoudt, is het tijd ter *overweging*. Wij willen hier echter het liefst de keus der bijzondere punten aan u zelven overlaten; want de schat is zóó groot, dat een ieder er het zijne uit nemen kan. Denk echter inzonderheid aan *Jesus Hart*. Overweeg dus, doch van harte: *welk Hart*, om uwentwil, al dat lijden wilde doorstaan: hoe het den goeden Jesus alleen om *uw hart*, om uwe liefde te doen was: wat Hij bij elk punt van zijn bitter lijden nopens u *denkt*: hoe Hij met lust voor u lijdt, als uw hart slechts getrouw wil worden: eindelijk ook, wat Hij van uw hart *vraagt*, als Hij *dit* of *dat* lijden in het bijzonder voor u heeft geleden? Onthoud echter deze hoofdpunten goed, en wend u daarmede altijd tot Jesus Hart.

Gewis, gij kunt in al de wonderen, woorden en werken van Jesus de liefde van zijn goddelijk Hart leeren kennen; maar in zijn lijden

ziet gij die, als in een helderen spiegel. Die voor een ander lijdt, die heeft liefde; die voor een ander sterft, die heeft de grootste liefde; en wie zoo bitter lijdt, en zulk een smart- en smaadvollen dood ondergaat, als Jesus voor u doet, die heeft de volmaaktste, de goddelijke liefde. *Aanschouw* dus dikwijls het *lijdend Hart* van uwen Jesus; aanhoor de *woorden*, die Het u toespreekt; dring door tot in de diepten van het voor u geopend Hart; en alle lijden zal voor u dragelijk, zoo niet zoet worden; gij hebt den balsem van alle smarten, ja den voorsmaak des hemels in dit tranendal gevonden.

II. G E B E D

*bij wijze van Litanie tot het stervend Hart
van Jesus.*

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!

God, Heilige Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer!

Hart van Jesus, stervende voor ons, ontferm

U onzer!

Hart van Jesus, getroffen door het zien uwer
lijdende Moeder, ontferm U onzer.

Hart van Jesus, Het Beeld uws Vaders,
Gehoorzaam geworden tot den dood,
Slagtoffer van verzoening,
Vrijwillig voor ons geofferd,
Ons barende op het kruis,
Op het altaar des kruises gewond,
Door duizend wonden tot ons sprekend,
Sprekend met de stem der bloeds,
De goddelijke gerechtigheid ontwapenend,
Voor uwe vijanden smeekend,
Naar onze zaligheid dorstend,
Van bloed uitgeput,
Uit liefde tot ons zuchtend,
Uit liefde voor ons stervend,
Het werk der Verlossing voltooiend,
Den hemel met de aarde verzoenend,
Paradijs der gekruisigde zielen,
Hoop der stervenden,
Kracht der in doodstrijd verkeerenden,
Troon der barmhartigheid,
Zetel der liefde,
Al langer hoe meer op het kruis benauwd,
Tot het einde toe voor ons kloppend,
Den laatsten zucht voor ons slakend,
Nog na uwen dood voor ons geopend,
Onze toevlugt in allen nood,
Onze redding in alle gevaren,
De Bron van al onze vreugde,
Onze troost in het stervensuur,
Ons Paradijs voor de eeuwigheid,
Onze zaligheid, onze lust en onze liefde,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus.

Heer, ontf. U onzer! Christus ontf. U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

v. O Jesus, dat mijn hart van liefde voor U sterve.

R. Omdat uw Hart van liefde voor mij gestorven is.

IV. GEBED.

Liefderijke Jesus, Verlosser der menschen, wiens Hart op het altaar des kruises verheven, en ontvlamd door het vuur der Liefde, voor ons heeft willen sterven, wij bidden U, ook onze harten door hetzelfde liefdevuur te ontvlammen, opdat wij waardig worden naar U alleen te streven, voor U alleen te leven en te sterven. Die leeft en heerscht, enz.

III. VOORBEELD.

De gelukzalige *Maria der Menschwording* is eene der duizend bevoorregte zielen, die ons de godsvrucht tot Jesus Hart op de meest praktische wijze kunnen leeren. Zij droeg denzelfden naam als de reeds boven geprezen Ursulien, en droeg dien op niet minder waardige wijze, zoo als haar leven ons aantoot. In

de wereld heette zij Mevrouw Acarie, en ook daar reeds bloeide zij als eene geurige roos, die wel verdiende in den bloemrijken tuin van den Karmel te worden overgeplantst. Als weduwe had zij dan ook de Dochters der H. Teresia naar Frankrijk overgebracht, als eenvoudige leekzuster trad zij zelve in de orde. stichtte naar alle zijden allen die haar kenden, en ontsloep zalig in den Heer, den 18 April 1618. (1) Hoezeer zij Jesus, en vooral zijn H. lijden en kruisdood vereerde, hoezeer zij doordrong tot zijn goddelijk Hart en er al de stroomen der zoetheid en genade uit putte, is met weinige woorden niet uit te drukken; doch de gave, door Jesus haar geschonken, kan het ons in eens doen gevoelen.

„Men kan, -- zegt haar levensbeschrijver, - op deze edele dochter des Karmels deze woorden van den Psalmist toepassen: „*Al de glorie dezer Koningsdochter is van binnen.*” (Ps. 44, 14), Gelijk de H. Paulus roemde zij op het kruis, droeg zij er roem op, de merkteekenen van Jesus in haar ligchaam te dragen (Gal. VI. 16. 17.) Deze gunst was zooveel te kostelijker als zij meer verborgen was voor de menschen. De goddelijke Bruidegom, wien te behagen ons grootste geluk is, zag die alleen en zag ze met welbehagen. Pater Cotton, haar biechtvader, bevestigde het onder eed, zeggende: „De wondteekenen waren uitwendig niet zichtbaar, en enkel inwendig aanwezig; zij veroorzaakten haar zulke smarten, als die, welke zij zoude gevoeld hebben, als men haar de ledematen en de zijde had doorboord. Ook leed zij in het hoofd eene smart, zoo hevig, alsof men het met een scherp prikkel had doorboord. Niet elken dag leed zij op dezelfde wijze, maar vooral 's vrijdags en zaturdags van elke week, en gedurende geheel den Vaste. Zoolang zij leefde, weigerde zij, uit ootmoed, deze uitstekende gunsten der goddelijke liefde bekend te

(1) Den 29 Mei 1791 verklaarde Pius VI haar zalig.

maken. Bij haar dood, werd de goede geur van Christus, die zij nederig in haar boezem opsloot, overvloedig betuigd door den balsemgeur, die uit haar ligchaam en inzonderheid uit haar gewonde zijde voortstroomde. (Duf. Trés. VIII. 247.)

En is dit voorbeeld nu zoo leerzaam voor ons? Ja, zonder den minsten twijfel. Want kunnen wij deze Zalige ziel niet navolgen in het ontvangen der uitstekende gunsten, die Jesus voor zijne lievelingen bewaart, wij kunnen twee harer grootste deugden navolgen, hare ootmoedigheid en hare vurige liefde tot Jesus lijden en sterven. Hebben al de Heiligen in die deugden uitgemunt, zooveel te beter, het geeft ons dubbele reden, om op dien weg voort te gaan. In veel bijzonderheden kunnen wij hier niet treden; doch herinner u wat de Koningin der Heiligen tot de H. Birgitta zeide: „Toen ik het Hart van mijn dierbaren Zoon doorboord zag, voelde ik het mijne insgelijks doorboord.” (Rev. I, c. 10.) Bid met de H. Gertrudis (I. 4, 5. p. 91.) „Mijn Heer Jesus Christus, ik bid u wegens uw Hart dat de lans doorboord heeft, het hart (van Gertrudis) van uwe dienares, met den schicht uwer liefde te doorboren.” „O Jesus, mijne zoete hoop, dat uw goddelijk Hart, verscheurd uit liefde tot mij en geopend voor alle zondaars, eene toevlugtsplaats voor mijne ziel zij.” Volg de H. Mechtildis (II c. 22), door Jesus uitgenoodigd, om in zijne H. zijdewond binnen te gaan, en aldaar hare rust te zoeken. Luister naar de H. Francisca van Rome (Lev. III. c. 4), die eene bron van levend water uit den boezem en de H. wonde van het Onbevleete Lam zag vloeijen, en in een zee van licht gehuld, het doorboorde Hart van den Zaligmaker zag, terwijl de woorden klonken: „Die dorst heett kome tot Mij en drinke.”

Herinner u daarbij, hoe talloze Heiligen hunnen lust vonden in de *dagelijksche* overweging van Jesus lijden en sterven; hoe zeer velen, nog op hun sterf-

bed, het H. lijden van Jesus lazen of het zich lieten voorlezen; hoe allen, op deze of gene wijze, tot Jesus kruis, Jesus wonden, Jesus Hart hunne toevlugt namen; en gij zult wel overtuigd zijn, dat er bij u nog iets ontbreekt aan eene zeer noodzakelijke devotie, die uw leven alleraangenaamst, uwen dood zacht en uw afsterven heilig kan maken.

Om u nog inniger te overtuigen wil ik hier eene les bijvoegen, door de Z. Baptista Varani (Franciscanes, in de 16e eeuw) gegeven: „Tusschen de ziel, die de inwendige smarten van Jesus Hart overweegt, en haar, die zich alleen bezighoudt met de kruisiging zijner H. Menschheid (de uitwendige smarten), is hetzelfde verschil dat er is tusschen den honig, die in eene vaas bevat is, en de weinige druppeltjes die buiten aan de vaas hangen. Hij dus, die zich wil voeden met het lijden des Zaligmakers moet niet enkel van den rand der vaas drinken, dat is, het H. bloed nemen, dat uit Jesus H. wonden op zijn H. ligchaam vloeit; want alzoo zal hij nooit de dorst, die hem verteert, kunnen stillen. Dat hij derhalve in de vaas zelve binnenga, ik wil zeggen, in het *Heilig Hart*; daar zal hij genoeg vinden, om zich te verzadigen en nog meer.” — En luister nu eens verder naar eene nog schoonere les: „Het gezegde moet niet schaden aan de devotie van hen, die zich bezighouden met de beschouwing der H. Menschheid en reeds daarin een voldoende voedsel vinden. *Op de zee van Jesus H. Hart kan niet varen wie wil*; daartoe is eene bekwaamheid noodig, welke iedereen niet heeft, nothans God geeft die aan een ieder, die ze begeert en er opregt om bidt.” (1) Ziedaar waarlijk lessen uit de 15e eeuw, in de 19e nog niet genoeg door allen gekend.

(1) Vie spirituelle de la B. Baptista Varani. (Clermont-Ferrand, J. Thibaud.)

IV. GEBED.

Welk een schouwspel! 't Hart der harten,
's Eeuwgen Vaders eeuwge Zoon,
In een zee van smaad en smarten
Op het schandlijk kruis ten toon,
Waar zijn haatren
Hem omschaatren
Met een storm van spet en hoon.
Waar dat Hart tot zevenmalen
Uit zijn rijkste schatten nam,
Zeven paalen, zeven stralen
Van zijn goddelijke vlam,
Liefde-tolken,
Alle volken
Roepend tot zijn kruishoutstam.
Waar dat Hart een viertal vlieten
Over Golgotha en de aard
Uit zijn diepste voort ziet schieten
Meer dan Paradijzen waard,
Sinds zijn handen
't Kruis onspanden,
Dat een eeuwige Eden baart.
Waar dat Hart. in 't eind gebroken
Door zijn namelooze smart,
Ja, tot op den grond doorstokee,
Des Gerechtsten regten tart,
En die regten
Komt bevechten
Met die eeuwige wond in 't Hart.
Welk een schouwspel! God der liefde!
Wie vergeet het nog voortaan,
Sinds de Speer uw boezem kliefde,
En uw Hart bleef openstaan,
Om te ontvangen
Die 't verlangen
Er voor eeuwige in te gaan!

Ik verlang het, ik begeer het,
Ja, ik wil, ik moet het, Heer!
Sterk dat wenschen en vermeer het;
Maar ik bid het en bezweer,
Moet ik leven,
Laat mij geven
Hart voor Hart en immer meer.

Moet ik lijden,
Laat mij strijden,
Altoos moedig, altoos meer;
Moet ik sterven,
Doe mij erven
't Hart, dat ik alleen begeer.

De eerste Vrijdag

der maand Mei,

toegewijd aan het verheerlijkte Hart
van Jesus.

I. Punten voor de meditatie.

Bij de beschouwingen, die de Verrijzenis van Jesus betreffen, is het vooral dienstig, de vijf punten, door den H. Ignatius opgegeven, aandachtig te volgen: „Zij zijn 1o. te letten op de *personen*, die te *zien*, en daaruit vrucht voor zich zelve te trekken; 2o. te *hooren* wat zij zeggen, 3o. te zien wat zij *doen*, en ook daaruit vrucht te trekken, ten 4o. te

overwegen, hoe de Godheid, die zich tijdens het H. Lijden scheen te verbergen, zich nu vertoont en op wondervolle wijze laat opmerken in de H. Verrijzenis, en wel door haar ware en allerheiligste uitwerkselen, ten 50. innig te beschouwen de bediening van *vertrooster*, door Christus onzen Heer nu uitgeoefend; en daartoe de vergelijking te maken, hoe vrienden door vrienden worden vertroost.” (Exc. Spir. 4e week.) Let gij nauwkeurig op deze punten, dan zult gij telkens van zelf tot het *Hart* van Jesus komen. De hoofdzaak kunt gij dan tot de volgende punten terugbrengen.

I. Jesus vertoont zich, en dus ook zijn *H. Hart* aan *de vrome vrouwen*. — Ik zeg: ook zijn *H. Hart*, — want liet Hij haar ook enkel de wondteekenen zien, die Hij in zijne *H. Handen* behield, dan moesten zij al ligt op de gedachte komen aan de grootste en diepste van alle wonden, die zij immers wisten, dat in zijne goddelijke *zijde* gemaakt was. Ik bedoel echter nog meer het Hart in den overdragtelijken zin, Jesus *liefde*. Want zoo iemand, dan moesten de vrouwen die opmerken, die nog vóór de Apostelen, en het eerst van allen, de gelukkige getuigen van de verheerlijking huns Meesters mogten zijn.

Denk hierbij bovenal, 1o. aan Maria's onbevlekt Hart. Aan haar toch viel zeker de eerste verschijning te beurt. Of zou Hij, die

aan *velen* verscheen, volgens de H. Schrift, aan zijne allerdierbaarste Moeder niet of niet het eerst verschenen zijn? (H. Ign.) Denk aan Maria's blijdschap als zij Jesus Hart verheerlijkt aanschouwt. „Met *zijn* Hart werd het hare doorboord, met Zijn Hart het hare als ware het in het graf gelegd,” — zij zelve leerde dit aan de H. Birgitta; (1) hoe zal dus nu ook haar hart met Jesus Hart in vreugde juichen! En Jesus Hart, wat zal het niet mede, wegens de blijdschap van Maria jubelen! Werd het lijden door de wederzijdsche deelneming verdubbeld, ook de glorie moet het worden.

Denk verder aan Maria Magdalena. 's Morgens vroeg voor zonneopgang is zij met de andere Maria's op weg naar het graf; het graf staat ledig; Magdalena verkondigt zulks het eerst aan Petrus; zij keert naar het graf terug, blijft daar, ook als Petrus is heengegaan, en zie, daar staat Jesus vóór haar, als de onbekende tuinman, doch maakt zich eindelijk bekend, door haar bij haar naam te noemen: „*Maria!*” Dit tafereel verdient met gouden kleuren voor uw oogen te blijven. Het Hart van Jesus is er sprekend in geteekend. Het loon der vurige, volhardende, hartelijke liefde, komt welligt nergens zoeter uit, dan

(1) Zie Maandrczen 1877.

in deze eerste verschijning van Jesus aan Magdalena. (1) Overweeg hare tranen, haar zoeken, hare verlangens, hare woorden, hare verwondering, hare blijdschap, haren ootmoed aan Jesus voeten, hare gehoorzaamheid, hare vaardigheid, haren ijver, haar Apostolaat, — en zoo wijders; want dat alles in haar zichtbaar is als de weêrglans van de Zon die haar verlicht, de terugwerking van haar hart jegens dat Hart, hetwelk thans meer dan ooit de wondervolle werking zijner heerlijkheid laat gevoelen.

Let voorts op de andere vrouwen, welke Jesus op den weg te gemoet komt en toespreekt: „*Weest gegroet,*” terwijl Hij haar toelaat zijne voeten te omhelzen, wat Hij straks nog Magdalena onthield. Ook dáár vindt gij Jesus Hart in zijne *woorden*, in zijne *gunsten*, in zijne *daden*. Hij vertroost, gelijk de ware vriend vertroost, en leert u diegenen niet te vergeten, die zich uwer hebben aangetrokken. Zoo zorgt immers Jesus Hart nu voor haar, die voor Hem gezorgd hebben.

II. Jesus verschijnt daarna aan zijne Apostelen en leerlingen. Aan *Petrus*, — die nog zoo innig bedroefd is over zijn diepen val; —

(1) Iets meer nopens Magdalena en de vriendinnen van Jesus kunt gij vinden in *De Vrouw voor den Spiegel* enz. (Vrouwen der H. Schrift.)

aan de leerlingen op weg naar *Emmaus*, die spreken van *Jesus* lijden, — aan de *Apostelen*, die te zamen vergaderd zijn, en nogmaals aan hen, acht dagen later, als *Thomas* met hen is; aan *Jacobus* den volijverigen bidder, — aan meer dan 500 broeders te gelijk. Als stof ter overweging kan u dit te veel schijnen, maar gij kunt u ook hier beperken door te letten op *Jesus Hart*, en b. v. nagaan in vragen: 1o. Wat gevoelt hierbij het nu verheerlijkt *Hart* van *Jesus*? — 2o. Wat deelt Hij mede aan al zijne leerlingen? 3o. Hoe gemeenzaam verkeert Hij met hen? 4o. Hoe vriendelijk bejegt en hoe vriendschappelijk orderrigt Hij hen? 5o. Welk een troost vloeit niet voort uit het goddelijk *Hart* in die harten zijner vrienden, vroeger zoo diep bedroefd, en thans zoo innig verheugd!

Geef vooral acht op het *brandend hart*, dat Hij in de discipelen van *Emmaus* verwekte; op den indruk, dien Hij op de *Apostelen* maakte, als Hij hun zijne handen en zelfs zijne H. zijde vertoont; let bijzonder op *Thomas* en *Jesus* woord en gebaar; „*kom nu, en leg uwe hand in mijne zijde.*”

Waarlijk, van dit oogenblik af is de devotie tot *Jesus* zijdewond, (en dan ook tot zijn *Hart*) op de klaarste wijze aangeduid. Van dit uur af „zullen aller oogen opzien tot Hem,

dien zij doorboord hebben,” alle harten getrokken worden tot het goddelijk Hart, dat *voor eeuwig*, zulk een gedenkteeken zijner liefde en onzer ondankbaarheid wil bewaren. Dacht men nog niet aanstonds uitdrukkelijk aan Jesus Hart, om dat de uur van die devotie nog niet gekomen was ; tot de zijdedwond moest men terstond getrokken worden en daardoor insgelijks tot Jesus Hart, ten minste in zooverre als het van natuur het zinnebeeld is der liefde.

Leer derhalve uit dit alles, hoe Jesus zelf den weg tot de Hem zoo dierbare devotie geweest heeft, welke hij eenmaal, in onzen tijd, in haar geheel zou openbaren. Meen echter niet genoeg gedaan te hebben, met dit te lezen ; overweeg het ook, en bewaar het in uw hart ; ontwikkel elk punt in het bijzonder, en tracht daaraan deze gansche maand te besteden.

III. Begeef u ten laatste met Jesus, en Maria en de Apostelen en de vrome vrouwen en de leerlingen naar den *Olijfberg*. Zie ! daar verheft zich de Heer Jesus vol majesteit boven den kruin des bergs ; dáár ziet Hij nog eens neder op Gethsemane, Jerusalem, Golgotha, en, rondom Hem, op het gansche Heilige land, van Bethlehem ten Zuiden tot Nazareths bergen ten Noorden ; dáár heft Hij zijne doorwonde handen op en strekt ze zege-

nend uit boven de hoofden der eerste leden van zijne ontluikende kerk, uit zijn Hart straks zinnebeeldig voortgevloeid; dáár vooral gevoelt zijn goddelijk Hart, ja ook het zijne, de plegtigheid van het oogenblik der scheiding; dáár eindelijk drukken zijne doorboorde voeten de geheimzinnige blanke wolk, en verdwijnt Hij, voor immer, tot op den jongsten dag, uit de oogen der menschen, om aan de regterhand des Vaders, „in de hoogwaardige Heerlijkheid,” zijn geopend Hart te toonen, en het van nu af, als 't middelpunt van het eeuwig Paradijs, te doen schitteren.

Zie! dáár glanst het nu, meer dan onze Zon. Daar trekt het nu alle harten tot zich; daar toont het nu, in het hemelsch licht, wat het voor u gedaan heeft, wat het doet, en wat het in alle eeuwigheid voor u wezen wil.

O menschelijk hart! zoovaak gij uw hart in den boezem voelt kloppen, en een weinig nadenkt over dit Hart van Jesus, wat moet gij niet gevoelen?

Het is het Hart van uwen God en uwen Schepper. Het is het Hart van uwen Verlosser en Zaligmaker. Het is het Hart, van zulk eene liefde voor u brandend, dat gij die in eeuwigheid niet begrijpen zult. En wat heeft dat Hart voor u niet gedaan? Wat niet geleden? Hoe warm niet geklopt, om toch uw hart voor zooveel liefde tot wederliefde

aan te sporen! En zie nu! daar heerscht het thans voor eeuwig in onbegrijpelijke glorie; en ook dáár nog bewaart het in zijn midden de *breede wond*, door uwe ondankbaarheid daaraan toegebracht. Het is waar, zij schittert nu van eene onvergankelijke heerlijkheid; maar zij blijft des te meer een getuige tegen u, zoo gij niet dankbaar zijt. Wee u derhalve, indien gij ooit dat goddelijk Hart vergeet! Wee u, zoo het niet voor eeuwig de Bron uwer gelukzaligheid wordt!

Uwe *oefening* voor deze maand zal hoofdzakelijk daarin bestaan, dat gij 1o. u verheugt om de groote glorie van het verheerlijkt Hart van Jesus, 2o. u opwekt tot vertrouwen op zijne eindelooze goedheid en magt, 3o. dikwijls de open wond aanschouwt in het Hart van den Godmensch mede door u gemaakt en voor eeuwig als een onbegrijpelijk gedenkteeken zijner eindelooze liefde blijvend.

G E B E D

bij wijze van litanie tot het verheerlijkt Hart van Jesus.

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, Hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!
God, H. Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer!

Hart van Jesus, uit het graf verrezen, ontferm
U onzer!

Glorie en blijdschap uwer H. Moeder,
Weêrglans van de glorie des eeuwigen
Vaders,

Verheerlijkt en zegevierend,

Boven alle harten verheven,

Glorie der allerheiligste Drieëenheid,

Zittende aan de regterhand uws Vaders,

Schitterend van klaarheid,

Eeuwig licht,

Getrouwe vriend uit duizend verkoren,

Dat alles tot U trekt,

Dat de dwalende schapen terugvoert,

Dat de Apostelen versterkt,

Dat de zuivere zielen van liefde wondt,

Dat zijne lievelingen bezoekt,

Dat zijne geheimen den eenvoudigen
openbaart,

Dat de Engelen in reinen glans bewaart,

De Aartsengelen heiligend,

De Troonen bevestigend,

De Heerschappijen beheerschend,

Over de Vorstendommen regerend,

Aan de Magten bevelend,

De kracht der krachten,

Het licht der Cherubijnen,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, de vlam der Seraphijnen
ontferm U onzer.

Hart van Jesus. De kroon van alle Heiligen, ontf. U onzer,
Het Paradijs in het Paradijs,
Het geestelijk middelpunt aller harten,
De Zon der zielen,

Hart Het glorielicht des hemels,
Onze lust, onze hoop en onze glorie,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, ontferm u onzer.

Christus hoor ons! Christus verhoor ons.

v. God van mijn hart!

r. En mijn deel in eeuwigheid!

G E B E D.

Heer Jesus, glorie en middelpunt der harten,
die gezegd hebt, dat Gij eens van de aarde
verheven alles zoudt tot U trekken, trek onze
harten door heilig vuur gezuiverd in uwe
liefdebanden tot U, opdat zij, naar uw beeld
gevormd, voor eeuwig in U mogen rusten.
Die leeft en heerscht in alle eeuwen der
eeuwen. Amen.

III. VOORBEELD.

Om ons inniger te overtuigen, dat niet alleen de vrome vrouwen in het II. Evangelie genoemd met bijzondere gunsten door den verheerlijkten Jesus overladen, maar dat nog vele anderen in den loop der eeuwen op de krachtigste wijze tot zijn goddelijk Hart getrokken zijn, kunnen wij niets beter doen, dan een blik te werpen op de zoogenaamde *Dochters van Jesus Hart*, de Religieusen der *Visitatie van Maria*, waaraan de verspreiding der devotie tot Jesus Hart in de eerste plaats is toevertrouwd. Slaan wij slechts het Leven der Gelukzalige Margareta-Maria open; wat zien wij daar? Dat de H. Franciscus van Sales, Stichter der Orde, en de H. Francisca de Chantal Stichteres, van den aanvang af hun oog en hun hart op Jesus Hart gevestigd hebben; dat de Visitatie gesticht wordt op het H. Hart, zoodat dit Hart er de wortel van is; dat de Religieusen der Visitatie de vereersters, navolgers, dienaressen, dochters van het H. Hart zullen zijn; dat aan haar het H. Hart op bijzondere manier zal geschonken worden, en zij aan de wereld het H. Hart zullen schenken. Wat zien wij verder? Een aantal bijzondere Dochters van Jesus Hart, die, van den aanvang af deze devotie beoefenend, door Jesus tot zijn Hart worden getrokken. Te Annecy b. v. de bakermat der orde, *de H. Bron* genoemd, wilde eens, in 1614 (dus nauwelijks 4 jaren na de stichting der orde) Zuster Anna Maria Roset in 't voorbijgaan de voeten van een groot kruisbeeld kussen, dat nog heden bewaard wordt; wat overkomt haar? „Het kwam mij voor, zeide zij aan de H. Moeder de Chantal, dat mijn Jesus zich zelf voor mij nederboog, en dat mijn mond, die op de wond van zijn voet lag, zich op de wond zijner H. zijde bevond, en d. t. Hij mijn hart zoo sterk in het zijne trok, dat ik niet kan uitdrukken wat ik onderzond, noch wat in mij omging bij deze wegvoering van mijn hart in het H. Hart van mijn Jesus.”

Kort daarop, in 1618, vinden wij de **Moeder de la Roche**, die de jongen Novicen leert in het **Hart** van den stervenden **Jesus** te lezen; terwijl **Moeder de Brechard** onverpoosd dat alles verlichtend **Hart** van **Jesus** bestudeert, waarin, zeide zij, de eenvoudigsten zeer spoedig de geleerdsten worden; en men van **Moeder Ballij** zeide, „dat er tusschen haar hart en dat van **Jesus** geen tusschen-beide was.”

Doch niet slechts te **Anney**, ook elders vinden wij èn de vereersters èn de gunsten van **Jesus Hart** onder de **Dochters der Visitatie**. Te **Melun**, b. v. ontving in 1636 de eerbiedwaardige **Moeder Clément** eene gunst niet ongelijk aan die, welke vroeger aan de **H. Catharina van Senen** was geschonken. „Het kwam mij voor, zegt zij, dat **God** mijn hart uit mij wegnam, en het zijne in mij plaatste, zoodat het mij scheen, dat ik geen ander hart meer bezat, dan dat van **Jesus**.” Aldus in geestverrukking opgetogen, zag zij haar gelukzaligen vader, den **H. Franciscus van Sales**. in het **H. Hart** van **Jesus** zijn verblijf houden, en daarin de ingeving ontvangen, om eene **Orde** te stichten, die slechts één doel zou hebben, het vereeren van het goddelijk **Hart** van **Jesus**. In een ander visioen zag zij de allerzaligste **Maagd Maria** in de open zijde van **Jesus** al de genaden putten voor de **Orde der Visitatie**, en al de gunsten over haar uitstorten, waaraan ze behoefte had om hare roeping te vervullen.”

Nog meer. Te **Turijn** leefde in 1635 eene ootmoedige werkHzuster, **Joanna Benigna Gojos**, die eene nog grooter gunst ontving. Haar geheel leven was een gebed tot het **H. Hart** van **Jesus**: „O **Hart** van **Jesus**, bad ze somtijds, vergeef aan de gansche aarde, en straf alleen **Joanna Benigna**; laat haar al de straffen dragen, die de schuldige wereld verdient.’ Wat was haar loon? Eene gedurig wederkeerende geestverrukking, eene onuitsprekelijk nauwe vereeniging met **Jesus Hart**, met hetwelk zij al de smarten

deelde, terwijl zij ontvlamd was door de begeerte, om Het overal te doen kennen en beminnen. Daarbij: eene hemelsche verlichting, waarin zij, onder anderen, de toekomstige Apostel van Jesus Hart, de Maagd van Paray, te voren zag, en de zending aankondigde, waartoe deze eenmaal door Jesus Hart zou geroepen worden. Hoeveel schoone en leerrijke voorbeelden voor ons!

IV. GEBED.

Hoe heerlijk schoon, hoe hoog verheven
Is thans uw godlijk Hart, o Heer,
Waar U de Serafs nu omzweven,
Miljoenen, en ontelbaar meer,
Van Englen en van zaalge zielen,
In duizend kringen maatloos breed,
Die allen voor U nederknielen,
In vreugde, waar geen aard van weet,
En U aanbidden, U vereeren,
Als aller brand- en middelpunt,
Terwijl ze U zoeken, U begeeren,
Als die alleen hen zaalgen kunt,
Door 't licht van uwe gloriestralen,
Weërschittrend als de liefdezen
Zoover de hemel rekt zijn palen
En 't glorielicht ooit schittren kon.
Hoe hoog, hoe eindloos hoog gezeten,
Is thans uw godlijk Hart, o Heer!
Als ware ons tranendal vergeten
En dacht Gij aan geen smarten meer.

Doch neen! dat kan geen godlijk Harte,
Dat zoekt, dat vraagt, dat wil het niet;
Uw glorie zelf bekroont de smarte,
Uw glans het doorgestaan verdriet.
Ik zie t: te midden van die glorie,
Houdt Ge in uw Hart met vlammend schrift,
Tot zegeteeken der victorie,
Het beeld van onze smart gegrift.

Die wond is de onze! Ach! verdwaasden,
Die ze eens zoo roekloos durfden slaan,
Toen wij nog dwaas op schepslen aasden,
Die fluks bezwijken en vergaan ;
Maar toch, weêr zalig door uw liefde,
Die wèl van ons die wonde ontving,
Welke eens uw Hart zoo bitter griefde,
Doch waaraan juist ons leven hing.
Die wond is de onze! God der Harten,
Vergeef het ons en scheld ons kwijt,
Nu Gij, gekroond om al uw smarten,
Juist daardoor *God der harten* zijt.
Vergeef het ons, en toon den Vader
Wat Gij door deze wonde kunt,
Als aller gaven bron en ader,
Als aller harten middelpunt.
Vergeef het ons, en toon uw glorie,
Op satan die uw kindren tart,
Door allen, als uw kruisvictorie,
Te scharen om uw goddijk Hart.
Vergeef het ons, en toon uw goedheid,
In de eeuwge wonde ons zichtbaar nu,
Als Bron van eindelooze zoeheid
En zaligheid, voor ons door U.

De eerste Vrijdag

der maand Junij,

gewijd aan Jesus Hart in het H. Sacrament.

I. Punten voor de meditatie.

Het verband tusschen de devotie tot Jesus Hart en de devotie tot het H. Sacrament is zoo innig, dat men u veel eer op het verschil

dan op de overeenkomst dient te wijzen. Doch ook dat verschil is u genoegzaam bekend. Wetende, dat gij den Persoon van Jesus (Jesus zelven) altoos voor oogen hebt, en dus ook Jesus zelven en Hem alleen dient, liefhebt en cert, weet gij insgelijks, dat gij in 't H. Sacrament in 't bijzonder Jesus *ligchaam*, bij de devotie tot het H. Hart bijzonderlijk het goddelijk *Hart*, bij beiden echter, als *einddoel*, den eeuwig levenden Jesus voor oogen hebt. Wat kunt gij meer wenschen te weten; tenzij misschien eenige hoofdpunten, die u in deze maand meer bepaald kunnen bezig houden, en 't goddelijk Hart in het goddelijk Sacrament doen vinden? Zie hier dezelve.

I. Uit Jesus H. Zijde, leeren van ouds de H. Vaders, en zoo ook uit Jesus Hart, is de H. Kerk genomen, zijn de H. Sacramenten en is vooral de H. Eucharistie gevloeid. Herinner u het oogenblik, door den leerling van Jesus Hart zoo keurig geschetst, waarop Longinus de zijde van Jesus openstiet en er terstond bloed en water uit vloeiden. Dat bloed toch beduidde het H. Sacrament, gelijk het water eene afbeelding van het H. Doopsel was. Dat bloed herinnerde het voor ons vergoten bloed, en den kelk, welken Jesus overreikte, „als dien van het Nieuwe Testament, in zijn bloed, dat vergoten werd voor de zonden der wereld.” Dat bloed was tevens

het laatste, wat uit Jesus Hart nog vloeijen kon, — wat op onbloedige maar toch waarachtige wijze steeds geofferd zou worden, — wat ten eeuwigen dage de grootste uitvinding van het Hart Gods zou blijven verkondigen. Daarom heet dit Sacrament *het Sacrament der liefde*; deswege zou men het even goed het Sacrament des Harten kunnen noemen; om dezelfde reden is Jesus Hart, zoo al overal in al zijne gaven, toch het ligst en het liefst in deze Gave bij uitnemendheid, het Sacrament der Sacramenten, te zoeken en te vinden. (1) Overweeg deze waarheden aandachtig, om voor altoos het verband tusschen Jesus Hart en het H. Sacrament voor oogen te houden. Bij de H. Mis kunt gij u op Golgotha onder het kruis plaatsen, en bij de H. Communie de zijde van Jesus zien geopend, om u de wateren des heils aan te bieden.

II. Uit dit weinige begrijpt gij reeds, waarom de Heer Jesus, toen Hij zelf wilde komen, om de reeds bestaande devotie tot zijn goddelijk Hart in de kerk algemeen te maken, (2) herhaaldelijk en schier altoos op het Sacrament zijner liefde wees, of althans allen, die Hem in zijn H. Hart vereeren zouden, aan

(1) Zie dit verder ontwikkeld in: de *Bezoeken van Jesus Hart*, en: *Jesus Hart volgens de H. Schrift*.

(2) Zie den *Catechismus van het H. Hart*.

dit H. Sacrament liet denken. Herinner u de geschiedenis der beroemde *verschijningen*. Eene der voornaamste heeft plaats onder het octaaf van het H. Sacramentsfeest. De Z. Margareta ligt voor het *H. Sacrament* neêrgeknield. Jesus verschijnt bij deze gelegenheid. Hij wil, dat het feest ter eere van zijn goddelijk Hart gevierd worde, op den eersten vrijdag na het octaaf van het *H. Sacramentsfeest*. Hij belooft verder de grootste gunsten aan hen, die zijn H. Hart door eene *H. Communie* vereeren, vooral aan hen, die zulks op negen achter-eenvolgende eerste vrijdagen der maanden zullen doen. Hij wenscht eindelijk niets vuriger, dan inzonderheid in het *Sacrament* zijns Harten op de hartelijkste wijze vereerd te worden.

De Minnaars van Jesus Hart hebben dien wensch ook volkomen begrepen. De *Eerewacht* van het H. Sacrament, en de *Eerherstellende Communie* leggen er getuigenis voor af. Vele andere oefeningen van godsvrucht ter eere van Jesus Hart zijn insgelijks met de devotie tot het *H. Sacrament* verbonden, of leiden daartoe. Eene uwer voornaamste oefeningen moet dan ook immer de wezenlijke en de geestelijke Communie wezen. Wilt gij Jesus Hart vinden, in het H. Sacrament is Hij het dichtste bij u. O mijn God! hoe troostrijk is deze waarheid! en hoe weinig wordt zij begrepen!

III. Onder al hetgeen gij u nopens Jesus Hart in het H. Sacrament ter overweging kunt voorstellen, verdienen Jesus eigen woorden de eerste plaats. Zoo spreekt Hij:

„Ik ben het brood des levens.

„Uwe vaderen hebben in de woestijn het „manna gegeten, en zijn gestorven. Dit is het „brood, hetwelk uit den hemel nederdaalt, „opdat zoo wie daarvan eet, niet sterfe. Ik „ben het levende brood, die uit den hemel „ben nedergedaald. Zoo iemand van dit brood „eet, die zal leven in eeuwigheid; en het „brood, dat ik zal geven, is mijn vleesch, „voor het leven der wereld...

„Voorwaar, voorwaar, ik zeg u: Tenzij gij „het vleesch van den Zoon des menschen eet, „en zijn bloed drinkt, zult gij het leven in u „niet hebben. Die mijn vleesch eet en mijn „bloed drinkt, heeft het eeuwige leven, en ik „zal hem ten jongsten dage opwekken. Want „mijn vleesch is waarlijk spijs, en mijn bloed „is waarlijk drank.

„Die mijn vleesch eet, en mijn bloed drinkt, „blijft in mij, en ik in hem. Gelijk mij de „levende Vader gezonden heeft, en ik door „den Vader leve, zal ook hij, die mij eet, „door mij leven.

„Dit is het brood, hetwelk uit den hemel „is nedergedaald: niet gelijk uwe vaderen „manna gegeten hebben, en gestorven zijn.

„Die dit brood eet, zal leven in eeuwigheid.” Dit sprak hij in de synagoge, „als hij in „Capharnaum leerde.” (Jo. IV. 48-50.)

Let hierbij op *drie* woorden: het brood des *hemels*, — het brood des *levens*, — het waarachtig *Manna*. Doch overweeg die regt hartelijk.

Let op den aandrang, waarmede Jesus deze hemelsche belofte doet. Let op den lust van zijn goddelijk Hart, als het U deze Gave boven alle gaven aanbiedt. Uit dat alles zult gij op nieuw leeren, Jesus Hart in zijn H. Sacrament te zoeken, te vinden, en te genieten. Verlangt gij waarlijk hemelsche spijs; Jesus Hart biedt zich aan. Wilt gij voor eeuwig leven; zijn Hart belooft u dat leven; en zal het u schenken. Zijn geheel ligchaam ontvangt gij, dat is waar, zelfs zijne H. ziel, ja zijne menschheid niet alleen, maar ook zijne godheid; doch hetgeen u het meest treffen moet, is dit, dat Hij zich zoo gaarne, zoo *van Harte* geeft; en de rede zijner gave ligt ook eigenlijk niet in uwe verdienste, noch in andere gronden, maar in zijn Hart, zijn eindeloos minnend Hart, dat zich zelf aldus op zoo liefelijke en hartelijke wijze geven kon en geven wilde. Vergect dus nooit meer *Jesus Hart* in zijn H. Sacrament, en *Jesus Sacrament* in zijn H. Hart te zoeken.

Eene der voornaamste oefeningen kan daar-

toe zijn: u dikwijls af te vragen, bij uw bezoeken aan het H. Sacrament: waar is hier Jesus Hart, en waarom? Wat denkt hier mijn goede Jesus in zijn goddelijk Hart en met welk doel? O mijn Jesus, wat zoekt gij toch hier? En wat vraagt gij van mij? — Het antwoord zal niet uitblijven. En als uw hart dan warm wordt en voor Jesus begint te kloppen, o bedank uwen eeuwigen God, en schenk Hem nogmaals uw hart.

II. G E B E D

*bij wijze van Litanie tot Jesus Hart
in het H. Sacrament.*

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!

God, H. Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer!

Hart van Jesus, in het H. Sacrament verborgen, ontferm U onzer.

Hart van Jesus, op het H. altaar tegenwoordig, ontferm U onzer.

Hart van Jesus, met Maria's hart zoo innig vereenigd, ontferm U onzer.

Hart van Jesus, allerschoonste Zon der H. Kerk,
Toonbeeld van alle deugden,
Goede Herder, als 't ware U zelf vergetend,
Goede Herder, ons voedend met uw godde-
lijk vleesch en bloed,
Op 's priesters woord hier nederdalend
voor ons,
Heilig slagtoffer,
Geheel geofferd voor onze zaligheid,
Band der liefde,
Goddelijk zegel onzer harten,
Allerreinste disch Gods,
Voedsel der U minnende zielen,
Aanbiddeijke feestspijze,
Wondervol gastmaal,
Allerbegeerenswaardigst feestmaal,
Alleraangenaamste zielenhonig,
Goddelijke zoetheid in haar bron gesmaakt,
Verborgten Manna,
Bron van levend water,
Kort begrip der wonderen Gods,
Brandend liefdevuur,
Heilige en heerlijke lichtbron,
Oorsprong onzer blijdschap,
Bron van liefdevlammen,
Bronader der liefde,
Fontein van alle genaden,
O allerbeminlijkst Hart,
O Hart onzer harten,
O Hart, onze lust en onze liefde,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer, Jesus!

v. Het Hart van Jesus vindt zijn lust

R. In het wonen met de kinderen der menschen.

G E B E D.

Heer Jesus, die, om de harten der menschen te winnen, hun uw Hart zoo wondervol tot zielespijze gegeven hebt, geef, bidden wij U, door uwe overgrootte liefde, deze hartespijs zóó waardig te nuttigen, dat wij het Hart door het hart, de liefde door de liefde mogen vergelden. Die leeft en heerscht in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

III. VOORBEELD.

„Is het aan de Dochters der Visitatie gegeven den kostbaren schat (het H. Hart van Jesus) te doen kennen en liefhebben, en dien aan anderen uit te deelen, het is voor de Paters der Sociëteit weggelegd er het nut en de waarde van aan te toonen, opdat men er nut uit trekke, door hem te ontvangen met den eerbied en de dankbaarheid die hij verdient.” Aldus sprak de H. Maagd Maria, in het beroemd visioen, dat der Z. Margareta, den 2 Julij 1688, te beurt viel. Hebben de Religieusen der Visitatie, reeds

voor het optreden der Gelukzalige, zoo als wij vroeger herinnerden, zich de haar verleende gunst trachten waardig te maken, de Paters der Sociëteit van Jesus waren niet achtergebleven in dat opzigt.

De H. Ignatius, Stichter der Sociëteit, had de Bron geopend, toen hij in zijne Geestelijke Oefeningen, niet alleen, onder anderen, de doorboring van Jesus zijde ter overweging voorstelde, maar vooral, in 't algemeen, daarop aandrong, dat wij gestadig, bij al de meditatie over het lijden, moeten acht geven op hetgeen Jesus in de ziel leed, op hetgeen Hij *lijden wilde* (*quod pati vult*) door de overgrootte liefde van zijn allerliefderijkst Hart. In twee verschijningen, na zijnen dood, heeft hij nog duidelijker zijne meening doen kennen. In de eene lag hij biddend voor Jesus en Maria, tot dat de H. Maagd op zijn gebed de open zijde wond van Jesus liet zien, en er stroomden van genade uit putte; in de andere zeide hij uitdrukkelijk tot Pater de Hoijos: „dat hij zich voorbeheld de devotie tot Jesus Hart door zijne kinderen te laten verbreiden.” (Zie de feiten verhaald in de Nieuwe Junijmaand.) — De H. *Aloijsius* werd door de H. Maria Magdalena de Pazzi in den hemel op zulk een bijzonder schitterenden troon gezien, wyl hij in zijn leven gewoon was zijn liefdepijlen op het Hart van Jesus te rigten. Na zijn dood verklaarde hij in eene verschijning, dat de devotie tot Jesus Hart den hemel hoogst aangenaam was, en spoorde hij zijn medebroeder *Celestini* aan, die godsvrucht te verspreiden. De H. *Franciscus Borgias* bad inzonderheid onder de H. Mis tot de H. Wonde van Jesus, en verborg zich in Jesus H. Hart. (Zie *Maandrozen-Kalender*.) De H. *Stanislaus* hield niet op de H. wonden, en vooral de H. zijde wond te omhelzen, en werd door eene nicht van den Z. *Berchmans* gezien, terwijl Jesus Hart den jeugdigen *Stanislaus* als in vuurvlammen verteerde. (Sendbote). De Z. *Joannes Berchmans* zelf plagt te zeggen: „Een iegelijk moet eer. of ander toevlugtsoord hebben: ik voor mij weet geen veiliger, dan de H

wonden van Christus, en den mantel der H. Maagd Maria.' Bij de vereering der H. wonde, onder de H. Mis, behield hij voor zich zelf Jesus *Zijdewond*, en vroeg daarbij eene hartelijke liefde tot God. — De Z. Canisius van Nijmegen bad elken morgen tot Jesus Hart, en mogt eens, door een Engel geleid, tot Jesus Hart naderen, om er de bronnen des heils uit te drinken. Al de andere Heiligen hebben gewis, op deze of gene wijze, die devotie beoefend. En wat de verdere godvruchtige mannen, of geleerde schrijvers derzelfde Sociëteit aangaat, zij hebben altijd in de eerste rangen voor deze devotie tot Jesus Hart, en geleden, en gestreden. Het zou ons te ver voeren, wilden wij slechts hunne namen en hunne geschriften opnoemen. Alleen den beroemden Pater de la Colombière mogen wij niet ongereemd laten, daar hij als biechtvader der Z. Margareta wel het meest heeft medegewerkt tot de eerste algemeenwording der devotie, en zich zelve het eerst na haar op plegtige wijze aan Jesus Hart heeft toegewijd. Ook verdient het onze opmerking, dat reeds vóór de Z. Margareta zoovele schrijvers der Sociëteit op Jesus Hart plagten te wijzen en niet weinigen er krachtig toe trokken. Onder dezen behoort zeker de godvruchtige P. Drusbicky, met zijn lief boekje: *Meta cordium; het doel der harten*, en in ons land de vrome P. de Wael van Vronensteijn, met zijn *Kroon der H. vijf Wonden*. A Lapiè, Salmeron, Tirinus, Croiset, Gallifet, de Hoijos, Alvarez de Paz en honderd anderen zijn algemeen bekend. (Zie b. v. *Nilles*, de Rat. Fest. en Dufau, Trés. du S. C.)

Wat moet echter dit alles u leeren? Dat Jesus keuze door de zijnen is gewaardeerd; dat Maria's woord in vervulling is gegaan; dat gij zeker in goed gezelschap werken zult, als gij medewerkt ter verspreiding eener devotie, die door zoovele uitstekende mannen op het krachtigst is bevorderd. IJver dus en moed! Er is niets zoeters dan te werken voor het eindeloos minnend Hart van God.

IV. GEBED.

Wat gloeijen
Uw boeijen
Hier lieflijk en zoet,
Mijn God en mijn Koning,
Vooral in uw woning
Zoo mild en zoo goed!
Wat wekken
En trekken
Die vlammen mijn hart,
En roepen mij : „Nader,
En zoek bij uw Vader
Den troost in uw smart.”
Zou k schroomen
Te komen;
Uw gloed geeft mij kracht,
En 't wonder der vlammen
Geeft vleugels den lannen
En goddijke magt.

En kom ik,
En som ik,
Wat schatten Gij deelt,
't Is waarlijk een regen
Van hemelschen zegen
Door vlammen geteeld;
Door vonken,
Die dronken
Van vreugde doen zijn,
En zalig doen leven
Wie 't harte wil geven
Doorbrekend den schijn;
Den schijn daar
Van wijn, maar
In 't wezen uw bloed,
Den schijn daar van tarwe,
Maar onder die verwe,
Het eeuwige Goed.

Och, gloei dan,
En boei dan
In vreugde of in smart,
In lijden en strijden
In leven en sneven
Mijn hart aan uw Hart.

De eerste Vrijdag

der maand Julij,

toegewijd aan Jesus Hart met de menschen
verkeerend.

I. *Punten voor de overweging.*

Een der beste middelen om het Hart van Jesus te leeren kennen, bestaat in de overweging van de *woorden* en *werken*, waardoor het goddelijk Hart zich zelf in zijn leven op aarde kenbaar gemaakt heeft. „*Het hart des wijzen, zegt de H. Geest, wordt aan zijne wijsheid gekend.*” (Eccli. 3, 31), en Jesus zelf voegt er bij: „*uit den overvloed des harten spreekt de mond,*” en „*uit den goeden schat des harten brengt de goede mensch goede vruchten voort.*” Stel u dus in 't bijzonder ditmaal ter overweging voor, wat Jesus plagt te *doen* en te *zeggen* in zijn omgang met de menschen. Eenige der volgende punten kunnen

u tot leiddraad strekken. Het Hart van Jesus moge verder tot uw hart spreken. (1).

I. Wat doet Jesus ten opzichte der *armen*? Hij zelf geeft hun 't eerste voorbeeld van liefde voor de armoede (Bethlehem-Nazareth). Hij roept hen overal tot zich (de H. Maagd, de H. Joseph, de Apostelen.) Hij leert, dat aan hen in 't bijzonder de Blijde boodschap des Evangelies wordt verkondigd (*pauperes evangelizantur.*) Hij verstoot hen nooit, Hij zorgt voor hen, en heeft zelfs eene bijzondere beurs, om hun iets van hetgeen Hij zelf ontvangt te kunnen meêdeelen. Die zorg heeft Hij zijnen Apostelen zóó ingeprent, dat zij nog, in den laatsten nacht zijns levens, het eerst op de gedachte komen: „Judas, de beursbewaarder, is uitgezonden, om den armen iets te geven.” De *armen van geest* worden dan ook zalig geprezen, en de *arme weduwe*, die geeft van het weinige dat zij bezit, wordt boven de veelgevende Phariseën gesteld. Let op uwe intenties, en zorg in Gods naam, uw hart niet te zeer aan het stof der aarde te hechten. Jesus arm Hart vraagt arme harten. Zoo gij ten minste niet arm van geest zijt, kunt gij tot de *zalige* leerlingen van Jesus niet behooren.

II. Hoe handelt Jesus met de *rijken*? —

(1) Zie het boekje: *Het Hart Gods en het hart der menschen.*

Gewis, Hij verstoot hen niet, als zij arm van geest willen zijn; getuige een Nicodemus, een Joseph van Arimathea, een Zacheus, de rijke jongeling. Maar Hij geeft hun scherpe lessen, wijl ze daaraan doorgaans groote behoefte hebben. Tot Nicodemus spreekt Hij vrijmoedig: „*Gij zijt leeraar in Israël, en dat weet gij niet?*” Tot den rijken jongeling zegt Hij met liefde, (om hem tot hooger volmaaktheid te brengen): „*Eén ding ontlreekt u: ga, verkoop al wat gij hebt, en geef het den armen, en gij zult een schat in den hemel hebben. En kom, volg mij.*” (Mr. 10, 21.) Tot allen, die hun troost in het aardsche zoeken, spreekt Hij het vreesbarend woord: „*Wee u rijken! want gij hebt uwen troost weg,*” (Luc. 6, 24), terwijl Hij elders de vergankelijke rijkdommen nu eens *doornen*, dan weêr *bedriegelijke schatten* heet, — waar tegenover Hij zijnen *schat in den hemel* stelt. De rijken mogen dus toezien, en op hunne beurt van Jesus Hart leeren. Neen, de goederen hun door God gegeven, zijn niet in elk opzicht de hunnen. Het Hart Gods heeft hun den plicht leeren kennen. Zoo zij dien verwaarloozen, — *wee hun!* de aardsche doornen brengen helsche voort.

III. Wat doet Jesus jegens de *kinderen*? Hij laat hen tot zich komen; Hij zegent hen, Hij stelt hen tot voorbeeld voor allen, die het Rijk der hemelen willen ingaan. Zelfs de

kleinsten laat Hij zijnen lof zingen, volgens de voorspelling der profeten, en vreeselijk bedreigt Hij diegenen, die de kleinen ontstichten zouden; want hunne Engelen, leert Hij, zien de Godheid, en volbrengen met lust den wil van het goddelijk Hart nepens de hun toevertrouwde lievelingen. — Leer er door, een kinderlijk eenvoudig en opregt hart te vragen. Geef den kinderen een goed voorbeeld; bewaar, onderrigt en verzorg hen. Zóó zult gij Jesus Hart voor u winnen, en uw hart aan het zijne gelijkvormig maken.

IV. Denk verder aan de *scharen* volks die Jesus volgen. Zijn Hart wordt van medelijden bewogen, als Hij hen zonder voedsel ziet. Zijne almacht werkt wonderen, om hen te spijzen. Geheele dagen onderrigt Hij hen, met alle vurigheid des ijvers, terwijl Hij 's nachts op de bergen bidt. — Denk aan de minder gelcovige *stedelingen* van Jerusalem. Jesus gewaardigt zich met hen te redetwisten. Hij wederlegt de aanmerkingen der Phariseën en Schriftgeleerden. Hij brengt alle mogelijke redenen bij, om allen van de waarheid en hooge waarde zijner leer te overtuigen. Voeg hierbij in 't bijzonder Jesus omgang met de Apostelen. Hoe lang, hoe minzaam, hoe hemelsch liefderijk verdraagt hij hunne onwetendheid, onderrigt Hij hun overigens goedwillig hart. Is het noodig, dat Hij met nadruk

spreke, zoo als tot Petrus: „Ga van mij,” tot een der Apostelen: „gij weet niet van welken geest gij zijt,” en inzonderheid tot zijne vijanden, — zijn goed Hart komt altijd op nieuw met zijn goede schatten te voorschijn en zelfs zijne berispingen ademen de reinste liefde. — In dit opzigt moet gij misschien zeer veel van Jesus leeren. Zorg, in elk geval, zijne liefde en zijn geduld na te volgen.

V. Hoe beminnelijk toont zich zijn goddelijk Hart ten aanzien der zieken? „*Wat verlangt gij? — Te genezen? „Ga in vrede!”* Wat wilt gij? Gezuiverd worden. „*Ik wil het, wordt gereinigd.*” En de dooven hooren, de blinden zien, dooden zelfs staan uit het graf op, en strekken ten bewijze, hoezeer Hij met de weduwen leed, zijne vrienden liefhad, allen, die tot Hem kwamen, trachtte gelukkig te maken. — Wat zegt Hij derhalve tot allen die lijden? „*Komt tot Mij, gij allen die belast en beladen zijt; Ik zal U verkwikken*”? Hoe tracht Hij allen, die willen zalig worden, tot zijn Hart te trekken? „*Leert van mij, roept Hij, omdat ik nederig en zachtmoedig van Harte ben.*” „*Neemt mijn juk op u; — want mijn last is ligt, en mijn juk is zoet, — en gij zult vrede voor uwe zielen hebben.*” Mijn Jesus! welk een Hart, dat zoo zoet onze harten lokt! Zijn wij ziek naar het ligchaam; Gij zijt onze God. Zijn wij ziek naar de ziel;

Gij zijt onze Zaligmaker. Wat kan ons deren, als wij onder uwe bescherming staan? Och! mogten alle zieken naar ziel en ligchaam altoos bij Jesus Hart hunne toevlugt zoeken!

VI. Let nog in 't bijzonder op Jesus handelwijze met de *zondaren* en de *regtvaardigen*. Met de eerstgenoemden is Hij zóó goed, dat Hij voor hen alleen schijnt te leven. „Hij is immers niet gekomen om regtvaardigen, maar om zondaren zalig te maken.” Dezen zijn de verdoolde schapen, die de Goede Herder opzoekt en op de schouderen draagt. Zij zijn de verloren doch wedergevonden zoon (zoo zij zich bekeeren) wiens terugkomst men vreugdevol vieren moet. Zij zijn, in zekeren zin, de eersten, waaraan zijn Hart denkt; zij mogen Tollenaars of Heidenen zijn, zijn Hart klopt warm voor hen. „*Ga in vrede*, zegt hij, — *uwe zonden zijn u vergeven.*” „*Heeft niemand u veroordeeld, ook ik zal u niet veroordeelen.*” „*Jerusalem! Jerusalem! hoe dikwijls heb ik u, gelijk de hen hare kiekens, willen verzamelen* (aan mijn Hart, willen beschermen aan mijn Hart); *maar helaas! gij wilt het niet.*”—

Zullen dan de eens bekeerden, of reeds geregtvaardigden, bij het goddelijk Hart achterstaan? O neen; dat niet. Zij zijn zijne vrienden, zijne broeders. Hen vooral, die immers „altoos met Hem zijn,” leert Hij hooger en hooger steeds opzien. „*Heft uwe hoofden*

omhoog, spreekt Hij, *want uwe verlossing is nabij.*” „Aanschouwt de leliën des velds,” en leert van hen de vaderzorg van het Hart Gods voor u kennen. Ziet op de vogelen des hemels, en leert hoe niet één van die op de aarde valt zonder den wil uws hemelschen Vaders. Kortom; heft uwe harten omhoog, — en gij zult bevinden, dat gij altoos bij Hem zijt, wiens liefde en goedheid altijd bij u is.

VII. Gij kunt eindelijk nog nadenken over de dankbare liefde van Jesus Hart ten opzichte van diegenen, *die Hem dienen* met bijzondere hartelijkheid. Wat doet Jesus niet voor de moedige Magdalena? — voor Martha en Lazarus? — voor al die vrome vrouwen, die van Galilea uit Hem volgen tot onder het kruis, tot in het graf? Het is niet mogelijk hier alles op te sommen; doch raadpleeg uw geheugen; en zeg dan, of gij een dankbaarder, liefderijker, minzamer, getrouwer, standvastiger vriendenhart, dan dat van uwen Jesus, kunt uitdenken. *Liefde*, staat met hemelsche letters in dat goddelijk Hart geschreven. „*Hij heeft alles wèlgedaan,*” is zijn levensschets. En als zijn goddelijk Hart eens bezwijken zal en juist door de overmaat van liefde zal ophouden voor u te kloppen, dan komt de liefde met haar laatsten schicht en grift nogmaals, met een eeuwige wond, haar onuitwischaar merkteeken in zijn binnenste. De woorden,

de blikken, de gebaren, de wonderen, het werk, het lijden, alles, wat de Heer Jesus gedaan of verduurd heeft, het spreekt alles van *liefde*. — Uw plicht kan geen andere zijn, dan *dankbaarheid* en *wederliefde*. Och, mogten toch al de dienaars van Jesus op dit hun goddelijk toonbeeld hunne oogen en hunne harten voortdurend gevestigd houden!

II. G E B E D

*bij wijze van litanie ter eere van Jesus
Hart met de menschen verkeerend.*

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, Hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!

God, H. Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

Hart van Jesus onder ons menschen verkeerend,

Aan Maria en Joseph onderdanig,

Door den Hemelschen Vader gezonden,

Door den H. Geest geleid,

Vol van alle wijsheid,

Vol van genade en waarheid,

Onverwinnelijke sterkte,

Magtig in woorden en daden,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, ontvlamd van ijver voor Gods
eer, ontferm U onzer,
De huichelaars sterk berispend,
Overal wonderen doende,
Eindeloos geduldig,
Schuilplaats der ongelukkigen,
Altijd bezorgd voor de zondaars,
Troost der bedrukten,
Onmetelijke liefde,
Vol geduld voor uwe vijanden,
Allergetrouwst jegens uwe vrienden,
Omgaande met de eenvoudigen,
Toonbeeld van ootmoed en zachtmoedigheid
Voorbeeld van alle deugden,
Gekomen om de zondaars zalig te maken,
Zoo zoet in uw omgang met de dwalenden,
Zoo beminnelijk te midden der kinderen,
Allergeduldigst in het vormen uwer leer-
lingen,
O goddelijk Hart, onze liefde en troost,
O Hart Gods, onze lust en zaligheid,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, verhoor ons, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, spaar ons, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!
v. Leert van mij, omdat ik zachtmoedig en
nederig van harte ben,
R. En gij zult rust vinden voor uwe zielen.

ontferm U onzer.

G E B E D.

Aanbiddelijke Jesus, die, op aarde levend, zoo zachtmoedig en nederig van harte onder de menschen verkeerd hebt, stort ook in ons deze deugden, aan uw Hart zoo dierbaar, ten einde wij in ootmoed en zachtmoedigheid op aarde leven, en zoo de aan ons hart beloofde rust voor eeuwig mogen vinden. Die leeft en heerscht in alle eeuwigheid. Amen.

III. VOORBEELD.

Was het de lust van Jesus Hart „te wonen met de kinderen der menschen,” toen Hij onder ons op aarde heeft vertoefd, dien lust toont Hij nog immer te bezitten, vooreerst in het H. Sacrament, maar dan ook door de ons geschonken devotie tot zijn goddelijk Hart. Eer die godsvrucht algemeen in de H. Kerk verspreid was, hebben vele Heiligen en godvruchtige harten dit ondervonden. Aan hun hoofd stond de H. Maagd Maria; haar volgden Joannes met Magdalena en de andere vrome vrouwen van het Evangelie. Na dezen kwamen de uitverkoren zielen, van welke wij er niet weinigen het innigst verkeer met Jesus Hart zien genieten. Wij hebben vroeger reeds opgemerkt, dat vooral in de Orde der Visitatie van Maria een aantal van die bevoorregte harten gevonden zijn. Laat er ons nu nog eenige nieuwe toonbeelden bijvoegen, die ons tevens en de wijze en het nut van dien omgang met Jesus Hart kunnen leeren.

In het jaar 1635 wijdde zich Moeder Maria-Genoveva de Pradel als *slagtoffer* aan Jesus Hart, hetwelk zij geheel haar leven met de teederste godsvrucht vereerde; zij putte uit deze oefening eene kracht, die

haar dikwijls tot de heldhaftigste deugden bragt. Reeds in 1627 sprak Mevrouw de Boutelier, die in de wereld wegens haar al te veel geluk en voorspoed vreesde voor hare zaligheid, bij haar intreden in de Visitatie; „O, nu beef ik niet meer; wjl ik mij geheel *verborgen* vindt in het H. Hart van Jesus; en aldaar is geene plaats meer voor de vrees.” — Te Chartres, in 1661, hield Zuster Maria-Guillemette Dunas haar *gedurig verblijf* in de zijde-wond van Jesus, dewijl de goddelijke Zaligmaker haar geleerd had, dat zij aldaar dicht bij zijn Hart zou zijn, en dat zij dáár, in de liefdevolle woede, in vrede haar oordeel en het uur des doods zou afwachten. — Moeder de Rioux, te Lijon, leefde enkel voor Jesus Hart en heeft eenige geschriften nagelaten, die geheel met den zoeten geur der vurigste devotie tot Jesus Hart doortrokken zijn. — Te Perigueux, op het feest der Onbevleete Ontvangenis des jaars 1664 zat eene ijverige Religieuse, Maria-Pacifica Collet, te bidden en vroeg om de zuiverheid van harte, „toen eensklaps, verhaalt zij, God haar eene gunst schonk, die haar deed beven als zij er aan dacht. Het kwam mij voor, verhaalt zij, dat Onze Lieve Heer mij zeide tot zijn goddelijk Hart te naderen, hetwelk de Bron van alle reinheid is. Op hetzelfde oogenblik scheen het mij, als ik mij niet bedrieg, dat Hij mij eenigen tijd op zijn H. Hart liet rusten.” — Omstreeks denzelfden tijd had de Moeder Anna-Seraphina Cornet, te Amiens, den aandrang gevoeld, om zich *toe te wijden* aan het H. Hart van Jesus. — (Bougaud, vie de la B. Marg.)

Zoo zien wij reeds, enkel en alleen in de Orde der Visitatie, al de verschillende oefeningen van devotie tot Jesus Hart op deze of gene wijze in werking. Het verdient overigens onze opmerking, dat geen van al die bevoorregte zielen er ooit aan gedacht heeft, die uitmuntendste aller devoties tot eene geheel algemeene devotie te maken; nog meer, dat juist te *Paray-le-Monial*, waar de groote Apostel van Jesus

Hart weldra zou geroepen worden, geen spoor van eene bijzondere devotie tot Jesus Hart wordt gevonden. De reden lag in den wil Gods, die deze godsvrucht voor later tijden had weggelegd, en op zijnen tijd zijn bevoorregt werktuig zelf wilde kiezen en vormen.

IV. GEBED.

Was 't zalig Jesus! U te zien,
Voor Samaria's vrouw,
Ik zie U schooner nog misschien,
Als ik uw Hart aanschouw.
Zij zag dat godlijk Hart nog niet,
Waaruit ons 't levend water vliet.
Was 't zaliger toen Magdaleen
U zag aan 't heilig hout,
Och, zij ook heeft nog meer 't verleên,
De toekomst niet aanschouwd;
Zij zag nog niet dien heldenstoet
Door uwe Hartebron gevoed.
Was 't zalig wat uw lieving zag,
En niemand ligt als hij,
Toen hij aan uwen boezem lag
En rustede op uw zij,
Of toen hij met de blanke speer
Het Hart zag op'nen van zijn Heer.
Hij zag nog niet den breeden stroom
Van reine zielen, voor en na
Genaderd tot den Levensboom
Op 't Godgeheilgd Golgotha,
En weêr van daar, de wereld rond,
Gezaligd in uw Hartewond.
Zoo zien wij, Jesus, naar uw woord,
Dat wij ook zalig zijn,
Als 't oor, geloovend wat het hoort,
Niet oordeelt naar den schijn,
Maar op uw godlijk Hart vertrouwt,
En zoo op vaste steenrots bouwt.

Zoo hoort het : „Ga, uw zonde is weg.”
„Betrouw ! ik draag uw smart,”
Of vindt het op zijn doornenweg
In eens uw troostend Hart,
En ziet zich, God ! wat zoete gaaf,
Uw dankbaar kind, uw zaalgen slaaf.

Lof zij U dan, o minzaam Hart,
Dat immer nog ons leert,
En balsem hebt voor alle smart
En zoet met ons verkeert.
Lof U, en dank, en eeuwge min,
Trek mij uw open boezem in.

De eerste Vrijdag

der maand Augustus,

gewijd aan Maria's Hart, het kanaal tot
dat van Jesus.

I. Punten voor de meditatie.

De maand Augustus is bijzonder toegewijd aan het onbevleete Hart van Maria. Daar er geen betere weg is, om tot Jesus Hart te komen, en wij bovendien de allernuttigste beschouwingen vinden in het verband tusschen Jesus en Maria's Hart, zult gij u, dezen vrijdag, en deze maand, met die twee Harten te gelijk bezig houden. De volgende hoofdpunten kunnen u daartoe dienen.

I. *Maria brengt altijd tot Jesus.* Bij Maria en door Maria wordt Jesus gevonden. De H. Schrift leert zonneklaar deze algemeen bekende waarheid.

Maria draagt Jesus Hart nog niet lang onder het hare, of hare Nicht Elisabeth gevoelt er de werking van, bij den groet uit Maria's mond. En Joannes? Hij springt op van blijdschap, en wordt geheiligd nog vóór zijne geboorte, door den Heilige der Heiligen, dien Maria draagt.

De Wijzen uit het Oosten vinden het goddelijk Kind, maar niet anders, dan met Maria, zijne Moeder, en bij Maria; de Herders, die den stal, en allen die de krib bezocht hebben, vonden Jesus niet anders: altijd bij Maria.

Simeon voorspelde Jesus lijden, hij voegde er de prophetie der doorboring van Maria's Hart bij; en hij, zoowel als Anna, de prophetes, vonden Jesus door Maria en met Maria.

In Egijpte, in Nazareth, in den Tempel, te Cana vooral, was Jesus met Maria, zijne dierbare Moeder, en was zij de tusschenpersoon die tot Jesus bragt, de voorspreekster die zijn Hart deed werken.

Moet ik Golgotha noemen, en Joannes, en het kruis? waar eerst *haar* hart doorboord werd door het lijden, eer zij, met ons en voor ons, kon opzien naar het geopend Hart van Jesus.

Eindelijk, als de H. Geest wordt afgebeden, dien Jesus zou uitstorten in de harten der zijnen, ook dan weêr ontmoeten wij Maria te midden der Apostelen, en de Apostelen rondom Maria. En was het niet een der liefste geschenken van het goddelijk Hart, dat het Maria, zijne dierbare Moeder, een geruimen tijd aan de H. Kerk achterliet, eer Hij haar in het hoogste des hemels ging kroonen.

Bedank Jesus Hart voor zijne groote gave, en toon u die gave waardig, door een getrouw kind van Maria te zijn. Zoek eerst Maria, zoo gij Jesus wilt vinden. Alleen door haar Hart komt gij tot Jesus.

II. Overweeg verder, hoe de H. Kerk, zoowel door hare feestdagen en plegtigheden als mede door hare Leeraars en Heiligen dezelfde waarheid voorhoudt. Zoo is b. v. 1o. Maria's Hart, het moederlijk hart, niet alleen voor Jesus, maar ook voor ons, die door haar tot Jesus Hart geleid moeten worden. Zoo is 2o. dat moederhart het kanaal, waarlangs ons alle genaden uit Jesus Hart worden geschonken. Zoo staat 3o. Maria als voorspreekster voor ons in den hemel, en toont aan den Heer Jesus haar moederlijk Hart, gelijk Hij zijn goddelijk Hart en de voor ons ontvangen wonden aan den hemelschen Vader toont. (H. Bernardus.)

Van daar de reeds oude afbeelding van

Maria van het Harte, zoo als die te Lier in België reeds in de vorige eeuw werd vereerd. (Zie *Maandrozen*.) Van daar, in onzen tijd de devotie tot *Onze Lieve Vrouw van het H. Hart*, welke in eens al deze waarheden verduidelijkt en te binnen brengt. (Zie *Schat der harten*.) Wat toch leert het anders, dan: Jesus door Maria, of: door Maria tot Jesus. — Zoo er geen andere weg voor u is, tracht dan ook dezen zonder ophouden te bewandelen. Vereer Maria en Maria vooral in haar hart, om door haar tot Jesus Hart te komen.

III. In het bijzonder moet gij toch deze waarheid overwegen, dat wij juist *door Maria* tot Jesus Hart moeten komen, of (om het eens regt duidelijk voor u uit te drukken): dat Maria in de eerste plaats en meer dan iemand ons de devotie tot Jesus Hart heeft geleerd en blijft leeren; — ik zou haast gezegd hebben, dat Maria in den hemel de eerste *Zélatrice* en als de Koningin der *Zélateurs* van Jesus Hart moet genoemd worden. Niets is gemakkelijker te bewijzen.

Herinner u vooreerst het Leven der Zalige *Margareta-Maria*. Door wie werd zij tot Jesus gebracht? Door Maria. Maria genas haar herhaalde malen, onderrigtte haar, gaf haar het goddelijk Kind in de armen, zeggende: Zie hier dengene, die u komt leeren wat gij doen moet. In het beroemde visioen van den 2 Julij (dag

der Visitatie) wijst Maria haar Jesus Hart en verklaart met eigen mond de verpligtingen der Zalige. (Zie Maandrozen.)

Eene reeks van Heiligen getuigt hetzelfde. In eene verschijning der H. Maagd zag een boeteling den H. Ignatius tot Jesus Hart bidden, terwijl Maria eerst met hare hand Jesus zijdewond bedekte, later op 't gebed des Heiligen, de wond liet zien en er het heilrijk bloed der verlossing en vergiffenis uit wegschonk. (*Z. Junijmaand.*) — Even als de *Z. Margareta*, durfde de *H. Veronica de Giuliani* niet anders tot Jesus, dan door Maria bidden. Maria bad alstoen met haar; en de goddelijke Verlosser drukte op wondervolle wijze zijne H. wonden in de Heilige af, zoodat „vooral de lans haar het hart van de eene zijde tot de andere doorboorde,” gelijk zij zelve getuigt in haar Leven (*Duf. VIII. p. 246.*) De *H. Mechtildis* ziet te gelijk, even als Veronica, Jesus en Maria; Maria bezorgt haar den hemelschen bruidsring, Maria brengt haar tot Jesus Hart; Jesus leert haar verder dat heilig kleinood steeds in zijn H. Hart te reinigen, te vernieuwen, en in het daaruit gestroomde Bloed en water frisch en rein te bewaren. (*Rév. S. Mecht. IV. p. 391.*) — De Gelukzalige *Maria der Engelen* al evenzoo door Maria tot Jesus geleid, gevoelde al haren angst verdwijnen en werd door het Water en Bloed uit Jesus

zijde vloeiend besproeid. (Leven p. 43. Duf. III. p. 53.) De H. Gertrudis zag, onder anderen, hoe de H. Maagd het hoofd eener stervende Bruid van Jesus ondersteunde en het zoo rigtte, dat haar adem regtstreeks op het Hart van den aanbiddelijken Zaligmaker uitkwam. (Leven, V. H. X. Duf. I. p. 343.)

De Z. *Maria Villana* eens door Maria aan haar hart gedrukt, werd weldra tot Jesus gevoerd, die haar eene wond in het hart schoot, welke lang open bleef en nog na haren dood er in gevonden is. (Leven, Duf. VIII. 465.) Wij zouden nog vele andere Heiligen kunnen noemen, die op gelijke wijze, niet alleen in 't algemeen door Maria tot Jesus, maar ook in 't bijzonder tot Jesus Hart zijn geleid. Doch wat hebben wij meer noodig, dan Maria's eigen woorden en daden, al was het slechts in een enkel geval, om te zien, hoe wij door haar tot het goddelijk Hart worden getrokken, en Jesus en Maria's hart onafscheidbaar te zamen gaan. „Haar hart en dat van Jesus,— leerde zij immers de H. Birgitta, — waren als één. De stoot, die Jesus Hart doorboorde, doorboorde het hare, en toen Jesus in 't graf werd neêrgelegd, was het, of haar hart daar mede werd ingesloten.” —

Door Maria dus tot Jesus, — ziedaar uwen weg. Een anderen moogt gij niet zoeken; want een andere is er niet. God geve u, dien

weg te vinden. Doch gij, van uwen kant, tracht vooral in deze maand, uw best te doen, om dien hemelschen weg te zoeken. Zalig gij, zoo gij Jesus Hart weet te vinden, zalig reeds, zoo gij Maria vindt, die u onfeilbaar tot Jesus Hart zal brengen.

II. G E B E D

*bij wijze van Litanie, tot het allerbeminnelijkst
Hart van Jesus.*

(Uit Nilles II p. 734.)

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!

God, Heilige Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer!

Hart van Jesus, Zoon van den levenden God,
ontferm U onzer.

Zoon van de Maagd Maria,
Door den H. Geest gevormd,
Woonplaats der allerheiligste Drieëenheid,
Heiligdom van den menschgeworden God,
Bergplaats van het eindeloos kostbaar
bloed,
Zetel en werktuig van de heiligste aan-
doeningen,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

In welks magt alle menschenharten zijn,
Het volmaaktste van alle harten,
Magneet en middelpunt aller harten,
Hart volgens het Hart Gods,
Gode waardig en onbegrijpelijk Hart,
Den man der smarten,
Van 't begin af met smarten overladen,
In Gethsemane tot den dood toe bedroefd,
Met versmaadheden verzadigd,
Voor ondankbare menschen gestorven,
Met eene lans gewond,
Tot den laatsten druppel toe van uw bloed
berooft,
Middelpunt aller smarten, in ziel en
ligchaam geleden,
In de H. Eucharistie met ons blijvend,
In onze Tempels zoo dikwerf alleen gelaten,
Op onze altaren, door ongeloovigen en
ondankbaren miskend en mishandeld,
Veiligste schuilplaats tegen Gods gram-
schap,
Sterkte der kleinmoedige harten,
Veilige haven in de hevigste bekoringen,
Zalige woning der vrome zielen,
Ook voor de grootste zondaars geopend,
De laauwe harten ontvlammend,
Troost der ziel in dit ballingschap zwervend,
Geneesmiddel der zieken,
Beste teerspijze der stervenden,
Verborgten voor de wijzen dezer wereld,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Aan de kleinen geopenbaard,
Hart van onzen besten vriend en raadsman,
Hart van onzen Advokaat en Regter,
Hart van onzen Heer en Koning,
Hart van onzen Verlosser en Zaligmaker,
Hart van mijn eerstgeboren Broeder en
Bruidegom,

Hart van Jesus, Hart van onzen Vader, en meer dan onzen
Vader,
Hart volgens de begeerten van ons hart,
Hart van onzen Leermeester,
Allerootmoedigst Hart,
Allerzachtmoedigst Hart,
Alleropregtst Hart,
Allerbarmhartigst Hart,
Allergetrouwst Hart,
Langmoedig Hart,
Alleronschuldigst Hart,
Allermilddadigst Hart,
Regel en Toonbeeld van onze harten,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, ontferm U onzer, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, verhoor ons, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, spaar ons, Jesus.
Heer, ontf. U onzer! Christus ontf. U onzer!
Heer, ontferm U onzer!
v. Overtreders, keert terug tot het Hart.
r. En maakt u een nieuw hart.

ontferm U onzer.

G E B E D.

Zie neder, barmhartige God, op het Hart van Jesus uwen welbeminden Zoon, in wien Gij uw welbehagen hebt, laat U door de smarten van zijn H. Hart uit liefde voor ons verduurd, en door de voldoening voor ons U aangeboden, verzoenen, en verleen ons de vergiffenis der zonden die wij rouwmoedig vragen, onze harten ontvlammend door de liefde van Jesus Hart, opdat wij voortaan met een nieuw hart niet anders meer zoeken dan U, o God van ons hart, en ons deel in eeuwigheid. Amen.

III. VOORBEELD.

Onder de scharen van godvruchtige of heilige zielen, die door Maria tot Jesus Hart gebragt zijn, bekleedt eene arme maar heilige dienstmaagd, *Arnella Nicolas*, eene eerste plaats. Deze dienaress van Maria, ook *Armagila* genaamd, was de dochter van Geörg Nicolas en Francisca Reant, arme doch vrome landlieden te Vannes in Frankrijk. Nadat zij in verschillende huizen gediend had, kwam Arnella, 30 jaren oud, in de dienst eens edelmans te Vannes, waar zij de rest van haar leven doorbragt. In dezen nederigen stand was zij aller voorbeeld, niet slechts voor hen, die gelijk zij dienstbaar waren, maar ook voor hen, die een hooger stand bekleedden. God beloonde overigens de getrouwheid zijner vrome dienstmaagd op buitengewone wijze. Zelfs de grootste geleerden stonden verbaasd, bij eene dienstmaagd, die niet eens lezen kon, zoo verheven kennis van God en zoo groote gaven, als God zijn trouwste vrienden pleegt te geven, aan te treffen. Uiterlijk zag men aan

haar niets, dan eene bijzondere ingetogenheid, alsmede eene groote liefde voor de eenzaamheid en de stilzwijgendheid. In haar 60ste levensjaar werd de vrome Armella door een paard geslagen, langs hetwelk zij in een smalle straat moest voorbijgaan, en bragt daarna 15 maanden in groote smarten door, deels te bed, deels in een stoel, en dan meestal in een hoek van de keuken, waar zij de huiselijke zaken regelde of zich met anderen nuttigen arbeid bezig hield. Later kon zij weêr gaan, ofschoon enkel met krukken; en de smarten verlieten haar niet meer tot aan haren dood, die den 24 October 1671 plaats vond. — Deze Armella nu was eene uiterst ijverige dienaress van de Moeder des Heeren. Haar gewone leus was: „Wie Jesus bemint, mint ook zijne Moeder; en die Maria lief heeft, bemint ook Jesus.” Aanvankelijk durfde de ootmoedige dienstmaagd zich niet eens tot Jesus zelf wenden. Maar des te vuriger bad en smeekte zij Maria met heete tranen, haar toch aan Jesus voor te stellen en over te geven, en alles van haar weg te nemen wat zijn goddelijk oog mishagen kon. „Ik dacht, zeide zij, als ik eens de gunst der Moeder gewonnen heb, dan ben ik zeker ook bij den Zoon goed ontvangen te worden. Daarom deed ik dag en nacht mijn best, om Maria na te volgen. Gewoonlijk stelde ik mij voor, haar in het huishouden te Nazareth te zien, en acht te geven, hoe teeder en eerbiedig zij met Jesus omging; en trachtte dan naar dat voorbeeld hetzelfde te doen. Ik zeide dan: „ofschoon ik onwaardig ben hetzelfde te doen wat mijne Moeder doet, wil ik toch trachten U na te volgen.” Het huis, waarin ik woonde, scheen mij het huis der H. Maagd te zijn, en het was of ik de dienstmaagd van haar en haren Zoon was. Bij al mijne werkzaamheden in het huis en in de keuken handelde ik zoo, als of het voor hunne heilige personen geweest ware. Gij kunt dus ligt denken, hoe ligt en aangenaam mij de arbeid voorkwam. — Zulk

eene dienstmaagd mogt wel verhoord worden. Zij werd dan ook werkelijk door Maria tot Jesus geleid. Zij ontving zelfs het Kind Jesus van Maria's armen, vond Jesus te midden harer gereedschappen in de keuken, en werd eene der meest bevoorregte lievelingen van Jesus en Maria's Harten. Jesus opende geheel zijn Hart voor Armella; Armella plagt er veilig in te rusten. Op een vooravond van het feest van Maria-Lichtmis gevoelde zij eens op 't allerinnigst hoezeer zij in Jesus Hart leefde. „Ik was daarin, zeide zij, met zooveel liefde en vrijheid, dat ik die niet kon begrijpen. Ik was er geheel op mijn gemak, zoodat mij niets hinderde. Ik zag dat goddelijk Hart zoo groot en zoo ruim, dat meer dan duizend werelden er in zouden kunnen. Ook zag ik, dat allen, die er in wonen uit liefde, de ware vrijheid en een onuitsprekelijken vrede genieten.” Zij zag, bij dezelfde gelegenheid, dat de ingang in Jesus Hart zeer klein was; en het werd haar verklaard, dat dit beteekende, dat alleen de *kleinen* en *van alles ontblooten* in dit goddelijk Hart konden binnengaan. (Z. Junijmaand). Om kort te gaan, kunnen wij zeggen, dat deze goede Armella het toonbeeld van de goede dienstmaagd, ja van de heilige dienstmaagd heeten mag. Gelijk vroeger de H. Zita, leefde zij altijd met en voor Jesus. Ja, gelijk de Maagd in Nazareth, zoo trachtte zij, bij al haar huiswerk voor Jesus te leven; en dit gelukte haar zoczeer, met Gods genade, dat de Heer Jesus haar hart voor zich aannam, zijn goddelijk Hart voor haar openzette, en haar eene der grootste dienaressen van zijn H. Hart deed worden. (Ott. Marian. II. 2. 344. Duf. Trés. III. 46. Sendbote).

IV. TWEE HARTEN.

Droevig schouwspel! om de harten
 Weêr te vullen met genâ,
 Hangt der harten God en Koning,
 Naakt aan 't kruis op Golgotha!

Zie! uit de open handen stroomen
Bronnen vol genadebloed,
Uit zijn open handen vloeijen
Bronnen eindloos mild en zoet.
Uit zijn hoofd, vol scherpe doornen,
Vloeijen bronnen overal,
Uit zijn gansch doorkorven ligchaam
Vloeijen bronnen zonder tal.
En die bronnen vloeijen neder
Langs het fel gemarteld Lam,
Purprend kroon en troon en Koning
Op den wreedeu kruishoutstam ;
En die bronnen vloeijen verder
Op het brekend Moederhart,
Al die druppelen vergadrend
In haar Oceaan van smart.

Eindelijk sterft Hij, 't harte gevend
In onnoemelijke pijn,
Om voor ons de Bron des levens
En de dood des doods te zijn.
Nu ontspringt nog de eëiste Bronne,
Aller bronnen diepste Bron,
Uit het wreed doorstoken Harte,
Dat alleen nog bloeden kon.
Heilig vloeit zij : bloed en water,
Vreedzaam vlietend zonder smart,
Maar op 't zevenmaal doorstoken
Nu meëbrekend Moederhart.
En dat Moederhart gaat open,
En dat Moederhart lijdt meê,
Om die bronnen voort te stuwen
Over land en strand en zee.
En dat Moederhart blijft open,
Meëgenoot der hoogste smart,
Om aan allen 't Heil te schenken
Uit de Bron van Jesus Hart.

Zal ik weenen? — Neen ik jubel,
Mag ik leven, ik, het kind
Van die twee doorstoken harten
Waar ik 't heil en 't leven vind.

De eerste Vrijdag

der maand September,

toegewijd aan Jesus Hart, als den Koning
der Engelen en Zaligen.

—

I. Punten voor de meditatie.

Het is u bekend, dat al het aardsche, hoe groot ook, het menschelijk hart niet kan voldoen, evenmin als het zeewater den dorst kan stillen. De Heer der Harten heeft dit meermalen, en naar allen schijn, eenmaal op eene allertreffendste wijze voor ons uitgedrukt. Er is namelijk een H. tekst, welke men (naar het oorspronkelijke) aldus zoekt te verklaren: „God heeft alles op zijnen tijd gemaakt, en *Hij heeft de menschen de eeuwigheid in het hart gelegd*” (Eccl. 3, 11), dat is: het streven naar iets eeuwigs, iets onvergankelijks, is van het begin af, aan het menschelijk hart eigen; God heeft het hart zoo geschapen. Dit wist de Heer Jesus, en daarom is het zoo nuttig

nu en dan het oog en het hart wat hooger te verheffen, en aandachtiger toe te zien, op hetgeen Jesus Hart heeft weggelegd voor hen, die het liefhebben. Daar deze maand aan de *H. Engelen*, die bijzondere dienaren van Jesus Hart, is toegewijd, kan het te dezer gelegenheid het best geschieden.

I. Aanschouw dus in de eerste plaats het Hart van den verheerlijkten Jesus op zijn eeuwigen glorietroon in den hemel. Zijne volmaakte glorie kunt gij gewis niet zien; maar dit ziet gij des te volmaakter: het Lam Gods, en in Hem zijn Hart, is in den zichtbaren hemel het wezenlijk middelpunt. Verhef u een oogenblik, — zij het ook een weinig geholpen door eene levendige voorstelling, tot boven de maan, boven de zon, boven de sterren: en zie aldaar het verheerlijkte Lam tusschen de reien der millioenen Zaligen, tusschen de kooren der legioenen Engelen, zijn doorwond en voor eeuwig open Hart aan den hemelschen Vader vertoonen. Wij weten het: boven alles is God; maar ook Jesus is God. — Wij weten het: God zelf is als de Oceaan van het eeuwig Licht, waarin alles middelpunt, en nergens een omtrek is; maar de Heer Jesus is ook mensch, en alzoo niet slechts voor het hart, Hij is ook voor het oog zichtbaar. En daar Hij wederom ook God is, en zijn gewond Hart het *Har's Gods* moet heeten

en in eeuwigheid zal zijn, hoe zullen wij het anders noemen, dan het voor ons *zichtbaar* en eeuwig schitterend middelpunt? Aanschouw dan ook, hoe aller Engelen en Zaligen harten naar dat middelpunt hunne harten gerigt hebben; zie, hoe zelfs van de aarde de oogen, en harten aller Heiligen ten hemel snellen, om juist dáár in dat middelpunt de pijlen hunner liefdeakten te doen treffen; zie, hoe ook de lijdende kerk in 't vagevuur naar Jesus Harte opziet, en smartvol verzucht, om Hem spoedig in die glorie te mogen genieten. Zoo streven dus alle harten naar het Hart van den Heer Jesus, allen naar dat verheerlijkt en goddelijk middelpunt.

Onderzoek dus u zelve, of gij wel nu en dan op dat goddelijk Hart uwe oogen rigt; of gij soms den Zoon des menschen, even als Stephanus, aan de rechterhand der glorie Gods tracht te zien; of gij misschien dat Hart soms vergeet, dat u met alle liefde tot zich zoekt te trekken, en u nooit kan vergeten.

II. Het Hart van Jesus in den hemel is niet alleen aller harten middelpunt, het is insgelijks als de *Zon* des hemels, en de daar eeuwig vloeiende *Liefdebron*. „Daar immers, leert Joannes, is geen zon noch maan aan de onzen gelijk, — maar de Zon is er *het Lam*.” En de Bron des levens vloeit uit zijn troon

te voorschijn, — en Hij zelf is des Levens Bron. Dat alle *zegeningen en genaden* ons door Jesus, den eenigen Middelaar Gods en der menschen, geschonken, en ook derhalve aan zijn goddelijk Hart mogen toegeschreven worden, weet ieder Christen. Voor het oogenblik wijzen wij u echter vooral op den hemel. Gij moet dus thans in 't bijzonder denken aan het *Licht der glorie*, de *eeuwige vreugde*, het *genot der liefde*, hetwelk alles door middel van Jesus Hart aan de uitverkorenen geschonken wordt. De Heer Jesus heeft dit zelf op wondervolle wijze uitgedrukt, toen Hij zeide, „dat de goede en getrouwe knecht zal ingaan *in de vreugde des Heeren*.” Hij zegt niet enkel: de vreugde zal in u ingaan, of in uw hart binnengaan; maar gij zelf zult in de vreugde ingaan, in het Rijk der vreugde, als ware het een eeuwige Oceaan van blijdschap en glorie, die noch grond, noch oevers heeft. In dien zin zegt de *H. Bonaventura*, met het oog op de *H. Wonden*, en vooral op de *Hartewond* van Jesus: „Ziet, de schat der goddelijke wijsheid en eeuwige liefde is open; ga er dus in door de opening der wonden, en gij zult met groote kennis allen lust genieten.” (Stim. D. Amor.) In dien geest schreef de *Z. Margareta-Maria*: „Jesus Hart werd mij eens voorgesteld meer schitterend dan de *Zon*. Het bevond zich te midden der vlammen zijner zuivere liefde; Seraphijnen omringden

„het en zongen in wondervolle harmonie: „*De liefde zegepraalt, de liefde geniet; de liefde van het H. Hart is de Bron der blijdschap.*” Met andere woorden: *glorie! blijdschap! liefde!* (Vie p. 76). Even schoon is het visioen van de H. Francisca van Rome, op het feest zelf van *Alle Heiligen* aanschouwd. Zij zag, hoe uit de wonden van Jesus, en vooral uit de *H. Zijdewonde* een stroom van licht uitging, die den geheelen hemel en al de hemelingen bestraalde. Vooral op hen, die door eene groote liefde tot God hadden uitgemunt, schoten de gloriestralen uit het *Hart* van Jesus neêr, terwijl eene stem door den hemel weêrklonk: „*Ik ben de getrouwe liefde.*” (Ginth. p. 395.)

Gewis, dat is Hij. Hij, die zooveel gedaan, zooveel geleden heeft om u de goedheid van zijn minnend Hart te bewijzen, Hij kan niet ongetrouw zijn in het beloonen zijner getrouwen. Mijn God! indien er dan zooveel goeds hier op aarde door uwe Liefde geschonken wordt, zelfs aan hen die U niet willen dienen, wat zal uw Hart niet uitvinden, niet geven, aan hen, die U gediend hebben tot den dood!

Wie zou niet ijveren voor het zoo verheven en verheerlijkte Hart van den Godmensch, Jesus! Maar wie ook niet streven naar de glansrijke kroon, welke het voor ons in den Hemel gereed houdt?

II. GEBED

bij wijze van Litanie tot Jesus Hart

(Nilles II. p. 750.)

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!

God, H. Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer!

Jesus, zachtmoedig en nederig van harte,
ontferm U onzer.

Hart van Jesus, volmaakt beeld der goddelijke
liefde, ontferm U onzer.

Oorsprong der goddelijke liefde,

Kort begrip van alle goed,

Werkplaats der zaligheid,

Bezielde hemel,

Waardige woonplaats der H. Drievuldig-
heid,

Bewaarplaats des levens,

Oceaan van genaden,

Koning der harten,

Middelpunt der zielen,

Voortdurend brandoffer der liefde,

Holte in de steenrots,

Heilig der Heiligen,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, Arke des verbonds, ontferm
U onzer.

Stad der zonne,

Kostbare parel,

Verborgen schat,

Tuin van lusten met doornen omringd,

Toevlugt der zondaren,

Eeuwig heil der bedrukten,

Leven der regtvaardigen,

Gelukzaligheid der Heiligen,

Wees ons genadig, spaar ons Jesus,

Wees ons genadig, verhoor ons Jesus,

Van een dubbel hart, verlos ons Jesus,

Van een versteend hart,

Van een hoovaardig hart,

Van een ligtzinnig hart,

Van een onboetvaardig hart,

Van de verwarring en benauwdheid des
harten,

Van de verblindheid des harten,

Door uw Hart van liefde gloeiend,

Door de opregtheid van uw allerzuiverst

Hart,

Door het bitter lijden van uw bedroefd Hart,

Door de wond van uw doorboord Hart,

Door de smarten van uw stervend Hart,

Door de majesteit van uw goddelijk Hart,

Door de barmhartigheid van uw allerzoetst

Hart,

Door de getrouwheid van uw standvastig

Hart,

ontferm U onzer.

verlos ons Heer.

Hart van Jesus,

Hart van Jesus, door het geduld van uw smartvol Hart, verlos ons Heer.

Door het bloed en water van uw doorboord Hart, verlos ons Heer.

Door het kruis, de doornen en de vlammen van uw Hart, verlos ons Heer.

Door den schat van uw allerrijkst Hart, verlos ons Heer.

Hart van Jesus, Wij zondaren, wij bidden U verhoor ons.
Dat ons hart niet geneigd zij tot het kwaad,
wij bidden U verhoor ons.

Hart van Jesus, Dat wij U van ganscher harte beminnen,
wij bidden U verhoor ons.

Hart van Jesus, Dat wij geheel volgens uw Hart zijn,
wij bidden U verhoor ons.

Hart van Jesus, Dat wij nooit traag zijn van harte,
wij bidden U, verhoor ons.

Hart van Jesus, Dat wij met alle zorg ons hart bewaren,
wij bidden U, verhoor ons.

Hart van Jesus, Dat wij één hart en ééne ziel zijn,
wij bidden U, verhoor ons.

Hart van Jesus, Dat God den Geest zijns Zoons in onze harten zende,
wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm u onzer.

Christus hoor ons ! Christus verhoor ons.

- v. Jesus, zachtmoedig en nederig van harte,
r. Maak ons hart volgens het uwe.

G E B E D.

Zie neder, barmhartige God, op het Hart van Jesus, uwen welbeminden Zoon, in wien Gij uw welbehagen hebt, laat U verzoenen door de smarten van zijn H. Hart uit liefde tot ons verduurd, en door de voldoening voor ons U aangeboden; verleen ons de vergiffenis onzer zonden, welke wij rouwmoedig afsmeeken, en ontvlam onze harten door de liefde van Jesus Hart, opdat wij voortaan vernieuwd van harte niets anders zoeken dan U, o God van ons hart en ons deel in eeuwigheid. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

III. VOORBEELD.

Vele Heiligen hebben den Heer Jesus, ook reeds toen zij nog op aarde leefden, in de glorie gezien, en geleerd hoe Hij de Koning aller harten is. De boven aangegeven voorbeelden leeren het ons duidelijk. Wien is het overigens onbekend, hoe zij ons Jesus Hart als den Koning van hun hart hebben voorgesteld. „O, wat wensch ik vurig, zegt b. v. de H. Franciscus van Sales, het Hart van den Zaligmaker, als Koning van alle harten.” (B. IV. Br. 69.) „Zijn Hart is groot, zegt hij elders, het wil, dat het onze er in geplaatst worde.” (Br. 54.) En hij houdt niet op allen aan te sporen, om hunne harten te plaatsen in het Hart van dezen onsterfelijken Koning der eeuwen, ten einde alleen voor Hem te leven. (Vie II. p. 368.) Niet anders hebben de andere Heiligen gewenscht

en gesproken. Is het wonder, dat zij in den hemel in Jesus Hart hun lust vinden, en Het nu als het middelpunt aller harten vereeren.

De il. Gertrudis werd eens op den vooravond van Kersmis naar den geest verrukt. In haar geestvervoering zag zij Jesus zacht rustende in den schoot des Vaders, terwijl de verlangens van hen, die dit feest met godsvrucht wilden vieren haar voorgesteld werden als een ligte nevel. De Zaligmaker, vol zoetheid, liet uit zijn aanbiddelijk Hart een licht uitstroomen, dat zich over dezen nevel verspreidde. Door dit zinnebeeld toonde Hij aan allen, die deze heilige begeerten koesterden, den weg, die tot Hem geleidt. De personen, die zich aan de gebeden van anderen hadden aanbevolen, werden geleid en ondersteund door anderen, die haar bij de hand schenen te houden. En door middel van het goddelijk licht dat uit Jesus Hart voortkwam, gingen zij regt op Hem aan, zonder af te dwalen. (Vie. IV. I. p. 1.) De H. Angela van Foligno zag eens den heer Jesus bij eene processie. „Ik zag, zegt ze, hoe mijne geestelijke kinderen Jesus naderden en zijne H. Zijde kusten, terwijl Jesus zeide: „Ik ben het, die de zonden der wereld wegneem...! Dit bloed, dat gij uit mijne wonden ziet vloeijen, is het bad der ware zuivering; dit bloed is de prijs uwer verlossing geweest; dit hart is de woning, waarin gij uw verblijf moet vestigen.” (Vie p. 117.) Hoe de Engelen den Heer Jesus en zijn H. Hart omringen, leeren wij uit het leven der Z. Margareta; hoe zij de ziel vertroosten, door haar te wijzen op Jesus Hart, uit het leven der Z. Lidwina van Schiedam. „Vrees niet, zegt haar de Engel, de Heer zal u vertroosten; Hij heeft gezegd, zij zal weêr op mijn Hart rusten.” (Vie p. 85.) Leeren wij van de Zaligen en Heilige Engelen met Jesus om te gaan, wij zullen van zelf vinden, dat Jesus zoowel voor onze harten als voor de hunnen, de eeuwige Koning en het hemelsch middelpunt is.

IV. GEBED.

Hoe groot is uw glorie
In de eeuwge victorie,
O goddelijk Hart!
't Is waar, voor uw strijden
En nameloos lijden
In zeeën van smart;
Maar ook, welk een luister
Na 't akelig duister
Van Golgotha's kruis,
Nu thans ge moogt pralen
In de eeuwige zalen
En 't hoogst van Gods huis.
'k Zie duizend legioenen
Ontelbre millioenen
Geschaard om uw troon,
'k Hoor Engelen met Engelen
Het zegelied mengen
Voor 't Hart van Gods Zoon.
Ik zie U als Koning
In de eeuwige woning
Van alles wat leeft,
Ik zie U, de vlieten
Der glorie genieten
Daar alles naar streeft.
Ik zie uwe wonde,
De vrucht onzer zonde,
Tot Zonne gemaakt,
Die alles doet bloeijen,
Wat heilig wil groeijen,
Door liefde geblaakt.
Ik zie U, mijn glorie!
Ook mijne victorie •
Bewerkend door smart,
Ten einde ik moog leven
En enkel moog streven
Mijn God, naar uw Hart.

Hoe schoon dus uw lulster !
Hoe boeiend uw kluister !
Hoe trekkend dat Hart !
Dat allen, die leven,
Om 't hart U te geven,
Tot middelpunt werd.
Wees zalig, o Heere !
Uw Harte regcere
In 't hoog hemelsch hof!
Maar kent gij de pijn,
Gedenk ook de mijne,
En loon mijnen lof.

De eerste Vrijdag

der maand October,

gewijd aan Jesus Hart in de geheimen van
den H. Rozenkrans.

I. Punten voor de meditatie.

Jesus Hart in de Geheimen van den Rozenkrans, dat is, met andere woorden: een kort begrip van Jesus leven en lijden. Overweeg dus deze maand, in vereeniging met de H. Maagd en al hare vereerders, ten minste in het kort de hoofdgeheimen van onzen H. Godsdienst, die gij u dagelijks bij het Rozenkransgebed voorstelt. Jesus Hart is er ligt in te vinden; en zoo gij Het hier aandachtig zoekt, zult gij het altoos bij u zien. (1)

(1) De Briefjes van den Levenden Rozenkrans ontwikkelen dezelfde gedachten. (Ze zijn te verkrijgen bij de Zélatricea van Maastricht.)

I. *Jesus wordt ontvangen door de H. Maagd Maria.* Herinner u het begin van het verheven Evangelie van den H. Joannes. „*In het begin was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God.*” Door Hetzelve is alles gemaakt. Door Hetzelve leeft al wat leven heeft. Het Woord zelf is *het leven*. „*En het Woord is vleesch geworden en heeft onder ons gewoond.*” Welk eene zoete en troostrijke gedachte! God beminde ons van alle eeuwigheid. In dat opzigt kan men overdragtelijk spreken van *Gods Hart*. Maar God had toch, in den gewonen zin, nog geen hart aan het onze gelijk tot het zijne aangenomen. Dit geschiedt nu door het aanbiddelijk Geheim der Menschwording. Vooral ook in dit opzigt is het een *Geheim des Harten*. Aanbid Jesus Hart in Maria, en bedank meer dan hartelijk voor zulk eene gave.

II. *Jesus door Maria Maagd gedragen* bij haar bezoek aan Elisabeth. Bij Jesus en Maria's komst wordt Elisabeths hart vervuld van den H. Geest; wordt Joannes geheiligd reeds voor zijne geboorte; terwijl Maria zelve juicht en van blijdschap vervoerd is in God haren Zaligmaker. Overweeg, hoezeer Jesus Hart op uw hart werken moet, als Hij tot u komt in de H. Communie. Hij is dan even waarachtig bij u, ja in u, als Hij eenmaal op aarde was. Eene inniger vereeniging met Jesus Hart

kondt gij niet uitdenken. Leg de hand op uw hart en zeg aandachtig : „mijn God is hier.”

III. *Jesus door Maria Maagd gebaard.* Aanbid het goddelijk Hart in de kribbe van Bethlehem, overwegend, hoe groot Gods liefde is, die u zulk een Hart als het zijne *schenkt*; het u schenkt op zoo teedere en aandoenlijke wijze; het van den aanvang af tot u doet *spreken*, door zijn stilzwijgen zelf, en zijne betraande oogjes, in een stal en in eene krib. Oefen u vooral in eene heldere voorstelling van hetgeen gij in Bethlehem ziet. Houd dat beeld, bij het bidden van dit tientje, aandachtig voor den geest.

IV. *Jesus Hart in den Tempel opgedragen.* Overweeg de *waarde* van dit geschenk in de oogen des hemelschen Vaders; de *liefde* waarmede Jesus zijn Hart opoffert voor u; de *dankbaarheid*, die Hij van u vraagt als tegengeschenk. Denk hierbij aan Maria's Hart, even als dat van Jesus, geofferd, om eenmaal even als het zijne met een zwaard van droefheid doorboord te worden. Jesus Hart zal zijn als het *licht* voor de volken, de glorie van Israël, doch tevens tot een teeken, dat *tegengesproken* zal worden; Maria's Hart het kanaal om tot Jesus Hart te komen. De verspreiding der devotie tot Jesus Hart zal altijd door dezen of genen tegengewerkt of tegengesproken worden. Let op Simeons voorspelling en laat u niet afschrikken.

V. *Jesus in den Tempel wedergevonden.*

Beschouw van Maria's en Josephs harten 1. de *droefheid* bij het verlies van Jesus, 2. den *ijver* om Hem te zoeken, 3. de *blijdschap* als zij Hem vinden. Overweeg van Jesus Hart 1. den *lust* om te werken voor zijn hemelschen Vader; 2. de *bereidvaardigheid* om alles voor God te verlaten; 3. de *onderdanigheid* aan zijne ouders in alles, wat zij van Hem vragen. Hoeveel kunt gij hier leeren. Leer vooral Jesus zoeken in den Tempel, bij de H. Mis, enz.

VI. *Jesus Hart tot stervens toe bedroefd* en beangst, doet den Verlosser water en bloed zweeten. Het is allergevoeligst, draagt de zonden der geheele wereld, ziet allerduidelijkst voor zich het smartvolst lijden en den schandelijksten dood, — en toch bidt het: *Fiat! Vader! Uw wil geschiede!* O mogt dat woord van Jesus Hart altoos in uw hart en op uwe lippen zijn. Het is een balsem in alle smarten.

VII. *Jesus wordt wreed gegeeseld.* Zijn goddelijk Hart gevoelt innig dien vreeselijken smaad. Het klopt angstig bij die snijdende pijnen. Het is bereid, tot den laatsten slag toe te ontvangen, en houdt niet op zijn troostzoekend oog op u te vestigen. Hoe ziet gij Jesus aan? Wat zegt dat bitter lijdend Hart tot het uwe? Welk een schouwspel!

VIII. *Jesus wordt met doornen gekroond,* en als Koning bespot. Welk hart is ooit zoo-

zeer miskend? Welk hart zoo onwaardig behandeld? — Toch zwijgt het, en blijft u aanzien, om uw hart voor het zijne te vragen. Wat geeft gij weder? vooral zoo gij u met hoovaardigheid kroont en Jesus doornenkroon vergeet.

IX. *Jesus wordt met het kruis beladen.* Hij drukt het met *liefde* aan zijn Hart. — Hij neemt het met *moed* op de schouders. Hij *draagt* het te midden der moordenaars, en laat het niet meer los, zelfs dan niet als Hij er onder bezwijkt. Hoe hartroerend zijn overigens zijne blikken, zijne zuchten en zijne woorden tot zijne Moeder, tot Veronica, tot de Jerusalemsche vrouwen! Wat gevoelt uw hart, bij het dragen uwer kruisjes? Waar is uw moed?

X. *Jesus sterft op het kruis.* Zijn Hart geeft u zijne *Moeder*. Het geeft u zijne *laatste lessen*. Het geeft u *geheel* zich zelf, door zijn leven voor u te geven. Elk woord is als een liefdeschicht van zijn Hart. Elke zucht, tot den laatsten toe, als een nieuw zegel op zijn eeuwig Testament gedrukt. Zijn Hart bezwijkt, het uwe is genezen. Hij sterft; de hemel is geopend. En opdat gij zekerder en veiliger dien hemel zoudt binnengaan, wijst Hij u den weg, nog na zijn dood op nieuw, door *zijn Hart* te laten openen, en het eeuwigdurend bewijs zijner liefde in zijn binnenste te laten

zien. — Vooral dit tafereel moet altoos levendig voor uwen geest blijven. Nog eens: oefen u in al deze voorstellingen.

XI. *De verrijzenis van Jesus.* Overweeg, hoe Jesus de H. Zijdewond in zijn Hart bewaart 1. als een *zegeteeken*, wegens al de smart door zijn Hart geleden, 2. als een *herinneringsteeken*, dat Hem tevens aan zijne liefde en onze ondankbaarheid doet denken. 3. Als een teeken zijner eidelooze *barmhartigheid*, dat Hij mede aan den hemelschen Vader ter uwer gunste zal vertoonen. Rigd dikwijls uw hart en oog op het verheerlijkt Hart van Jesus, en juich om zijne glorie. In Gods Naam, hef uw hart omhoog, en zie!

XII. *Jesus hemelvaart* herinnere u 1. het nu zalig en juichend Hart van Jesus. 2. Het Hart Gods nu als het zichtbaar middelpunt des hemels geworden in Christus Jesus. 3. Jesus Hart zich zelf aan den eeuwigen Vader vertoonend, om voor uw hart vergeving en genaden af te smeeken, „*daar Hij nu altijd leeft, om tusschen beide te komen voor ons.*” Tracht zoo te leven, dat uw omgang in den hemel zij; en nog eens: aanschouw Jesus Hart in den hemel.

XIII. *Jesus zendt den H. Geest*, en toont alzoo 1. Hoe Hij zijn woord en de beloften zijns Harten gestand doet. 2. Hoe zijn Hart ook in den hemel aan u denkt. 3. Hoe Hij

uw hart tot zich wil trekken, door zijne grootste gave, den H. Geest, dien Hij uitstort in uw hart. — Zorg altoos de heiligmakende genade in uwe ziel te bewaren. Door en in dien schat bezit gij het Hart Gods.

XIV. *Maria's opneming ten hemel.* 1. opdat het Moederhart te gelijk met Jesus Hart uw voorspraak zou wezen; 2. ten einde dit hart een eerste bewijs worde voor de waarheid van Gods beloften: „*hunne harten zullen leven in eeuwigheid.*” 3. Opdat gij voortaan altoos door Maria's Hart tot Jesus Hart zoudt gaan. Let op deze hoofdgedachte bij het bidden van den Rozenkrans.

XV. *Maria in den hemel gekroond.* 1. als *Koningin* der harten, zoo als Jesus der harten Koning is; 2. als *toonbeeld* der getrouwe harten, die de deugden van Jesus Hart hebben nagevolgd; 3. als *middelares* tusschen Gods Hart en het onze, die ook ons hart tot God zoekt te trekken. Tot wie zult gij beter gaan, zoo gij Jesus Hart vinden en zeker bezitten wilt?

Zijn deze punten te talrijk en te veelomvattend voor één dag, verdeel ze voor de gansche maand, doch vergeet niet er deze maand in 't bijzonder over na te denken. Als gij er u eens aan gewend hebt, zult gij uw Rozenkrans met den grootsten lust bidden.

II. G E B E D

bij wijze van litanie ter eere van Jesus Hart.

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, Hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!

God, H. Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

Hart van Jesus, uit de Maagd Maria geboren,
ontferm U onzer.

Heiligdom der godheid,

Tempel van heiligheid,

Zetel van Gods grootheid en majesteit,

In wien alle schatten der wijsheid en

wetenschap zijn,

Troon der liefde Gods,

Bron van alle genaden,

Vrede en verzoening der zondaren,

Bron der wateren, die springen ten eeu-

wigen leven,

Levende, heilige, Gode behagende offer-
ande,

In wien de Eeuwige Vader zijn welbe-
hagen heeft,

Allerzachtmoedigst Hart,

Allerrootmoedigst Hart

Allergehoorzaamst Hart,

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, Allerzuiverst Hart, ontferm
U onzer.

Onuitbluschbare vuurgloed van liefde,
Oceaan van goedheid,
Afground van barmhartigheid,
In den tuin door bloedig zweet verzwakt,
Aan den wil uws eeuwigen Vaders onder-
worpen,

Met versmaadheden verzaad,
Om onze misslagen getroffen,
Tot den dood toe gehoorzaam,
Met bitterheid in uw doodstrijd vervuld,

Hart van Jesus, Door de smarten van het gansche lig-
chaam gepijnigd,

Met eene lans doorstoken,
Op het kruis van bloed uitgeput,
Slagtoffer der verzoening voor ons op
het kruis-altaar,

Hart van Jesus, Ook nu nog in het H. Sacrament door
ondankbaren verscheurd,

Toevlugt der zondaren,
Sterkte der regtvaardigen,
Troost der bedrukten,
Kracht der bekoorden,
Schrik der duivelen,

Heiligmaker der harten,

Volharding der goeden,

Rust der heilige zielen,

Onze toevlugt in de bedrukking,

Zaligheid van hen die op U hopen,

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, Hoop der stervenden, ontferm
U onzer.

Hart van Jesus, Vreugde der zaligen, ontferm
U onzer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, spaar ons, Jesus!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, verhoor ons, Jesus!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, ontferm U onzer, Jesus!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons.

v. Hart van Jesus, brandend van liefde
tot ons ;

r. Ontvlam ons hart van liefde tot U.

G E B E D.

Al de begeerten en verlangens van onze harten, o Jesus, leggen wij in de H. wond van uw H. Hart, en wij smeeken U ootmoedig door uwe eindelooze goedheid, vereenig onze harten voor eeuwig met het uwe, opdat wij voor U leven en in U sterven. Die leeft en heerscht in alle eeuwen. Amen.

III. VOORBEELD.

De *H. Mechtildis* sprak eens terwijl zij de H. Mis hoorde, tot den goddelijken Zaligmaker : „ O mijn Welbeminde, leer mij de kunst om U te loven.” Jesus antwoordde : „Aanschouw mijn *Hart* ? Alstoen zag zij uit het Hart van den Verlosser eene prachtige roos te voorschijn komen, die vijf bloembladen had

en de gansche borst bedekte; waarbij de Heer tot haar sprak: „Loof mij in mijne vijf zintuigen, welke beteekend worden door deze Roos.” De Heilige begreep hieruit hoe zij den Heer moest loven wegens het gebruik van zijne oogen. Altoos ziet hij den mensch aan gelijk de vader zijn teerbeminden zoon; in plaats van gehoor te geven aan eene billijke verontwaardiging, behandelt Hij hem als vriend en noodigt hem minzaam uit zich in Gods armen te werpen. — Zij moest Hem verder loven wegens het zintuig des gehoors; want zijn oor is altijd open om de klagten der ongelukkigen te hooren, en dier stem en verzuchtingen zijn Hem aangenamer dan de gezangen der Engelen. Wat den reuk betreft, de Heer heeft een bijzonderen trek tot den mensch, welke zijn Hart beweegt om in hem zijn geluk te zoeken; want de mensch zou nooit zijn lust in het goede zoeken, als hij niet door de genade Gods voorkomen werd; ook zegt de H. Schrift, dat God zijn lust vindt in het wonen met de menschenkinderen. Voor den smaak, is te letten op de overzoete wijze, waarop Hij zich zelven geeft in het H. Sacrament, waarin Hij de allerzoetste spijs der zielen wordt, en zich zoo innig met de ziel vereenigt, dat zij op hare beurt, als vereenzelvigd met Hem is. Wat eindelijk het gevoel aangaat, geve men acht op de wijze waarop de liefde Hem heeft vastgehecht aan het kruis, de nagelen in zijne handen en voeten borend en de lans in zijne zijde drukkend. En even als de christelijke ziel door de onvergelykelijke smarten met Hem is vereenigd, zoo is ze nu ingedrukt in zijne voeten, zijne handen en zijn Hart met eene onuitsprekelijke liefde, die haar voor immer beletten moet Hem ooit weêr te vergeten. (H. Mecht. B. III. 42.)

Leeren wij hieruit onze zintuigen te heiligen ter eere van Jesus *H. Hart*. Oefen u ook bij het bidden van den Rozenkrans in de beschouwing van het goddelijk Hart van Jesus. Gij zult dan niet slechts ééne

Roos, maar talrijke Rozen, zoowel op dat goddelijk Hart, als ook in Jesus H. handen en voeten vinden. De Geestelijke Rozen, die gij op die wijze aan Jesus door Maria aanbiedt, zullen dan den Hemel dubbel aangenaam, voor u dubbel zoet en heilzaam zijn.

IV. GEBED.

Mijn Jesus, welke schoone Rozen,
Die ik op uwen Kruisweg vind,
Als onder duizend uitgekozen
Voor U, mijn goddelijken Vrind,
Door 't hart te geven
In dit leven,
Tot dat het U voor eeuwig mint.

Wat schoone Rozen voor uw Harte,
Voor U en 't meest beminde Hart,
Dat in uw vreugde en in uw smarte
En in uw glorie 't eerste werd,
Om ons te leiden
Tot U beiden
Door 't wislend lot van vreugde en smart.

Wat Rozen, die de ziel verrukken,
In Nazareth, in Bethlehem.
Of, als ze ons zaalgen, onder 't plukken,
In 't aardsch of 't hoog Jerusalem,
Waar hooger kringen
Met ons zingen
Op hemeltoon met Engelenstem.

Wat Rozen, waar wij alle kleuren
Der heiligste aller harten zien,
Waarmeê wij alle deugdengeuren
Aan Jesus en Maria biên,
Terwijl zij blozen
Als wij poozen
Bij 't tellen van ons vijfmaal tien.

O Rozen, schat van Onzen Vader
En onzer Moeder, weest gegroet!
En brengt ons die twee Harten nader,
Die ons hart in uw pracht ontmoet,
En, wilt ge gloeijen,
Laat ons bloeijen
Der Maagd ter eer door Jesus Bloed!

De eerste Vrijdag

der maand November,

toegewijd aan Jesus Hart, als den Trooster
der geloovige zielen.

I. Punten voor de overweging.

Wij zeggen niet te veel als wij Jesus Hart, en in 't algemeen de devotie tot Jesus Hart, een bijzonder middel ter vertroosting der arme zielen in het vagevuur noemen. Het volgt in de eerste plaats uit den aard der devotie zelve.

I. Immers. 1o. Jesus Hart is het *allerbarmhartigst* Hart. Hoe zou het niet naar alle middelen uitzien, om de schatten zijner barmhartige liefde dáár uit te storten, waar juist de barmhartigheid het eerst en het meest gevorderd wordt? Die arme zielen toch moeten wel lijden, maar kunnen door het lijden niets voor zich verdienen. Overweeg dus die eidelooze barmhartigheid Gods en roep haar in voor de lijdende zielen.

20. Jesus Hart is het Hart van den besten en getrouwsten aller *vrienden*. Hoe zou dat vriendenhart diegenen kunnen vergeten, die nu gewis zijne vrienden, en voor eeuwig zijne vrienden zijn. Herinner Jesus de vriendschap, welke de geloovige zielen ten zijnen opzichte gekoesterd hebben toen zij op aarde leefden.

30. De devotie tot Jesus goddelijk Hart is bovendien eene devotie, die Jesus zelf ons op eigenaardige wijze gegeven en geleerd heeft. Zij is, naar zijn eigen verklaring, eene Hem alleraangenaamste devotie. Zij maakt, op de zoetste en krachtigste wijze, dat wij zelve, die haar beoefenen, eeuwige vrienden van den goddelijken Verlosser worden. Wat zullen wij dan aangener aan Jesus kunnen geven, dan juist de beoefening van *deze* devotie? Heeft Hij overigens niet al de schatten van zijn Hart aan zijne Vereerders beloofd? En is niet juist deze godsvrucht door den Heer der godsvrucht zelve als de devotie voor *onze tijden* en als het krachtigst redmiddel tegen alle kwalen geschonken? — Het H. offer der mis, — de wezentlijke en geestelijke Communie, — de gedachtenis van Jesus lijden, — zijn die allen niet juist de voornaamste hulpmiddelen, waardoor wij de geloovige zielen des Vagevuurs kunnen troosten; en zijn zij niet tevens in het innigst verband met de devotie tot het H. Hart van Jesus? —

Beijver u derhalve de *gewone* oefeningen ter eere van het aanbiddelijk Hart met bijzondere godsvrucht te verrigten. Draag er eenigen van voor de geloovige zielen op. Gij kunt niets nuttiger doen voor haar, niets heilzamer voor u zelve. Beveel vooral aan het minnend Hart van Jesus die zielen, die zijn goddelijk Hart het vurigst vereerd hebben; die, welke het meest vergeten worden; en die, welke op aarde medeleden van het Apostolaat des Gebeds en het Aartsbroederschap van het H. Hart geweest zijn.

II. Doch laat ons den aard en de natuur der devotie niet alleen, maar ook de Heiligen hooren, die ons de gevoelens van het goddelijk Hart nog duidelijker doen kennen.

1. „Wat offer ik U op, o Heer! — zoo vroeg eens de H. Mechtildis, — als ik tot U bid voor de geloovige zielen des vagevuurs?” „Dan offert gij mij, antwoordde Jesus, een wijn, die de vreugde in *mijn Hart* brengt, dewijl gij u die zielen aantrekt, die ik zoo teeder bemin, ten einde zij spoediger hunne bevrijding mogen verwerven.” (S. Mecht. Rev. II. p. 168.) Erkent gij in die liefderijke woorden den *vriend der zielen* niet; of zult gij dien zoeten wijn aan zijn goddelijk Hart weigeren? Denk er dan wèl aan: uw gebed voor de afgestorvenen is een der aangenaamste offers, die gij uws Jesus Hart kunt aanbieden.

2. Bij eene andere gelegenheid vroeg dezelfde Heilige aan eene ziel des vagevuurs, die haar verscheen: „wat toch de lijdende zielen der zuiveringsplaats wel het meeste van ons vragen?” En het antwoord luidde: „Het *H. Sacrificie* der Mis; de *aalmoes* en een *zuiver gebed*.” „Wat is dat, een zuiver gebed?” vroeg de Heilige. En haar werd geantwoord: „dat is zulk een gebed, dat uit een zuiver hart voortkomt.” „Toch, — werd er bijgevoegd, — ook een zondaar, zoo hij berouw heeft, en biechten en zich beteren wil, kan zóó bidden, dat zijn gebed als een reine stroom in *Gods Hart* vloeit, en wondervolle vruchten voortbrengt.” (Duf. Très. VI. 327.) — Is het nu niet de devotie tot Jesus Hart, die ons het best leert, zuiver te bidden, met een rein hart aalmoezen te geven, het H. offer der Mis met warme godsvrucht bij te wonen en op te dragen? De devotie tot Jesus Hart is derhalve een der krachtigste middelen, om de lijdende zielen bij te staan.

3. Een ander voorbeeld en les geeft de Z. Lidwina van Schiedam in ons vaderland. De Engel, die haar verscheen, geleidde haar dikwijls naar Golgotha, naar den Olijfberg, naar den Thabor. Doch wien liet hij haar overal vinden? Haren Jesus; en in Hem, *het goddelijk Hart*, dat zij herhaaldelijk mogt zien en omhelzen. En waar bragt haar dan

de Engel, ook wederom in Jesus gezelschap henen? Naar het vagevuur; om aldaar voor de vrienden van Jesus te leeren bidden, en het Hart van Jesus, door de bevrijding zijner lievelingen te vertroosten. (Vie, Duf. VIII. 294). Wat een treffende les voor de op aarde levende vrienden van Jesus!

4. Hoe de Z. Margareta, de groote Apostel van Jesus Hart over de Devotie tot het Hart des Zaligmakers dacht als over een *nieuw en alvermogenend middel* om de zielen der afgestorvenen te troosten en te verlossen, is bekend en zullen wij straks nader aantoonen. Voegen wij er hier nog het voorbeeld bij van Zuster *Maria-Gabriël Morant*, Religieuse der Visitatie te Moulins. Zij vroeg aan de Z. Margareta-Maria, haar tot gezellin te nemen in de devotie tot Jesus Hart. De Gelukzalige schreef haar derhalve over de eindelooze goedheid van Jesus (Brief 50 p. 99), en Zuster Gabriël offerde al hare verdiensten en goede werken, even als de Gelukzalige Margareta, om te voldoen voor de geloovige zielen des vagevuurs. (Vie de la Bienh. II. p. XXI.)

Leer uit al deze lessen en voorbeelden, uwe gebeden en oefeningen te vereenigen met die der Heiligen en in de eerste plaats met de verzuchtingen der allerzaligste Maagd en die van Jesus Hart zelf. Zoo zult gij vele zielen kunnen verlossen en u een aantal voorsprekers bij Jesus Hart in den Hemel bezorgen.

II. GEBED

bij wijze van Litanie, tot Jesus Hart voor de geloovige zielen.

(Uit de Monatliche Andacht, Dusseldorf. 1814.)

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer!

God, Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer!

God, Heilige Geest, ontferm U onzer!

H. Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer!

Hart van Jesus, Zoon van den levenden God,
ontferm U onzer.

In wien de eeuwige Vader zijn welbe-
hagen heeft,

Onuitputtelijke Bron der genaden,

Altaar der verzoening,

Afgrond aller goedheid,

Allerzachtmoedigst Hart,

Allerbarmhartigst Hart,

Tot stervens toe bedroefd,

Met eene lans doorboord,

Van bloed en water vloeiend,

Wees haar genadig, spaar haar o Jesus.

Wees haar genadig, verhoor haar o Jesus,

Van uwen troon, verlos haar, o Jesus.

Van uwe strenge gerechtigheid, verlos haar,
o Jesus.

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, van langdurige droefheid,
verlos haar, o Jesus.

Hart van Jesus, verl. haar Jesus.
Uit de vreesbarende vlammen,
Van de pijnen des vagevuurs,
Door de smarten van uw lijdend Hart,
Door de wonde van uw geopend Hart,
Dat Gij aan de zielen onzer verwanten
en weldoeners het Rijk der hemelen
gevet, — wij bidden U verhoor ons.

Hart van Jesus,
Dat gij die zielen, aan welke weinig gedacht
wordt op aarde, bijzonder begenadigt, —
wij bidden U verhoor ons.

Dat gij aan al de zielen der afgestorven
Christenen de eeuwige rust verleent, —
wij bidden U verhoor ons.

Zoon Gods! wij bidden U verhoor ons.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, geef haar de rust.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, geef haar de rust.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, geef haar de eeuwige rust.

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons.
Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U
onzer! Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.
v. Heer! geef haar de eeuwige rust.
R. En 't eeuwig licht verlichte haar.
v. Heer, verhoor mijn gebed.
R. En laat mijn geroep tot U komen.

G E B E D.

Barmhartige God, hemelsche Vader! wij bidden U, door het allerheiligst Hart van Jesus, uw beminden Zoon, in wien Gij uw eindeloos welbehagen hebt, laat U verzoenen door zijne smarten die Hij voor ons geleden heeft, en door de voldoening die Hij gebragt heeft; laat dezelve ten goede komen voor de zielen der afgestorvenen in het vagevuur, en voer haar uit de plaats der smarten naar de woningen der eeuwige vreugde en heerlijkheid. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

v. Heer, geef haar de eeuwige rust.

R. En 't eeuwig licht verlichte haar.

v. Dat de zielen aller afgestorvenen geloovigen door de barmhartigheid Gods in vrede rusten. Amen.

III. VOORBEELD.

„Mijne lijvende vrienden,” — ziedaar den geliefkoosden naam, waarmede de Zalige Margareta-Maria Alacoque de zielen, die in 't vagevuur lijden, plagt aan te duiden. Zoo wij dan ook één onder de Heiligen vinden, die van Jesus Hart zelf geleerd heeft, hoe zoet het Hem is, die zielen te zien bijgestaan, dan is het deze bevoorregte Apostel van hetzelfde goddelijk Hart. Niets is ligter, dan deze waarheid uit haar levenschets en hare brieven te bewijzen. Wij willen t liefst haar zelve hooren.

Zoo zegt zij, b. v. meermalen, met eiger woorden : „Ik was, terwijl ik bad voor het H. Sacrament als van alle zijden omringd van die arme lijdenden (des vagevuurs) met welke ik eene *innige vriendschap* heb aangegaan. En onze Lieve Heer zeide mij, dat Hij mij aan die zieleu schonk voor dit gansche jaar, ten einde haar al het goede, dat in mijn vermogen was, te bewijzen Sedert dien tijd zijn zij dikwijls bij mij, en ik noem haar niet anders als *mijne lijdende vriendinnen*.” (Brief XX.) Zij voegt er aanstonds, volgens gewoonte, eene bede bij, om gebeden voor die arme zielen. — Nog duidelijker noemt zij *Jesus Hart* bij eene andere gelegenheid. „Het *Heilig Hart* van Jesus geeft (offert) *dikwijls* zijn nietig slagtoffer ten gunste der geloovige zielen des vagevuurs, ten einde haar te helpen om aan de goddelijke regtvaardigheid te voldoen; alsdan gevoel ik eene smart, die eenigermate aan de hare gelijk is, en vind dag noch nacht eenige rust.” (Brief 87)

In deze twee aanduidingen ligt alles reeds uitgedrukt. 1. De zalige vindt haren lust in het lijdén voor de geloovige zielen. 2. Zij ijvert met alle magt, om anderen voor die oefening te winnen. 3. Zij heeft zelve die oefening geleerd van het H. Hart van Jesus, en volbrengt die standvastig, om Jesus Hart te behagen.

Van daar, dat zij er zal bijvoegen : „als gij werkt of bidt voor die *goede vriendinnen* des vagevuurs, dan zal ik u meer verplicht zijn, wegens het goede haar bewezen, dan indien gij het aan mij zelve gedaan hadt.” (Br. 22). Van daar nog, dat zij bijzondere lessen geeft aan hare Novicen over de wijze, waarop zij „overeenkomstig met de begeerten van Jesus Hart,” door kleine verstervingen en lietdeakten voor de bevrijding der geloovige zielen kunnen werken. Het slot luidt : „En des avonds zult gij even het vagevuur rondwandelen, *in het gezelschap van het H. Hart*, Hem alles offerend wat gij gedaan hebt,

en Hem biddend ook zijne verdiensten op deze lijdende" zielen toe te passen.' (Uitnoodiging voor Allerzielendag. II. p. 440.)

Het valt overal in het oog: De Zalige is vervuld met eene brandende liefde voor de geloovige zielen; het H. Hart van Jesus is de Bron, waaruit die liefde voortvloeit. Doch laat ons nog een bijzonder geval uit den eigen mond der Gelukzalige vernemen. „Mijne ziel, — schrijft zij aan de achtingswaardige Moeder *de Saumaise*, hare getrouwe hartvriendin, — „mijne ziel is met zulk een groote blijdschap vervuld, dat ik die moeilijk kan inhouden." En wat was de reden? „Dezen morgen, den Zondag van den *Goede Herder* (in het Evangelie van dien dag vermeld) zijn twee mijner goede lijdende vriendinnen tot mij gekomen bij mijn ontwaken, om afscheid van mij te nemen." En waarom? omdat heden de Opperste Herder haar opnam in zijn eeuwigen schaapstal, met meer dan een millioen anderen, in welker gezelschap zij henen voeren met onuitsprekelijke zoete jubelzangen. De eene herhaalde mij zonder ophouden (haar eigen lied): *De liefde zegepraalt, de liefde geniet, de liefde verblijdt zich in haar God.* De andere zeide: „Zalig zij, die in den Heer sterven, en de Religieusen, die leven en sterven in de nauwkeurige onderhouding harer Regels." Zij willen, dat ik u in haar naam zeg: „dat de dood de vrienden wel kan scheiden, maar niet den vriendenband verbreker." O als gij wist hoeveel vreugde mijne ziel genoot! want terwijl ik met haar sprak, zag ik haar allengs in eindeloze glorie opklimmen, als iemand, die zich in een grenzeloos Oceaen verliest. En toen ik haar vroeg, dat zij onzer zouden gedenken, spraken zij mij de laatste woorden: „*dat de ondankbaarheid nooit den hemel is binnengetreden.*" (Brief 21.)

Welke hemelsche lessen! En hoe goed doet het ons te hooren, dat het eindeloos goede Hart van den *Goeden Herder* juist op zijn dag, en als 't ware zijn

feest, meer dan een *millioen* harten op eens zijn Koningrijk binnenleidt!

Laat ons eindelijk nog één punt aandringen, te weten: dat *de devotie tot Jesus Hart* ook een der krachtigste middelen is, om de arme zielen bij te staan. De Zalige leert het met even zoovele woorden: „Ik hoop, (zoo schrijft zij immers in den 85en Brief) dat gij mij de genade niet zult weigeren, van nog vijftien H. Missen ter eere van het H. Hart van onzen Zaligmaker te laten lezen. O indien gij wist, met welk een verlangen die arme zielen dit *nieuw middel* vragen, dat zoo *uiterst dienstig* is om haar lijden te doen ophouden, *si souverain à leurs souffrances*, want zoo noemen zij de *devotie tot het H. Hart*, en in 't bijzonder de Missen te zijner eer gelezen.”—

Ziedaar dus haar laatste en voornaamste les in dit punt: de *devotie tot Jesus Hart*, een nieuw middel voor ons allen in deze laatste tijden, is ook een *nieuw hulpmiddel* voor de geloovige zielen des vagevuurs: en wel een *middel* dat de anderen overtreft, dat *zeker* zijn uitwerking heeft, een *souverein* middel tegen de smarten die zij lijden. Christelijke ziel, versmaad, in Godsnaam, en verwaarloos dat hemelsch middel niet. De dag zal komen, waarop gij *zelve* op Jesus Hart uwe smachtende blikken zult wenden, en Hij misschien u met weemoed vragen zal: wat hebt gij dan voor mijn Hart op aarde gedaan? —

IV. G E B E D.

Hoe aklig klaagt en kermt en zucht,
O Heer, het menschlijk hart,
Dat, ver nog van zijn hemelvlugt,
Gedompeld ligt in smart!
Hoor, godlijk Hart, en luister toe,
Hoe menig harte breekt
En uit zijn kerker, droef te moê,
Uw godlijk Harte smoeft:

„Gedenk, o Gij, die tot ons heil
Een menschlijk harte naamt,
En, 't gevend alle smarten veil,
In Bethlems kribbe kwaamt,
Van Bethlehem naar Golgotha,
Door kruisen zonder end,
Belaën met schatten van gena,
Uw baan zijt doorgerend,
Tot dat Ge in 't zuiver glorielicht
Voor ons in de eeuwigheid,
Voor 't zien van 't godlijk aangezigt
De plaatsen hadt bereid ;
Gedenk, o Heer, die Gij bemint,
Gedenk uw dienaars nu,
Die weet, hoe 't hart geen ruste vindt
Tot dat het ruste in U.
Gedenk, hoe bitter onze smart,
Hoe groot uw goedheid is,
En trek ons tot uw godlijk Hart
Uit zooveel droefenis.
Gedenk, dat wij U dienden, Heer,
Door Satan fel getart,
En sluit ons nu voor eeuwig weer,
In 't goddelijke Hart.”

Zoo zuchten zij, en wij met hen ;
O Jesus, hoor de beê.
„Ik wil, dat zij zijn, waar ik ben,”
Is uw woord. Neem ons mee.

De eerste Vrijdag

der maand December,

toegewijd aan de verwachting en komst van
Jesus Hart.

I. Punten voor de meditatie.

Op vier hoofdpunten zult gij voor deze maand uwe aandacht vestigen; welke zijn. 1. De Advent. 2. De Onbevleete Ontvangenis. 3. De Reis van Maria en Joseph van Nazareth naar Bethlehem. 4. De geboorte van het goddelijk Kind Jesus.

I. De *H. Adventtijd* herinnere U, hoe het goddelijk Hart van het begin af is voorspeld en verwacht. Gij kunt vooral denken aan de voorafbeeldende *personen*, de voorafbeeldende *zaken* en aan de *prophetiën*.

Voorafbeeldende *personen* zijn b. v. *Adam*, „het beeld van den toekomstigen,” den stamvader van alle levenden dóór het geloof; *Abel*, de regtvaardige offeraar, wiens onschuldig bloed ten hemel roept, doch bij Jesus, om ontferming en genade; *Noë*, de rustbrenger, en de Prediker der gerechtigheid, die alle harten tot God wil trekken. (Pas dit zelf op Jesus en zijn goddelijk Hart toe.)

Gelijk *Melchisedech* zal Jesus Priester zijn,

en Priester naar Melchisedechs wijze, maar als *Aaron*, Hoogepriester, die eens zich zelf ten offer brengt *op bloedige wijze*, daarna het eeuwigdurend offer zal instellen, onder de gedaanten van *brood en wijn*.

Als *Mozes* wordt Hij propheet, doch propheet bij uitnemendheid, naar wien allen moeten hooren, en die, gelijk *Mozes* opvolger *Josuz*, het volk Gods in het Beloofde land zal brengen.

Als *David* zal Hij Koning zijn, doch Koning van een eeuwig rijk van vrede, dat Hij door lijden zal verdienen, om ons allen met Hem in glorie te doen heerschen.

Denk verder aan de aloude *propheten* en *prophetiën*, aan de Aartsvaders die Hem verwachten, aan de schaduwbeelden, die Hem voorspellen.

Hij zal geboren worden uit eene onbevleete Maagd, die door en met Hem het Serpent den kop zal verpletten; — in Hem zullen alle geslachten der aarde gezegend worden; Hij zal opkomen als de bloem uit Jesse's stam, eeuwig regeren, in Davids huis, te Bethlehem worden geboren, onnoemelijk veel lijden, voor de zijnen den dood ondergaan, en zijn graf zal heerlijk zijn. Daarom heet hij: de *Vrededorst*, de *Vader der toekomstige eeuwen*, de *Zon der gerechtigheid*, de *Engel van het Nieuw Verbond*, *God-met-ons*, de *Heilige der Heiligen*, *Onze gerechtigheid zelve*, *onze God*.

Daarom bidt men (zoo als nu nog de H. Kerk bidt): „*Dauwt hemelen van boven, en dat de wolken den regtraardige doen nederdalen; dat de aarde zich opene, en den Zaligmaker voortbrenge!*”

Beschouw verder: het zachtmoedige Hart, als dat van Mozes; het allerwijsste Hart, als dat van Salomon; het Koninklijk Hart, als dat van David; het lijdend Hart, dat als wegsmelt in zijn boezem door het geweld der smarten; het doorboorde Hart, als Bron van zegen en barmhartigheid, door Zacharias voorspeld; en zoo wijders. (1)

Denk nog aan den *Ingang van het Paradijs*, aan de *Bron van Eden*, den *Boom des levens*, de *Ark van Noë*, het *Manna der woestijn*, de *Arke des Verbonds*, het *Heilig der Heiligen*, de *toonbrooden des altaars*, het *brandoffer Gods*, en doorloop alzoo in den geest de 4000 jaren, waarin Jesus verwacht werd, om des te vuriger zijne komst voor uw hart af te bidden. (2).

II. Op de *Onberlekte Ontvangenis* zult gij vooral acht geven tijdens het feest en diens octaaf. Bedenk, dat gij in de eeuw leeft, waarin deze waarheid tot *dogma* verheven is, en Maria zelve nogmaals te Lourdes verklaarde:

(1) Zie dit verder ontwikkeld in *Jesus Hart volgens de H. Schrift*.

(2) Zie dit uitgebreid in de *Maandrozen*.

Ik ben de Onbevleete Ontvangenis; als 't ware tot eene plegtige verklaring en bekrachtiging van de *dogmaverklaring* in 1854, waardoor Z.H. Pius IX, Jesus' plaatsbekleeder op aarde, ons leerde, dat Maria's Onbevleete Ontvangenis, welke de H. Kerk altijd geloofd en verdedigd had, tot de door God geopenbaarde en door de H. Kerk voorgestelde geloofsartikelen behoort.

Nopens dit uitmuntend voorregt der allerheiligste Maagd Maria kunt gij alom verklaring en onderrigting vinden. (1) Voor het doel, dat we thans beoogen, moet gij vooral aan Jesus Hart denken; b. v. hoe het goddelijk Hart juist door deze uitstekende genadegave zich een waardigen Tempel in Maria gevormd heeft; — hoe dat eindeloos magtig en goed Hart mede daardoor zijne zalige Moeder heeft verheven, om ook voor ons eene reine, zuivere, hoogst heilige en magtige voorspreekster en Moeder te worden; — hoe Maria, door dit voorregt, alle Heiligen en Engelen te boven gaat, — en zoo wijders.

Gij weet ook, en moet in deze maand, bijzonder overwegen, hoe gij door Maria's *onbevleete Hart* tot het goddelijk Hart van Jesus moet komen; — en hoe gij Maria's onvergelykelijke onbevleetheid, zoo veel in u is, moet navolgen door de heiligmakende

(1) Zie b. v. Mariabloemen, Meimaand, en de bloemen van Maria voor het gansche jaar, (2 deeltjes), en de Taal der bloemen.

genade te bewaren, en in reinheid van ziel en ligchaam voor Jesus Hart te leven.

Om te zien, hoe aangenaam ook deze vereering der Onbevleete Ontvangenis van Maria is, kunt gij inzonderheid acht geven, op hetgeen in onze dagen door den Heer te Lourdes bewerkt wordt. De verschijningen aan de gelukkige Bernadetta, de prachtige Tempel op de Massabiëlla-rotsen gebouwd, de duizenden Ex-voto's, de honderdduizenden pelgrims, de tallooze en wel bewezen mirakelen, — hoevele bewijzen van de kracht der hand Gods en van de liefde van Gods Hart voor de eeuwig Onbevleete, die ons zelve nog eens is komen leeren, of ten minste herinneren: gedenk het wel: *Ik ben de Onbevleete Ontvangenis*. Zijt gij dicht bij eene plaats (zoo als b. v. te Maastricht, bij den St. Pietersberg) waar eene Grot ter eere der Onbevleete van Lourdes gebouwd is, dan kunt gij, tot oefening, niets beter doen, dan een kleinen pelgrimstogt naar zulk een heiligdom. (1)

III. Eene der zoetste oefeningen in deze maand zal zijn, nu en dan in den geest de H. Maagd en den H. Joseph te vergezellen *op hunne reis van Nazareth naar Bethlehem*.

1) Wij vestigen bij deze gelegenheid de aandacht op een nieuw werk: *N. D. de Lourdes et Bernadette*, door den E. P. M. Bouix, waarin ook reeds het verhaal der oprigting van *St. Pieters Heiligdom van Lourdes* is mededeeld.

De afstand van Nazareth naar Bethlehem, (over Samarië en Jerusaleem) bedraagt 26 uren, ongeveer drie dagreizen.

Van Nazareths heuvelen komt men spoedig in het heerlijk dal Jesraël; hier ziet men den prachtigen berg Thabor, en moet Maria denken aan de kloeke *Debbora*, die voor zoovele eeuwen haren heldenmoed en wijsheid heeft voorafgebeeld.

Dan wordt de weg ryzend tot aan *Naïm* op 2½ uur van Nazareth op eene hoogte tusschen de dalen Pison en Jesraël. (Hier vindt Jesus later Naïms weduwe.)

Een half uur verder ligt Sunam, waar Eliseus aan eene moeder, tot loon harer gastvrijheid, haren zoon terugschonk.

Twee uren verder, aan 't uiteinde der bergen Gelboë, door David bezongen, ligt Jesraël, met het heerlijkst uitzigt over Jesraëls vlakte. Hier werd de arme Naboth vermoord door de goddeloozen Achab en Jesabel.

Een uur van daar verthoont zich Ginea, de grensstad der Samaritanen, met hare milde bronnen. Van daar loopt de weg over het hoogland naar Sanour (Santorri), dat gehouden wordt voor Bethulië. (Hier denkt Maria aan de heldhaftige *Judith*, (hare voorafbeelding) die hier eenmaal Israël verlostte.)

Dan komt Samaria (later Sebaste) met de graven der propheten Abdias en Eliseus, die

de voorspelling nopens den toekomstigen Verlosser te binnen brengen. Hierna Sichem, met de put van Jacob, en de herinneringen aan *Abraham* en *Sara*, *Lia* en *Rachel*, die wederom Maria en Joseph naar het oude terug voeren, en des te vuriger den Verlosser doen afbidden.

Weldra laten zij ten oosten van den weg het beroemde *Silo* liggen; *Silo*, waar de Ark des Heeren 328 jaren gestaan heeft, en eenmaal de vrome *Anna* Samuël aan den Heer offerde, en het heerlijk lied zong, dat onlangs nog door Maria zelve in Elisabeths woning is nagevolgd en overtroffen. Helaas! *Silo* is verwoest, en Maria weet, hoe ook de verwoesting van Salomons tempel door den propheet voorspeld is. (Jer. 7 en 26).

Bethel, de zuidelijke grensstad van Samarië, 4 uren van Jerusalem, brengt Jacob wederom voor den geest, die hier de geheimzinnige ladder zag door Gods Engelen beklommen, en deze plaats het *Huis Gods* (Beth-el) noemde.

Tusschen Bethel en Rama rigtte *Debbora* het volk Gods onder haren palmboom. Doch weldra volgt *Beeroth*, de plaats die na 12 jaren zoovele tranen van Maria zien zal, als zij er des avonds aangekomen het goddelijk Kind mist, dat in den Tempel is achtergebleven. Thans zegt haar slechts de frissche bron, dat zij een weinig mogen uitrusten, om dan de drie laatste uren, die hen nog van Jerusalem scheiden, af te leggen.

Eindelijk komen zij op de hoogte, waarvan zij de H. Stad aanschouwen, die zij gewis met alle godsvrucht binnentreden, om den Allerhoogste in zijn eenigen Tempel te gaan bedanken en aanbidden. Wie zal ons zeggen, wat Maria gevoelde, als zij op nieuw de plaats bezocht, waar zij in hare jeugd zoo godvruchtig had gewerkt en gebeden; wat ook Joseph dacht, toen hij weer het Paradijs zag, waaruit hij de Bloem van Galilea's Bloem naar haar vaderland mogt terugleiden! Het beeld van hun Voorvader *David* rees gewis voor hunnen geest op. *Bethsabée* en *Abigaïl* konden haar in de gedachte komen. Maar bovenal trok hen het altaar des Heeren met zijn *Heilig der Heiligen*, en *Jerusalem* zelf, als de Stad Gods, dien zij immers alleen zochten en beminden.

De goede God roept hen nog twee uren verder, naar Bethlehem. De Bethlehems-poort uitgaande beklimmen zij de bergvlakte *Rephaïm*, langs welker linkerzijde de waterleiding van Bethlehem naar Jerusalem loopt. Misschien rusten zij nu ook onder den boom, waaronder zij later met het goddelijk Kind zullen nederzitten, en die de traditie op deze plek zal aanwijzen. Weldra komen zij op de plaats, waar eens Elias rustte op zijnen weg naar den berg Horeb; hier staan zij stil, en te halverwege toont nu de H. Joseph aan de jeugdige Bruid van den eenen kant in het

Noordwesten, Jerusalem, Sion, den Olijfberg, van den anderen kant, voor hen uit, het uitverkoren Bethlehem. Een half uur verder brengt het monument op *Rachels* graf die oude Moeder der smarten te binnen; dan volgt de Davidspuit, met het schoon uitzigt op de stad Davids, het Veld der Herders en den Paradijsberg; dan Bethlehems veld, waarop eens de vrome *Ruth* de aren las op de akkers van Booz; eindelijk Bethlehem zelf, op een der hoogste heuveltoppen van Judea (2500 voet boven de Middellandsche Zee) van het Oosten naar het Westen een paar honderd huizen vertoonend, die ten deele in de rots zijn uitgehouwen, en omringd van olijfboomen, vijgenboomen, wijnstokken en vruchtbare velden.

Eene der zoetste oefeningen, zeide ik, is de begeleiding dezer heilige Pelgrims op den daar aangewezen weg. Het is niet noodig, dat gij al diens punten geheel voor den geest hebt. Denk slechts in 't bijzonder aan eene of andere omstandigheid, en tracht daarbij te overwegen, wat Maria en wat Joseph dacht bij zoovele herinneringen uit de vervlôgen eeuwen. Laat ook uw hart, gelijk het hunne, daardoor tot Jesus Hart getrokken worden.

IV. Te *Bethlehem* zelf kunt gij u bezig houden met een blik op de *plaats*, op de *personen*, op het *Geheim des harten*.

1. De plaats is ten eerste *Bethlehem*, dat

is 1. De Stad Davids. 2. Het Huis des Broods. 3. Ephrata, of de *vruchtbare* bij uitnemendheid. Denk aan de prophetiën, aan het waarachtig Brood des hemels, aan de vrucht der barmhartigheid en der liefde, die u hier geschonken wordt. Alles spreekt, als gij slechts oplet.

De *plaats* is vooral *de Grot*, waarin Jesus zal geboren worden: eene zeer kleine cel, uitgehouwen in de koele rots waarop Bethlehem ligt.

2. De *Personen* zijn: het goddelijk Kind, de H. Maagd, de H. Joseph, de Engel (ligt Gabriël) en het heir van hemelsche geesten, de Herders, en dan ook wel Bethlehems bewoners, en vooral de vreemdelingen in de herberg aanwezig, als het beeld van hen, die *niet* nadenken, en zoo ook niet tot het goddelijk Hart worden getrokken. Uit alles kunt gij leeren.

3. Het *Geheim* is bij uitstek het geheim van het *Hart Gods*, dat immers een Hart aanneemt aan het uwe gelijk, om uw hart te zoeken en ten naauwste met zijn Hart te vereenigen.

Volg dus den H. Joseph, die met en voor Maria zoekt. In de herberg is geene plaats meer. In geheel Bethlehem wil men geene plaats maken. Alleen is er eene spelonk, welker opening naar het Oosten ziet, en aan

het dal grenst, waar de herders hunne kudde bewaken, die zij bij guur weder in dezen stal kunnen herbergen. Geen der vreemdelingen heeft dit plekje zijne aandacht waardig gevonden. Het is des te geschikter voor de armen van Nazareth, die de eenzaamheid zoeken en met alles wat God geeft tevreden zijn. In deze holte der steenrots vlugt dus de heilige duif, in dezen koelen stal legt zij uwen God — op een handvol stroo — in eene arme kribbe! Goddelijk geheim!

Zie! het paleis van den Koning der koningen is klein. — Nu zelfs, nu de grot vergroot schijnt, is de voornaamste plaats slechts 15 schreden lang, 5 schreden breed en 12 voet hoog. Doch daarboven zingen de Engelen: „*Eer aan God in den Allerhoogste, en vrede den menschen!*” En de Herders komen binnen en noodigen ons uit: „*Komst, laat ons naar bethlehem gaan, en zien wat daar geschied is!*”

Ons plan laat niet toe, hier verder in 't breede uit te weiden. Oefen des te meer u zelf, en volg de daar aangegeven punten. Altoos kan u het krachtigst helpen, wèl na te gaan de gewone vragen: *Wie? Waar? hoe? Waarom? Voor wien? Met welk doel? enz.* en vooral: *Wat denkt, wat gevoelt hier Jesus Hart? Wat moet mijn hart voor zijn Hart doen? Hoe zal ik op het innigst en standvastigst mijn hart aan het goddelijk Hart schenken? en zoo wijders.*

O God van Bethlehem! O Hart van het goddelijk Kind! trek hen tot U, die u altijd en overal, maar vooral ook in deze stille grot komen zoeken en aanbidden!

II. *Verzuchtingen tot Jesus Hart bij wijze van Litanie.* (Van P. Eudes.)

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons! Christus, verhoor ons!

God, Hemelsche Vader! ontferm U onzer.

God, Zoon, Verlosser der wereld! ontf. U onzer.

God, H. Geest! ontferm U onzer.

H. Drievuldigheid, één God! ontferm U onzer.

Hart van Jesus, goddelijk Hart, ontf. U onzer.

Allerbeminnendst Hart,

Allerzachtmoedigst Hart,

Allerrootmoedigst Hart,

Allerbarmhartigst Hart,

Hart van Jesus, Allergetrouwst Hart,

Lust des eeuwigen Vaders,

Oorsprong van den H. Geest,

Volheid der Godheid,

Heiligdom der Drievuldigheid,

Troon van den goddelijken wil,

Glorie der Moeder-maagd,

Aanbiddelijk Hart,

Beminnelijk Hart,

Onvergelijkelijk Hart,

ontferm U onzer.

Hart van Jesus, Brandoven der liefde, ontferm
U onzer.
Wonder van heiligheid,
Regel des gedulds,
Spiegel van gehoorzaamheid,
Toonbeeld der deugden,
Bron van alle genaden,
Door de liefde gewond,
Door de smart verscheurd,
Met de lans geopend,
Tempel der liefde,
Altaar der minnenden,
Priester der harten,
Gouden wierookvat,
Eeuwig brandoffer,
Dronkenmakende kelk,
Honig, die ons vergoddelijkt,
Troost der bedrukten,
Toevlugt der zondaren,
IJveraar der zielen,
Roover der harten,
Onze dierbaarste vrede,
Onze zoetste hoop,
Vreugde van ons hart,
Beminnelijkst Hart voor ons hart,
Schat van ons hart,
Paradijs van ons hart,,
Leven van ons hart,
Koning van ons hart,
Wees ons genadig, spaar ons Jesus.

Hart van Jesus,

ontferm U onzer.

Wees ons genadig, verhoor ons Jesus.
Van de hoovaardij des levens, verl. ons Jesus.
Van ongeregelde liefde,
Van de verblindheid des harten,
Van de verwaarloozing uwer inspraken,
Van den eeuwigen dood,
Door uw allerliefderijkst Hart,
Door zijn hoogsten haat jegens de zonde,
Door zijne eindelooze liefde tot den eeuwigen
Vader,
Door zijne allerzoetste liefde tot zijne H.
Moeder,
Door zijne overgrootste liefde tot het kruis,
Door zijne allerwreedste smarten,
Door dat Hart door liefde en smart gewond,
Door zijne eeuwige vreugden,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, spaar ons, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, verhoor ons, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, ontferm U onzer, Jesus.
Jesus, hoor ons! Jesus, verhoor ons!
ANTIPHON. Aller oogen zijn op U gericht,
o allerminnelijkst Hart van den beminnelijk-
sten Jesus! zij zullen het leven der genade
van u ontvangen, en Gij zult hen vervullen
met allen zegen en blijdschap.
v. De lust van Jesus Hart:
r. Is te wonen met de kinderen der menschen.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die in uwe eindelooze liefde ons ledematen en kinderen van uw Eeniggeboren Zoon makende, gewild hebt, dat wij één hart met ons Hoofd en onzen Vader zouden hebben, geef, bidden wij U, dat wij, door het vuur uwer liefde en door de vlamme de liefde van het Hart van den beminnelijken Jesus ontstoken, met een groot hart uwen heiligen wil in alles volbrengen; en wat regt is begeerende, hetgeen wij begeeren, mogen verdienen te erlangen. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

III. VOORBEELD.

De H. Franciscus van Sales is een der Heiligen, die ons bijzonder tot het Hart van het goddelijk Kind Jesus trekken. „Het groote kleine kind van Bethlehem, zeide hij, zij voor altijd de lust en de liefde van ons hart. O, wat is het schoon! Ik zie liever dit dierbaar kind in eene kribbe, dan al de koningen op hunnen troon. Mijn God, hoeveel heilige aandoeningen verwekt dit geheim in onze harten, vooral hoeveel verstervingen ten aanzien der goederen, der eer en der vermaken dezer wereld! Ik vind geen geheim, dat zoo zacht de teederheid aan de gestrengheid paart, de liefde met de kracht vereenigt, de zoetheid met de ernstigheid verbindt.” „Uw naam, schrijft hij elders, is geschreven in het diepste van dit goddelijk Hart, dat daar klopt van liefde wegens de begeerte die het heeft om u volmaakt te zien; het slaakt geen zucht waaraan gij geen deel hebt.

Blijf dan aan de voeten van dezen Zaligmaker. — Het Kind in de kribbe zegt geen woord en zijn Hart, vol liefde voor onze harten, toont zich enkel door zuchten, tranen en zachte oogslagen; maar hoeveel zegt mij dit stilzwijgen niet! Het leert mij het ware inwendig gebed, het leert mij den liefdevollen ijver van een hart met zoete gedachten vervuld. (Vie II. 369. Duf. VI. 197.)

Kan het ons bevreemden, als wij zien, dat zulk een Vader dezelfde liefdevolle ontboezemingen in het hart zijner bevoorregte geestelijke Dochter deed geboren worden! De *Uitnoodigingen* door de Z. Margareta voor hare Novicen geschreven bewijzen ons, hoezeer zij zich zelve en anderen tot het Hoogfeest van Jesus geboorte voorbereidde. „Ons doel in den Advent zal zijn, leerde zij, ons naar geest en hart met de H. Maagd Maria te vereenigen, om het Menschgeworden Woord onze hulde te brengen. Wij zullen het doen, door Jesus, in Maria's schoot verborgen, in stilzwijgen met haar te aanbidden.” De Zalige schrijft vervolgens verschillende oefeningen voor, en in 't bijzonder 1. de offers aan God op te dragen, door het H. Hart op het hart van Maria als op een rein altaar aan den Hemelschen Vader geofferd; 2. Zich te verheugen wegens vernederingen, en verachtingen, zonder verontschuldigen te zoeken en zonder bemind te willen worden of geacht tenzij door het H. Hart van Jesus. 3. De verzuchting dikwijls te doen: „O goddelijk Hart van Jesus levend in Maria's Hart, ik bid u, altijd te willen leven en heerschen in alle harten, en dezelve door uwe zuivere liefde te doen vlammen.”

IV. G E B E D.

Wat is de nacht hier stil en plechtig
O Bethlem, in uw eenzaam dal,
Waarin uw trouwe herders waken
Nabij den hun bekenden stal!

Hoe lieflijk op uw blanke rotsen
Verheft ge U zelve, o Davids stad,
En slaat gij 't wachtend oog ten hemel,
God biddend om uw grootsten schat!
Maar daal toch, wil zoo hoog niet staren,
In uwen boezem, in uw schoot
Als in uw hart, om 't hart te rooven,
Ontkiemt de Bloem van Jesse's loot.
Hoor! Hoort ge niet de melodiën
Die klinken boven 't *Herdersveld*,
Waar 's Hoogsten eere, 's menschen vrede,
In 't Englenlied te zamen smelt!
Zie! Ziet ge niet die hemelglanzen
Die 't licht verblinden in den nacht,
En naar uw grot doen henenspoeden
De keur van uwe herderwacht?
Zij komen, zie, zij knielen neder
In 't stof der oostelijke grot,
En staren door de schaamle doekjes
Op 't harte van hun grooten God.
Daar liggen zij voor 't houten kribje,
En ik, ik kniel daar met hen mee,
En zing met hen en de Englen mede,
Den Hoogste de eer, der aarde vrede.
O Ephrata! door God gezegend,
Erken uw heil, hoor de Englenstem,
En zing met ons in glorie mede:
„Hij leef! de God van Bethlehem!”
Hem eere, dank en lof en glorie,
Die hier komt deelen onze smart,
Hem alle harten, alle liefde,
Hem, 't Godlijk Kind, gaeel ons hart! —